

Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 9 mars 2026

Tid:

kl. 16:00-21:44

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-34

Justerat den 16 mars 2026

Anslaget den 17 mars 2026

Olle Burell

Cecilia Brinck

Sara Stenudd

Karin Jöback
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Interpellation av Per Rosencrantz (M) till trygghets- och socialborgarrådet Alexander Ojanne (S) angående otryggheten i Hjorthagen
- §2 Interpellation av Dennis Wedin (M) till bostads- och fastighetsborgarrådet Clara Lindblom (V) om Hötorgshallen
- §3 Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om upprustning av Spånga station
- §4 Interpellation av Andréa Hedin (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) angående Hässelby Villastads skola
- §5 Bordläggning av interpellationer
- §6 Nya interpellationer
- §7 Ajournering
- §8 Frågestund
- §9 Ajournering
- §10 Mötet öppnas
- §11 Närvaro
- §12 Justering
- §13 Anmälningsärenden till kommunfullmäktige
- §14 Valärenden i kommunfullmäktige
- §15 Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid
- §16 Motion om att ta krafttag för att förbättra framkomligheten för Stockholms cyklister
- §17 Motion om att införa ett cykelråd i staden
- §18 Motion om att införa en potthålsgaranti

- §19 Motion om att sälja Hästa gård
- §20 Motion angående en natt på bibblan
- §21 Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad
- §22 Motion om att bättre rusta ungdomar för den reguljära arbetsmarknaden
- §23 Motion om inget avgångsvederlag för sexualbrottslingar eller våldsbrottslingar
- §24 Motion om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner
- §25 Motion om familjesociala team i förskolan
- §26 Motion om att Stockholms stad ska verka för etablerandet av teknikcollege i Stockholm
- §27 Motion om att ta Otto till Stockholm
- §28 Motion om att stadens finanspolicy ska tillåta investeringar i europeisk försvarsindustri
- §29 Motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering
- §30 Motion om att motverka skuggsamhället
- §31 Motion om kartläggning och uppsökande verksamhet för personer med funktionsnedsättning som varken arbetar eller studerar
- §32 Bordläggning av motioner
- §33 Nyväckta motioner
- §34 Mötet avslutas

§ 1

Interpellation av Per Rosencrantz (M) till trygghets- och socialborgarrådet Alexander Ojanne (S) angående otryggheten i Hjorthagen

KS 2025/1122

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Per Rosencrantz (M) har ställt en interpellation om otryggheten i Hjorthagen.

Kommunfullmäktige beslutade den 22 september 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Ojanne (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 2

Interpellation av Dennis Wedin (M) till bostads- och fastighetsborgarrådet Clara Lindblom (V) om Hötorgshallen

KS 2025/1125

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Dennis Wedin (M) har ställt en interpellation om Hötorgshallen.

Kommunfullmäktige beslutade den 22 september 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Mattsson (V) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 3**Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet
Lars Strömgren (MP) om upprustning av Spånga station**

KS 2025/1202

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Dennis Wedin (M) har ställt en interpellation om upprustning av spånga station.

Kommunfullmäktige beslutade den 13 oktober 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Strömgren (MP) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 4

Interpellation av Andréa Hedin (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) angående Hässelby Villastads skola
KS 2025/1203

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Andréa Hedin (M) har ställt en interpellation om Hässelby Villastads skola.

Kommunfullmäktige beslutade den 13 oktober 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Bjuggren (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

**§ 5
Bordläggning av interpellationer**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna med nummer 5-19 i kungörelsen.

§ 6 Nya interpellationer

Beslut

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

Nya interpellationer

1. Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om mätning av isens tjocklek för ökad säkerhet på stadens vatten. Rotel VIII. Dnr KS 2026/236
2. Interpellation av Annika Elmlund (M) till äldre- och kulturborgarrådet Torun Boucher (V) om vilka krav som ställs på de biografer i Stockholm som tar emot ekonomiskt stöd. Rotel VI. Dnr KS 2026/235

§ 7
Ajournering

Sammanträdet ajournerades mellan kl. 16.58-17.00.

§ 8 Frågestund

Fråga 1

Borgarrådet Fjellner (M) ställer en fråga om fastighetsnära insamling.

Borgarrådet Lindhagen (MP) svarar på frågan.

Fråga 2

Gabriel Kroon (SD) ställer en fråga om borgarrådet och majoriteten är beredda att vidta åtgärder för att ge poliser förtur till bostäder.

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 3

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om varför bastubad prioriteras framför viktiga beredskapsyrken.

Borgarrådet Strömgren (MP) svarar på frågan.

Fråga 4

Claes Nyberg (C) ställer en fråga om skolskjuts.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 5

Maurice forslund (KD) ställer en fråga om hur staden använder sig av möjligheter som finns att omplacera elever som kränker andra.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 6

Borgarrådet Wedin (M) ställer en fråga om kollektivtrafiken.

Borgarrådet Strömgren (MP) svarar på frågan.

Fråga 7

Anders Edin (SD) ställer en fråga om borgarrådet kan lova att stadens sophantering fungerar utan problem från och med 2027.

Borgarrådet Lindhagen (MP) svarar på frågan.

**§ 9
Ajournering**

Sammanträdet ajournerades mellan kl. 17.55-18.00.

§ 10
Mötet öppnas

**§ 11
Närvaro**

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 12
Justering**

Förste vice ordföranden Cecilia Brinck (M) och andre vice ordföranden Sara Stenudd (V) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Olle Burell (S). Justering sker den 16 mars 2026.

**§ 13
Anmälningssärenden till kommunfullmäktige**

KS 2026/13

Beslut

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige och noteras i protokollet:

Slutrapportering Högdalen Sorterings- och Matavfallsanläggning
KS 2026/251

Anmälda skrivelser till kommunfullmäktige
under tiden 12/2 2026 – 4/3 2026

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsen Stockholm Beslut (2026-02-24) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-01-26 § 19 angående ändring av lokala ordningsföreskrifter, Stockholms kommun - förbud mot att bruka lustgas i berusningsmedel på offentliga platser.

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutar att tillfälligt upphäva 15 a § i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (2026:10) och förlänger tiden för prövningen till den 3 april 2026.
KS 2025/1195-14

Kammarrätten i Stockholm

Slutligt beslut (2026-03-03) av kommunfullmäktiges beslut 2025-12-15 § 28 laglighetsprövning enligt kommunallagen - Överlåtelse av fastigheten Södermalm 7:89, bussterminalen i Slussen.

Kammarrätten meddelar inte prövningstillstånd. Förvaltningsrättens avgörande står därför fast.

Mål nr 1240-26

KS 2026/97-10

**§ 14
Valärenden i kommunfullmäktige**

KS 2026/9

Beslut

1. Avsigelser och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag.
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 9 mars behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 15**Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid****Hemställen från förskolenämnden**

KS 2025/1133

Beslut

1. *Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid*, bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.
2. *Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid* enligt beslutspunkt 1 ovan träder i kraft den 17 augusti 2026.
3. *Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid*, dnr KS 2021/1321, upphör därmed att gälla från och med den 17 augusti 2026.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Ewa Carlsson Hallberg (S) och borgarrådet Mattsson (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Sophia Granswed Baat (M), Linnéa Vinge (SD), Åsa Nilsson Söderström (L), Ismail Ali (C) och Michaela Hollis (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Sverigedemokraternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16

Motion om att ta krafttag för att förbättra framkomligheten för Stockholms cyklister

Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C)

KS 2024/1344

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att ta krafttag för att förbättra framkomligheten för Stockholms cyklister.

Kommunstyrelsens utlåtande dnr KS 2024/1344 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande, dnr KS 2024/1345.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17

Motion om att införa ett cykelråd i staden

Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C)

KS 2024/1345

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att införa ett cykelråd i staden.

Kommunstyrelsens utlåtande dnr KS 2024/1345 sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande, dnr KS 2024/1344.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18

Motion om att införa en potthålsgaranti

Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C)

KS 2024/1346

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att införa en potthålsgaranti.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Svante Linusson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19**Motion om att sälja Hästa gård****Motion av Therese Lindström och Henrik Virro (båda M)**

KS 2024/1347

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att sälja Hästa gård.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Mattson (V) och Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Therese Lindström (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 20**Motion angående en natt på bibblan****Motion av Andréa Hedin och Kristina Lutz (båda M)**

KS 2024/1388

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion angående en natt på bibblan.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Boucher (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Hedin (M) och Claes Nyberg (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21

Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad

Motion av Kristin Jacobsson och Jonas Naddebo (båda C)

KS 2024/1409

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Robert Mjörnberg (V) och Lisa Carlbom (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22**Motion om att bättre rusta ungdomar för den reguljära arbetsmarknaden****Motion av Jonas Naddebo och Johan Kling (båda C)**

KS 2025/164

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att bättre rusta ungdomar för den reguljära arbetsmarknaden.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Claes Nyberg (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23**Motion om inget avgångsvederlag för sexualbrottslingar eller våldsbrottslingar****Motion av Gabriel Kroon och Linnéa Vinge (båda SD)**

KS 2025/165

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om inget avgångsvederlag för sexualbrottslingar eller våldsbrottslingar.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindervall (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24

Motion om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner

Motion av Liliane Åkerlund (SD)

KS 2025/166

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25

Motion om familjesociala team i förskolan

Motion av Kristin Jacobsson och Ismail Ali (båda C)

KS 2025/181

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om familjesociala team i förskolan.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Ewa Carlsson Hallberg (S), Cecilia Herrström (V) och Sara Grolander (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Anna Cederschiöld (M) och Ismail Ali (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26

Motion om att Stockholms stad ska verka för etablerandet av teknikcollege i Stockholm

Motion av Jan Jönsson och Christina Tufvesson (båda L)

KS 2025/216

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att Stockholms stad ska verka för etablerandet av teknikcollege i Stockholm.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S) och Maria Ljuslin (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Claes Nyberg (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27**Motion om att ta Otto till Stockholm****Kristin Jacobsson och Jonas Naddebo (båda C)**

KS 2025/364

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att ta Otto till Stockholm.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 28**Motion om att stadens finanspolicy ska tillåta investeringar i europeisk försvarsindustri****Motion av Dennis Wedin (M)**

KS 2025/371

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att stadens finanspolicy ska tillåta investeringar i europeisk försvarsindustri.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Fjellner (M) och Leif Söderström (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 29**Motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering****Motion av Andréa Hedin (M)**

KS 2025/372

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S) och Maria Ljuslin (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Hedin (M), Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Claes Nyberg (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 30**Motion om att motverka skuggsamhället****Motion av Maurice Forslund (KD)**

KS 2025/383

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att motverka skuggsamhället.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Hedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Maurice Forslund (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 31**Motion om kartläggning och uppsökande verksamhet för personer med funktionsnedsättning som varken arbetar eller studerar****Motion av Johan Kling (C)**

KS 2025/385

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om kartläggning och uppsökande verksamhet för personer med funktionsnedsättning som varken arbetar eller studerar.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S) och Marial Ljuslin (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 32
Bordläggning av motioner**

Kommunfullmäktige bordlägger motionerna med nummer 29, 36-37, 43-44 och 50-136 i kungörelsen.

**§ 33
Nyväckta motioner**

Följande motioner väcktes under perioden 17 februari till 9 mars 2026:

1. Motion om att säkerställa kött som alternativ i stadens offentliga måltidsverksamheter. Motion av Linnéa Vinge (SD). Rotel I. Dnr KS 2026/331
2. Motion om att etablera fritidsbibliotek i Norra Djurgårdsstaden. Motion av Andréa Hedin (M). Rotel VII. Dnr KS 2026/335
3. Motion om att ge Stockholms stads konstsamling nytt liv med ökad tillgänglighet för stockholmarna. Motion av Andréa Hedin, Lou-Ann Wejke och Kristina Lutz (alla M). Rotel VI. Dnr KS 2026/339

§ 34
Mötet avslutas

STOCKHOLMS STAD

Bilaga 1. Närvarokommunfullmäktige
2026-03-09

Plats	Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
47	(S) Burell, Olle §§ 10-19, 29-34		17:56	21:44
77	(M) Brinck, Cecilia §§ 1-7, 20-25		15:52	21:44
76	(V) Stenudd, Sara §§ 8-9, 26-28		16:57	21:44
65	(V) Abdi, Ahmed		17:52	21:44
56	(S) Abdullahi Ali, Nassir		17:51	21:44
105	(V) Ali Hassan, Shamso		17:56	21:44
42	(C) Ali, Ismail		17:40	21:44
102	(S) Aranda de Gutiérrez, Norma	Zuniga Michel, Sandra	17:44	21:44
89	(MP) Badeli, Aida	Carlbom, Lisa	16:00	21:44
96	(S) Bengtsson, Frida		16:00	21:44
46	(C) Bessner, Linn		17:44	19:55
23	(S) Bjuggren, Emilia		16:03	21:44
8	(V) Boucher, Torun		17:31	21:44
93	(S) Bustos, Emil		17:49	21:44
58	(S) Carlsson Hallberg, Ewa		16:14	21:44
94	(S) Carlsson, Alma		16:37	21:44
13	(M) Cederschiöld, Anna		17:47	21:44
80	(SD) Edin, Anders		16:59	21:44
53	(S) Edlund, Ingela		15:48	21:44
40	(L) Eلفvén, Anne-Lie		17:45	21:44
67	(M) Elmlund, Annika	Gardos Ek, Petra	17:53	21:44
95	(S) Finnveden, Felix		16:52	21:44
14	(KD) Forslund, Maurice		16:46	21:44
12	(M) Granswed Baat, Sophia		17:57	21:44
103	(S) Güler, Esme		16:54	21:44

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
52	(S)	Göransson, Anders		16:52	21:44
51	(MP)	Hansson, Martin		16:43	21:44
4	(M)	Hedin, Andréa		16:25	21:44
66	(M)	Hedrup, Tom	Randquist, Theréz	15:48	21:44
61	(S)	Heinonen, Johan		15:43	21:44
34	(M)	Hellström, Anette		16:17	21:44
106	(V)	Herrström, Cecilia		16:03	21:44
37	(KD)	Hollis, Michaela		17:59	21:44
107	(V)	Holm, Jens	Sanne, Johan M	18:07	21:44
70	(M)	Hökmark, Christoffer		17:50	21:44
43	(C)	Ibrahim, Ashna		17:32	21:44
19	(C)	Jacobsson, Kristin		16:22	21:44
30	(V)	Jama, Hassan		17:58	21:41
88	(MP)	Jama, Mansur		17:24	21:44
39	(L)	Jonlund, Rasmus	Wistrand, Hanna	17:43	21:44
79	(SD)	Juntunen, Tapani		17:36	21:44
18	(L)	Jönsson, Jan		16:49	21:44
48	(V)	Karlsson, Ann		16:23	21:44
101	(S)	Kazinic, Elvir		17:04	21:44
62	(V)	Kratz, Tina		16:04	21:44
86	(SD)	Kroon, Gabriel		17:01	21:44
81	(SD)	Kroon, Julian		17:56	21:44
104	(V)	Körhan, Özlem	Zandian, Aidin	16:22	21:44
36	(M)	Lennaárd, Fritz		17:56	21:44
99	(S)	Lind, Andreas		17:13	21:44
60	(S)	Lindgren, Jimmy		16:47	21:44
71	(M)	Lindström, Therese		16:45	21:44
45	(C)	Linusson, Svante		16:14	21:44
16	(L)	Ljung, Björn		17:13	21:44

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
64	(V)	Ljuslin, Maria		17:17	21:44
97	(S)	Lorentzi, Ulrika	Hansson, Curre	16:39	21:44
11	(M)	Lutz, Kristina		17:45	21:44
7	(V)	Mattsson, Alexandra		15:55	21:44
31	(V)	Mayr, Marre		17:54	21:44
63	(V)	Mjörnberg, Robert		17:41	21:44
38	(KD)	Modig, Aron	Valier Furtenbach, Mikael	17:42	21:44
28	(V)	Mohammed, Rashid	Ehrnström, Thomas	17:02	21:44
29	(V)	Mustonen, Maria		17:53	21:44
20	(C)	Naddebo, Jonas	Ershad Sarabi, Hamid	17:01	21:44
41	(L)	Nilsson Söderström, Åsa		17:08	20:43
32	(M)	Nilsson, Johan	Erbe, Torbjörn	15:45	21:44
10	(M)	Nilsson, Jonas		17:36	21:44
92	(S)	Nyberg, Berit		17:39	21:44
44	(C)	Nyberg, Claes		18:01	21:44
87	(MP)	Obermüller, Cecilia		18:00	21:44
24	(S)	Ojanne, Alexander		15:56	21:44
33	(M)	Paccamonti, Johan	Fernell-Ingelström, Yvonne	17:25	21:44
100	(S)	Palm, Ulrika	Ödebrink, Annika	17:36	21:44
91	(S)	Risberg, Eva		15:56	21:44
72	(M)	Rosencrantz, Per		16:09	21:44
90	(MP)	Runsten, Magnus	Grolander, Sara	16:43	21:44
69	(M)	Sakala, Aleks		16:16	21:44
83	(SD)	Salnikov, Sergej	Carlberg, Ann-Christine	17:06	21:44
27	(S)	Salvo, Maria-Elsa	Pettersson, Fredrik	15:45	21:44
54	(S)	Sjöberg, Ulla		16:51	21:44
35	(M)	Sjölander, Henrik		17:36	21:44
17	(L)	Smedberg-Palmqvist, Isabel		18:00	21:34
98	(S)	Snis Sigtryggsson, Bjarne		16:58	21:44

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
57	(S)	Stavling, Margareta		17:09	21:44
50	(MP)	Strömghren, Lars		16:14	21:44
74	(L)	Svanström, Sara		17:22	21:44
84	(SD)	Söderström, Leif		18:01	21:44
75	(L)	Tufvesson, Christina		17:28	21:44
22	(S)	Valeskog, Jan		16:49	21:44
26	(S)	Vikman Rindevall, Arvid		18:01	21:44
85	(SD)	Vinge, Linnéa		17:04	21:44
55	(S)	Walther, Ulf		17:55	21:44
21	(S)	Wanngård, Karin	Lagerkvist Tranströmer, Britten	17:47	21:44
82	(SD)	Wassermann, Emelie	Nordström, Åke	15:43	21:44
5	(M)	Wedin, Dennis		16:04	21:44
68	(M)	Wejke Norberg, Lou-Ann		17:05	21:44
73	(M)	Werner, Hanna		17:42	21:44
78	(SD)	Åkerlund, Liliane		16:32	21:44
15	(KD)	Örbrink, Nike		17:04	21:44
25	(S)	Österberg, Anders	William-Olsson, Ellen	17:16	21:44
59	(S)	Österman, Gustav		17:24	21:44
Övr.	(M)	Fjellner, Christofer		16:47	21:44
Övr.	(MP)	Lindhagen, Åsa		16:59	21:44

Yttranden 2026-03-09

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 9 mars 2026

*§ 1 Interpellation av Per Rosencrantz (M) till trygghets- och socialborgarrådet
Alexander Ojanne (S) angående otryggheten i Hjorthagen*

Anförande nr 1

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

P e r R o s e n c r a n t z (M): Fru ordförande! Lokalpolitik, som mycket annan politik, handlar om att hantera målkonflikter. I det här fallet, som rör missbruksboendet, lågtröskelboendet, i Hjorthagen, har vi en sådan målkonflikt.

Om det är något vår välfärdsstat ska göra är det att ta hand om de människor som hamnar allra mest snett. Det är kanske lätt att till mans tänka sig att det där inte skulle kunna gälla mig. Men vem vet var man själv hade varit någonstans om livet hade fallit annorlunda ut, eller vad som kan hända den människa som trampar snett i livet.

Dem som hamnar i missbruk och på gatan ska vi hjälpa, absolut. Frågan är dock hur det ska gå till, för det finns ju andra människor i vår stad också. De som inte är bostadslösa utan bor i ett tryggt och fint område måste också ha en bra närmiljö, särskilt om vi vill att det ska finnas ett starkt stöd för den här typen av sociala insatser. Då måste man gå lite varsamt fram.

Det som hände i somras – det är några månader sedan den här interpellationen skrevs – var att Stockholms stad under Socialdemokraternas ledning öppnade ett lågtröskelboende, där det alltså enligt principen om bostad först inte krävs att man har slutat missbruka för att få en bostad, med 40 lägenheter i Hjorthagen. Så långt finns det egentligen inget att prata om, men det man inte gjorde var att göra någon form av analys av hur detta skulle gå till. I stället fyllde man snabbt som sjutton alla lägenheter, och i många fall var det tyvärr så att det för en boende kom fyra fem kompisar som också ville bo där. Det fanns inte tillräckligt med säkerhetsvakter eller socialt stöd, och det hela urartade fullständigt i Hjorthagen. Det var kanyler i lekparken och många boende.

Jag vill uppmana alla att kolla på kartan. Det är inte bara moderata väljare i Hjorthagen, utan många av styrets väljare i krets 3 bor där. Tusentals personer skrev på protester. Om man vill ha den här typen av sociala insatser men gör dem så här ovarsamt undergräver man stödet för dem. Det blev faktiskt i princip en nationell debatt om denna typ av bostadsförstpolitik, så det handlar verkligen om ett socialpolitiskt magplask från det sittande styret.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Jag hade ett antal frågor i interpellationen. Det handlade om vad man hade för dialog innan och så vidare. Några av dem kanske redan är behandlade eftersom det har gått en tid sedan interpellationen skrevs. Men det jag egentligen vill fråga om nu är vad trygghets- och socialborgarrådet har lärt sig av det här magplasket för framtiden. Tar man med sig några av de här erfarenheterna nästa gång man ska öppna ett boende för att vi inte ska hamna i den här situationen igen?

Anförande nr 3

Å k e N o r d s t r ö m (SD): Fru ordförande och ärade ledamöter! Till att börja med vill jag vända mig till trygghetsborgarrådet och säga att det är utomordentligt viktigt att vi bekämpar hemlösheten i staden. Det är en stor olycka att hemlösheten är så stor som den är.

Man har i Hjorthagen tagit till ett koncept som tydligen har använts i Helsingfors och har utfallit ganska väl. Men tyvärr har det förekommit en del tråkigheter, och det är ju synnerligen beklagligt.

Ordningstvakter är en sak. De går omkring, men de försvinner lika fort som de kommer. Jag är anhängare av att man försöker sätta upp kommunala trygghetskameror, och meningen är att de bara ska behålla sitt material under några dagar. Det är ingenting som ska skrämja den personliga integriteten.

Men jag vill som sagt ändå ge trygghetsborgarrådet en eloge för det arbete som har gjorts i Hjorthagen, även om det har varit lite tunt. Det finns ingen som kan trolla med knäna, men jag tror att det kommer att gå bra framöver.

Anförande nr 4

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Jag ska börja med att säga att jag är glad över att vi får debattera Hjorthagsboendet, för detta är något unikt. Vi samlar Bostad först på ett ställe, i ett bostadskomplex, och hjälper människor som kanske alldeles för länge har bott på våra akutboenden att komma in i ett mer långvarigt boende, med en dörr så att man kan låsa om sig, egen dusch och toalett och ett eget kök där man kan laga mat.

Vi kan se att detta har gett effekt. Det fanns en lucka i systemet. Människor som inte riktigt klarade Bostad först i ordinarie verksamhet hade blivit fast på våra akutboenden alldeles för länge. Den luckan i systemet fyller Hjorthagsboendet. Boendet har inte ens varit öppet i ett år, men vi kan redan se att personer har sökt sig från Hjorthagen till behandlingshem för att de vill bli nyktra och drogfria. Vi har personer som har påbörjat LARO-behandling och personer som har flyttat till ordinarie Bostad först-lägenheter. Detta är ett framgångsrecept och något vi ska fortsätta jobba med.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Sedan vet jag – vi har debatterat detta i den här salen förut, under frågestunden – att det var stökigt i början vid etableringen, framför allt under sensommaren. Vi har gjort en del av de saker som föregående talare var inne på. Vi har ökat kameraövervakningen i området. När vi fick klart för oss att det fanns en dokumenterad oro i området och en ordningsproblematik kunde vi också ansöka om rätt att använda ordningsvakter i området; det kunde vi inte när boendet öppnade. Vi kommer också att se till så att detta inte upprepar sig nästa sommar – se till så att det sker ronderingar av boendestödjare från boendet som rör sig i området för att hela tiden fånga upp detta.

Det finns mycket mer man vill göra för att få bukt med hemlösheten som, precis som föregående talare var inne på, är något som vi gemensamt måste jobba för att minska. Är det något jag tycker att vi från majoritetens sida har lagt fokus på under den här mandatperioden är det arbetet mot hemlöshet. Man ska komma ihåg att det när vi tillträdde fanns ungefär 2 500 hemlösa i den här staden – nu är det 2 100. Det är 2 100 för mycket, men vi har pressat ned det med 400 personer. Det är 400 människor som har fått en drägligare tillvaro, och jag är helt övertygad om att Hjorthagsboendet har hjälpt en del av dem till en tryggare tillvaro i vardagen.

Anförande nr 5

P e r R o s e n c r a n t z (M): Fru ordförande och borgarrådet! Det är jättebra att man satsar på en starkare rondering nu till sommaren så att de här problemen inte uppstår. Många är bortresta på somrarna, och det är mindre folk som rör sig. Samtidigt är det lättare att röra sig i staden, så risken finns alltid att det drar till sig andra personer. Det stör även för dem som befinner sig på det här boendet. De kanske försöker komma ur missbrukscirkeln, och så kommer deras kompisar dit – i vissa fall kompisar inom citationstecken. Ibland kan det även uppstå hotfulla situationer när kvinnor är på boendet och det kommer gamla killar. Detta har varit ett väldigt stort problem, och så får det inte gå till.

Det är också viktigt att polisen kan vara där och gripa personer. Vi har dessutom en lagstiftning att följa när det gäller innehav med mera, och den ska ju följas även i Hjorthagen.

Något man också kan fråga sig och som jag inte riktigt fick svar på gäller den här dialogen med boende. Vad är lärdomen av detta? Ett boende startas utan information eller samråd. Det fylls direkt – pang! – precis före sommaren, och så får vi det här magplasket som vi fortfarande försöker bearbeta. Det innebär som sagt en risk för att hela den här boendeformen får en dålig stämpel och att man kommer att dra öronen åt sig om sådana här boenden ska öppnas i andra områden. Det tror jag verkligen är något att tänka på.

Man kan också fundera över var i staden man ska lägga den här typen av boenden, i förhållande till närmiljön. Jag vet att det här har varit en social bostad i olika former

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

och att staden bara har ett visst antal hyreskontrakt att spela med, men detta kanske inte var den optimala placeringen.

Men det är väldigt bra att det ändå har blivit bättre, och vi får väl alla jobba för det. Som sagt: Om man inte får ordning i närområdet kring den här typen av boenden kommer det på sikt inte att finnas stöd för att man ska ha dem. Det vore jättedåligt, för vi vill ju få bort hemlösheten och missbruket.

Man kan väl också flika in att vi vill få bort knarket. Då är det väldigt viktigt med skarp lagstiftning och hårda polisiära tag, och det levererar Tidöregeringen, som vi alla ser nu när brottsligheten minskar. Det får vi vara tacksamma för.

Anförande nr 6

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! När det gäller frågan om dialogen inför starten hölls ett trygghetsforum i februari 2025, där bostadsrättsföreningar, föreningsliv, polisen med flera var inbjudna. Man hade sådana möten, men intresset att delta var inte jättestort från början. Det var fler som kom på första träffen än på andra träffen. Sedan ökade engagemanget för dessa frågor efter att boendet öppnat, och man fortsätter att hålla trygghetsforum.

Jag tycker att Hjorthagen har visat sig från en väldigt fin sida. Även om man har upplevt problem vid etableringen har man engagerat sig för att det ska bli bra för de boende i det här boendet.

Jag tänker till exempel på en av dem som tidigt slog larm om problematiken, nämligen Tempoägaren. Han pratade om att han blev bestulen och att snatterierna ökade. Genom att komma ned och träffa de boende på Hjorthagsboendet och ibland lämna över mackor med mera som närmar sig bästföredatum har han byggt en relation och, som jag förstår det, fått en betydligt minskad problematik jämfört med hur det var inledningsvis.

Det fanns också människor runt kyrkan som var oroliga för att detta skulle öppnas i närheten och vilka som skulle komma att röra sig i området. Vi kan nu se hur kyrkan bidrar till olika projekt där man jobbar med den här gruppen för att de också ska känna sig välkomna som boende i området.

Det var en väldigt hätsk debatt på sensommaren, men nu när det har lagt sig och blivit lugnare i Hjorthagen tycker jag att civilsamhället och samhället i stort där verkligen har visat sig från en väldigt fin sida och tagit hand om de boende.

Jag försöker se om Anders Göransson sitter här i salen. De var i somras väldigt duktiga på Södermalm när det gällde att aktivera Tantolunden och se till så att det blev folkfest och betydligt lugnare där. Det gjorde att en del av det klientel som tidigare hade skapat en oro i Tantolunden rörde sig mot Hjorthagen utan att det egentligen hade med det

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

nya boendet att göra – det blev ett ställe där man kunde vara lite mer ostörd. Detta kommer vi också att råda bot på nu när vi har rätt att vara där med ordningsvakter och har uppsökare där hela tiden. Våra vuxenuppsökare är där så mycket att de har klagat hos mig och tyckt att det känns som politisk påtryckning att de hela tiden ska vara i området när de egentligen känner att de skulle göra mer nytta någon annanstans.

Anförande nr 7

P e r R o s e n c r a n t z (M): Jag vill bara jättekort ta vid där borgarrådet slutade, med civilsamhället. Det är jättebra att civilsamhället griper in. Jag tycker att det visar att det finns många stockholmare, oavsett i vilka kvarter de bor, som vill hjälpa medmänniskor. Det är jättebra att civilsamhället kliver in, men vi i politiken måste också fullgöra vår roll.

Jag tycker att mycket av det som sades här i talarstolen var bra, men frågan hänger fortfarande i luften: Vad har vi lärt oss av detta till nästa gång? Det gick ju inte riktigt bra. Jag förstår att det var kalas och uppstyrt i Tantolunden, men någonstans ska kanske även den gruppen dra på sommaren. Då hamnar man i Hjorthagen, och det blev inte så lyckat. Finns det ingen lärdom som trygghetsborgarrådet kan dra av det som gick snett, inför nästa etablering av det här slaget?

Anförande nr 8

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Förlåt, jag hade faktiskt skrivit upp på min lapp vad jag skulle svara på den frågan. Det finns absolut lärdomar att dra. Jag tror att vi bör vara ännu mer proaktiva i dialogen med de närboende. De här mötena affischerades, och föreningarna bjöds in. Man kanske ska ligga på ännu mer för att folk också ska komma på dem.

Sedan tror jag att vi kanske skalade upp boendet lite för fort. Man kanske inte skulle ha öppnat dörrarna och släppt in 37 personer på studs, utan man kanske skulle ha tagit 10 åt gången. När en ny grupp ska sätta sig, oavsett om det är ett idrottslag, ett boende eller en skolklass, blir det alltid sociala spänningar när det kommer väldigt många nya människor som inte känner varandra och ska bo tillsammans. Vi har lärt oss att vi kanske inte ska öppna dörrarna på vid gavel direkt utan ha en mer långsam uppskalning. Det tror jag hade gynnat utvecklingen och framför allt situationen i Hjorthagen på sensommaren.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 2 Interpellation av Dennis Wedin (M) till bostads- och fastighetsborgarrådet Clara Lindblom (V) om Hötorgshallen

Anförande nr 9

Borgarrådet M a t t s o n (V): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 10

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag har några gånger stått här i talarstolen och argumenterat dels för att vi ska bygga, dels för att vi ska sälja. Poängen är väl, som jag kommer att återkomma till i den här debatten, just detta: Staden måste göra både och. Det är ansvarsfullt att hela tiden fundera på hur vi förvaltar vårt fastighetsinnehav på absolut bästa sätt så att det kommer stockholmarna till del, så att våra resurser läggs rätt och, för den delen, så att vi agerar som alla andra professionella fastighetsägare faktiskt gör. Jag noterar att det under den här mandatperioden inte har varit fokus på detta. Det heter ständigt att allt ska byggas i egen regi – knappt någon annan får göra det – och ingenting säljs.

Kopplat till detta, och till andra större infrastruktursatsningar och annat, ökar stadens skuld explosivt. Vi är uppe i 80 miljarder kronor, och skulden kommer att öka med 4 miljarder om året och innebära 2,3 miljarder kronor i räntekostnader varje år. Detta talar sitt tydliga språk. Det är pengar som faller bort och inte går till annat – pengar som stockholmarna faktiskt går miste om.

Här försöker Moderaterna vara relevanta i opposition, det vill säga komma med konkreta förslag. Vad borde vi göra för att beta av skulden? Var skulle vi kunna se över ägandet? Låt oss börja med de fastigheter där det inte finns någon motivering till att staden ska stå för ägandet.

När jag har motionerat om det man kan kalla fastigheten för Hötorgshallen har jag faktiskt fått medhåll från olika håll. ”Eftersom fastigheten inte behövs för stadens behov av lokaler för egen verksamhet tycker vi att det kan vara värt att undersöka om den är lämplig att sälja.” Det sa Ragnhild på exploateringskontoret i medierna när det gäller det här förslaget, och det är just detta som är poängen. Vad är det som är kommunal kärnverksamhet i den här fastigheten? Är det Pizza Hut? Är det biografen? Vi vet att faret under är enormt dyrt att renovera.

Därför skulle det vara ekonomiskt ansvarsfullt och rimligt sett till dem som finns i den här fastigheten att sälja till någon som förvaltar på ett bättre sätt, inte minst när det gäller just Hötorgshallen. Hur motiverar ansvarigt borgarråd att man inte ens har kunnat få till en fungerande uteservering fast det är precis det som handlarna efterfrågat på den här platsen, när det funkar för lokaler runt omkring? Staden är inte en seriös fastighetsägare här. Vi borde låta någon annan vara det i stället.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 11

Borgarrådet **M a t t s s o n** (V): Ordförande och Dennis! Vi fick den här interpellationen, och de frågor vi har svarat på är kanske inte riktigt dem du lyfter nu. Nu blir det en debatt om försäljningar. Du, Dennis, vet lika väl som jag och vi att oavsett om man vill sälja Hötorgshallen eller inte ligger det många år framåt i tiden eftersom det pågår en utredning om fastighetsbildningen kring Hötorgshallen, Hötorgsfaret och så vidare. Detta kan vi absolut debattera om några år.

Jag tänkte ändå försöka svara lite på de frågor som interpellationen handlar om. Det gäller själva torget. Det är som du vet trafikkontorets ansvar, och det pågår olika dialoger med handlare och så vidare om hur man kan förbättra torget.

Jag skulle också vilja berätta lite om själva saluhallen. Man har faktiskt slagit besöksrekord i år, och många av handlarna har slagit försäljningsrekord. De upplever nu att det finns en väldigt bra dialog med både fastighetskontoret och det politiska styret, och det har kommit till både fisk- och skaldjursbutiker och andra nya aktörer där. Just nu blomstrar alltså Hötorgshallen, och det var egentligen frågor om detta du ställde i interpellationen.

Sedan är det intressant att notera att Moderaternas hela valstrategi går ut på att prata om investeringar och skulder i Stockholms stad. Vi får se hur långt ni kommer på det. Men nu har jag svarat på de frågor som interpellationen egentligen handlade om.

Anförande nr 12

Borgarrådet **W e d i n** (M): Ordförande! För att citera från min egen interpellation: ”Att hjärtat av Stockholm är så undermåligt skött är pinsamt för staden. Hötorget och den närliggande hallen skulle kunna vara en uppskattad plats med en välfungerande torghandel men nu är det i stället en nedgången hall och ett dåligt skött torg.”

Det är precis detta jag kom in på: Det här sköts inte på ett korrekt sätt. Varför ska man då ideologiskt hävda att det är otänkbart att någon annan, som skulle sköta det bättre, ska äga detta. Det är faktiskt väldigt tydligt kopplat. Det jag nämner i interpellationen är att det runt omkring torget faktiskt finns uteserveringar, bara fem meter från själva fastigheten.

Jag håller med om att det är trafikkontoret som äger processen när det gäller att tillåta uteserveringen – det är helt korrekt. Men då måste man argumentera för sin sak och stå på handlarnas sida i detta. Det närmaste man från trafikkontorets sida har kommit är att försöka få fram en tillfällig uteservering som inte ens har el och där man skulle ta bort stolar och bord varje kväll vid hallens stängning. Det är helt absurt att det skulle vara någon form av krav på den här platsen, när det inte behöver vara så fem meter därifrån, där en annan, privat fastighetsägare står för uteserveringen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Uppenbarligen behöver man sköta det här torget på ett mycket bättre sätt. Det är bara att samla ansvariga borgarråd och förvaltningar och komma till skott med att se till att det fungerar bättre, givet att vi vet att många lokaler har stått tomma i saluhallen. Man har kämpat för att hitta seriösa handlare som verkligen kan gå runt ekonomiskt och vill bidra till hallen. Givet detta arbete måste vi visa att vi i Stockholms stad gör vårt för att se till att potentialen kommer fram och att vi gör detta till en mer levande plats att vara på. Det har man sedan den här interpellationen skrevs inte klarat av.

Med tanke på att det inte är bäst för vare sig handlarna eller stockholmarna att staden äger själv och på att man inte har klarat av det uppdrag som denna interpellation handlar om är den rimliga slutsatsen, framför allt ur ett ekonomiskt perspektiv, att det är bättre att låta en fastighetsägare som ser potentialen på den här platsen faktiskt göra något åt detta. Jag kommer alltså tillbaka till varför man inte öppnar för detta. I stället har man höjt taxorna för torghandeln runt om i Stockholm för att göra det mer komplicerat. Varför ser man inte till att fånga upp ambitionen och potentialen på den här platsen i stället för att göra som man gör i dag?

Anförande nr 13

Borgarrådet M a t t s o n (V): Ordförande! Jag tänkte återigen bemöta den bild du ger, Dennis. Det är inte riktigt så att det är jättesorgligt i Hötorgshallen, utan vi ser besöksrekord och försäljningsrekord för flera av de handlare som finns där. De upplever sig just nu som väldigt nöjda, och det pågår mycket diskussioner kring framtiden och upprustning. Men först måste fastighetsbildningen bli klar, oavsett vad man tycker om det.

Om du, Dennis, som gillar att äta korv och gå till olika handlare och kiosker, behöver uppdatera dig kring hur det fungerar i Hötorgshallen kan väl du och jag gå dit och ta en liten kebab eller något tillsammans, så får du se hur Hötorgshallen blomstrar nu för tiden.

Anförande nr 14

Borgarrådet W e d i n (M): Inte nog med att det är ett fint erbjudande – det blev också applåder från vänstersidan i salen för att jag nu ska bjudas på kebab. Det tycker jag var en bra blocköverskridande signal. Jag uppskattar inbjudan.

Jag vill verkligen inte på något sätt svartmåla här, för jag menar att jag beskriver den verklighet som många stockholmare och faktiskt flera handlare beskriver. Det har funnits en genuin uppgivenhet över framför allt de många tomma lokalerna. Det blev, som jag skrev i interpellationen, väldigt symboliskt när de sista fiskhandlarna lämnade hallen. De diskarna stod tomma länge och blev en symbol för vad man tycker om att potentialen hos den här hallen inte kommer fram tillräckligt. Nu har det kommit in andra, och det är utmärkt. De som nu har öppnat är väldigt välkomna, för vi ska inte ha tomma lokaler. Men det finns annat som står tomt.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Samtidigt menar jag att detta med fastighetsbildning inte är så relevant när det gäller denna fastighet. Det vi också vill se över här är Hötorgsfaret. Det är en väldigt dyr investering för skattebetalarna. Det vore väldigt önskvärt att man kunde göra en samlad affär på den här platsen. Då skulle en aktör få huvudansvaret och vi kunde se till att det blir en bra affär för skattebetalarna men också för platsen i och med att den skulle användas på ett mycket bättre sätt.

Avslutningsvis får vi väl fördjupa oss i detta medan vi äter kebabben. Men det är talande att Stockholms stad för egen del och när det gäller sin egen hall inte klarat av att få fram en permanent uteservering, samtidigt som privata fastighetsägare tack vare sitt driv klarat av att få fram permanenta och uppskattade uteserveringar på ett väldigt fint, centralt torg. Det skulle vara något som solklart skulle locka människor till platsen, och det är också något som har önskats av handlare på platsen.

Jag menar att det finns väldigt mycket ideologisk prestige i denna fråga, och det hindrar oss från att lösa problemen här och nu. Så låt oss sätta Hötorgshallens och hela fastighetens framtid i bättre händer! I grunden är det viktigt att vi helt enkelt räddar Hötorgshallen, och om detta handlade denna interpellation.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 3 Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om upprustning av Spånga station

Anförande nr 15

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Som Spångabo får jag väl inleda med att jag är delvis partisk när det gäller detta. Jag har under många år fått uppleva bristerna kring nuvarande Spånga station – de är alldeles uppenbara. Vi skämtar lokalt om att Spånga station har en av landets få rulltrappor som alltid står still. Jag menar att man vid något tillfälle måste sluta kalla en rulltrappa som inte rullar för en rulltrappa. Då är det helt enkelt bara en vanlig trappa.

Det finns något märkligt i att man under så lång tid har låtit Spånga station stå och förfalla. Det är en av västra Stockholms allra viktigaste trafikpunkter. I och med den kommande stadsutvecklingen i Bromstensstaden, som tillför omkring 3 500 bostäder, förväntas antalet resenärer också öka kraftigt. Det har redan nu skett kopplat till de många studentprojekten i området. Spånga station behöver få en trevligare, tryggare och mer tillgänglig stadsmiljö, och det är något som jag och Moderaterna har drivit på för under en lång tid.

Utifrån det svar på interpellationen som jag har fått kan jag säga att det är fint att Lars Strömgren delar bilden av att det finns ett behov av att utveckla och förbättra Spånga station som bytespunkt och plats. Men hänvisa nu inte problemet till Region Stockholm – det är att vara lite undflyende. Har borgarrådet påpekat behovet för sina kollegor som styr i Region Stockholm. Det skulle jag vilja veta lite mer om. Hur har de diskussionerna gått? Eller sitter borgarrådet och väntar på att man ska höra av sig från regionen? I så fall förmedlar jag gärna en kontakt med alltifrån burktelefon till min egen mobiltelefon, som jag kan låna ut. Jag har många förslag på hur den kontakten skulle kunna gå till.

Jag vet att om vi får till en gemensam lösning gynnas inte bara Spånga av det, utan invånare i hela västra Stockholm får en mycket naturligare väg att pendla in till jobbet, och det blir lättare att klara livspusslet för många stockholmare. Om majoriteten i Stockholms stad på riktigt anser att Spånga station behöver åtgärdas finns det inget som hindrar att man lägger in det i sin egen planering och också aktivt tar ansvar för dialogen med regionen.

Oavsett är Moderaterna här. Vi vill lösningsorienterat bidra till att få upp detta på dagordningen, och jag ser fram emot borgarrådets svar.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 17

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack, Dennis Wedin, för den här interpellationen!

Som trafikborgarråd ser jag dagligen hur stockholmarna förlitar sig på pendeltågen för att ta sig till jobb, skola och fritid. Spånga station, med sina 8 000 påstigande per dag, är och kommer att vara en viktig mötespunkt, bytespunkt och nod för resande i den här delen av staden.

Stationen har tidigare haft en del utmaningar. Som nämntes i det tidigare inlägget handlade det exempelvis om rulltrappor. De har bytts ut och renoverats, och de rustas och sköts av regionen. Det är Trafikverket som äger själva stationen, så det är och förblir en plats i staden som behöver samverkan mellan olika delar: regionen och Trafiksverige. Trafikverket äger plattformen. Regionen sköter drift och underhåll, och vi i staden hanterar gångbron, trapphuset till bussterminalen och den omkringliggande gatumiljön.

Sedan den här interpellationen kom in har vi initierat ett dialogarbete. Trafikkontoret har initierat en dialog med trafikförvaltningen, och det har genomförts ett antal möten för att kartlägga och punkta upp vad som behöver göras och när. Men det är regionen som äger bytespunkter och därför behöver göra en kartläggning och en åtgärdsvalsstudie för att man ska kunna bygga om på något större sätt.

Det finns dock mycket som kan göras fram till dess. Det som har gjorts hittills är att rulltrapporna har bytts ut. En ny cykelbana på det regionala nätet har byggts längs Bromstenvägen. Gångpassagerna mellan bussterminalen och Spånga centrum har bytts ut eller upprustats, och mindre förbättringsåtgärder har skett i samband med cykelprojekten, såsom nya träd vid terminalen, nya cykelparkeringar och ombyggd busshållplats på Spånga stationsväg. Därutöver har man gjort om körytan i terminalen. Inför kommande exploateringsprojekt vid Spångaviadukten, Spånga kyrkväg och Spånga centrum kommer ytterligare insatser att göras.

Det som är på gång just nu, inför sommaren, är semipermanent aktivering i form av möblering och växter vid stationsentrén – allt för att göra det tryggt och för att den som behöver slå sig ned ska kunna sätta sig där – och förstärkt belysning; det vet vi att många efterfrågar, och det kommer att ske på själva gångbron. Dessutom kommer nya träd längs Bromstenvägen. Det finns redan en del, men de kommer att kompletteras med fler. Utöver detta kommer det även väderskydd. Det blir alltså en del nyheter i Spånga.

Anförande nr 18

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Stort tack för svaret, trafikborgarrådet!

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Jag vill inleda med att verkligen uttrycka min uppskattning för det hoppfulla beskedet att det pågår ett dialogarbete – alldeles utmärkt! Skicka kvitto på bullar och sådant till mig, för jag står gärna för detta – ju mer, desto bättre.

Det som nämns om att kartlägga och hitta punkter är utmärkt. Alla förstår ju att detta är ett större projekt som det krävs en större planering för, och då är det utmärkt att punktmarkera precis när dessa åtgärder ska vidtas.

Jag har ett medskick inför de här dialogmötena utifrån Stockholms stads perspektiv; det gäller att inte fastna i en regiondebatt. Jag blev väldigt bekymrad när jag såg i den reviderade länsplanen för Region Stockholm, som sträcker sig från 2026 till 2037, att Spånga station var ett av de objekt som inte längre var namngivna. Jag var väldigt nöjd över att vi under moderatlett styre fick in det som ett namngivet objekt i länsplanen. Det ska sägas att det är oklart vad detta ledde till, men jag har förstått att sådant är viktigt i de här längre planeringarna.

Det vore intressant att höra om borgarrådet har en förklaring till detta. Ta det annars bara som ett medskick när det gäller att få kollegorna i regionen att lyfta upp Spånga station på prioriteringskartan igen. Det är inte bara dialogmöten som krävs, utan det krävs också handling så att vi får in Spånga station i en långsiktig planering.

Lars Strömgren hänvisar i svaret till planmognad för att kunna erhålla statlig medfinansiering. Det är just därför vi här och nu behöver göra det här gemensamma arbetet och förtydliga vad det är som faktiskt behöver ske för att Spånga station ska betraktas som en naturlig del i en infrastruktursatsning för hela Stockholmsregionen. Jag vill alltså gärna ha ett förtydligande när det gäller detta.

Anförande nr 19

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Som jag sa förut är det flera aktörer som behöver vara med i den här processen. Det finns något som heter länstransportplan, och där finns staden med som remissinstans. Men det är regionen som i dialog med Trafikverket tar fram en sådan plan.

Det finns en utmaning med länstransportplanen: Har man objekt i den som inte är så pass välutredda att man under planperioden kan komma till skott och de facto genomföra en infrastruktursatsning eller ett projekt brinner dessa pengar inne. Därför har man tagit bort det här som namngivet objekt i väntan på att den åtgärdsvalsstudie som behövs ska tas fram av Trafikverket och regionen så att man kan satsa pengar på Spånga station. Den har varit ett namngivet objekt tidigare, men det har uppenbarligen inte räckt. Det som behövs är i stället att kartlägga vilka åtgärder som behövs och vilka brister som behöver åtgärdas.

Det är inte alltid helt tydligt för mig vad man menar när man säger att vi behöver förbättra Spånga station. Jag har varit i dialog med folk i Spånga och inte minst våra

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

medlemmar och har ett inplanerat möte där ute för att ta in synpunkter och tankar kring vad Spånga station behöver. Men det är väldigt spretigt vad man efterfrågar. Vissa nämner rulltrapporna. Andra nämner den här trevliga dagen på sommaren i Spånga, grönska och så vidare. Det finns många olika och ganska spretiga synpunkter. För att det ska vara möjligt för oss att gå in med finansiering till ett infrastrukturprojekt behöver det bli tydligt.

Det vi gör så länge, i väntan på att den här åtgärdsvalsstudien blir gjord, är det som finns på vårt bord. Det handlar väldigt mycket om grönska. Det handlar om att förbättra gång- och cykelvägar till stationen. Det handlar om belysning, och det handlar också om beläggningen både på bron och på den yta där bussarna vänder.

Men det har märkts i förvaltningarna att det finns ett politiskt tryck, och därför har de här dialogmötena initierats och satts igång. Jag ser fram emot resultatet av detta, men det är ändå regionen och i viss mån Trafikverket som behöver förtydliga vad som kan göras i det större perspektivet. Under tiden vidtar vi mindre åtgärder för att Spånga ska bli bättre, grönare, tillgängligare och tryggare.

Anförande nr 20

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Tack, borgarrådet, för förtydliganden!

Givet den förklaring som ges när det gäller den reviderade länsplanen är detta klokt. Pengar som annars skulle kunna komma Stockholm till del ska inte brinna inne. Jag menar att det är ett misslyckande att vi står här – det kunde ha satsats på något, men man kom inte till skott med planeringen, så att säga. Det är ett misslyckande för båda sidor. Om det kunde ha gått längre under den tid då exempelvis mitt parti var med och styrde är det ju ett misslyckande. Vi har under många år missat chansen att satsa på den här stationen.

Som någon som har använt stationen mycket kan jag breda ut mig kring vad som borde göras. Jag tycker att det är klokt att inleda med det. Det ska utredas på ett professionellt sätt, men jag lyfter i interpellationen några saker som efterfrågas. Det handlar om en utveckling av bussterminalen, som behöver bättre flöden. Det behövs en rimligare, förbättrad gångbro till torget; den nuvarande är väldigt otidsenlig. Det behövs en utbyggnad av stationsbyggnaden, gärna med fler spärrar och ytterligare rulltrappa.

Vi har ett systemfel överallt i Stockholm. När staden utvecklas och man bygger tusentals bostäder på en plats följer inte infrastrukturen eller kapaciteten med. Oavsett om det handlar om biltrafiken eller kollektivtrafiken är det viktigt att detta följer efter. Det är tydligt att det inte gjorts när det gäller Spånga station.

Trafikborgarrådet nämnde cykelmöjligheten. Ur ett Spångaperspektiv kan jag säga att det just där inte behövs några vidare åtgärder, enligt min bedömning, med tanke på den långa, breda cykelbana som har byggts i närtid och som lokalt delvis är ganska

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

kritiserad – det handlar om att den inte använts tillräckligt med tanke på hur stor den faktiskt är och att den kanske hindrar bilar från att enklare kunna ta sig fram i stället. När det gäller cykelinfrastrukturen kring stationen är det alltså ganska välfungerande som det är i dag.

Låt oss säkerställa ett gemensamt arbete för att få upp Spånga station på kartan så att man kommer längre och ser till att detta sedan lyfts in i länsplanen igen på ett ordnat sätt och att planeringen är rätt och riktig. Det finns åtgärder som Stockholms stad skulle kunna vidta här och nu och som inte kräver andra åtgärder. Jag tror att bussterminalen är ett sådant exempel. Jag hoppas att också Lars Strömgrens partikamrater delar den bedömningen. Det tror jag, för ur ett Spångaperspektiv är detta väldigt önskat av framför allt många barnfamiljer, som vill kunna bo kvar i området. I dag har inte Spånga station den kapacitet som krävs.

Ett tips inför Spångabesöket är att varje besökare rekommenderas avsluta på Caledonian Inn, den lokala puben.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 4 Interpellation av Andréa Hedin (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) angående Hässelby Villastads skola

Anförande nr 21

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 22

Borgarrådet He d i n (M): Ordförande! Att vi ska ha trygga skolvägar kan vi nog alla vara överens om. Det är nödvändigt för att föräldrar ska känna sig trygga med att släppa iväg sina barn.

Tyvärr är situationen vid Hässelby Villastads skola i dag allt annat än trygg, och den går snarare åt fel håll. Vägen intill skolan har påverkats på ett sätt som försvårar ett säkert flöde. Detta beror på att föräldrar i stor utsträckning åker dit och lämnar sina barn i bil, vilket gör det ännu svårare att gå och cykla. Det blir alltså en negativ spiral. Barnen, som naturligtvis är de mest utsatta i detta läge, tvingas navigera i en miljö där bilar, cyklar och fotgängare trängs på en väldigt liten yta. Jag menar att vi inte kan vänta på att en allvarlig olycka sker, utan mer behöver göras.

Ett av grundproblemen är att barnens cykelparkering finns på samma plats som är hämtnings- och lämningsplats för bilar, det vill säga för de vårdnadshavare som hämtar och lämnar sina barn med bil. Det blir då samma infart till den här ytan. Det gör, menar jag, att det inte kommer att bli bättre innan den här situationen är löst. Det råder också brist på övergångsställen i nära anslutning till skolan, vilket gör att många barn dagligen går rakt över körfältet.

Min fråga efter att ha läst skolborgarrådets svar till mig är om skolborgarrådet är nöjd med hur situationen på platsen nu ser ut. Det är nämligen så jag uppfattar svaret.

Anförande nr 23

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack för frågan, Andréa Hedin!

Elever och vårdnadshavare ska självklart känna sig trygga med att ta sig till och från skolan. Detta är en prioriterad fråga för den rödgröna majoriteten, precis som jag hoppas att det är en prioriterad fråga för alla majoriteter som får förtroendet att leda den här staden. Det är också därför vi satsar på att bygga säkrare, tryggare trafikmiljöer runt stadens skolor.

Jag tror att även Andréa Hedin vet att om man vill ställa frågor om detaljer gällande just trafikplaneringen har jag en kollega som väldigt mycket bättre än jag svarar på den typen av frågor. Men eftersom frågan är ställd till mig tolkar jag det som att det

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

svarare handlar om hur utbildningsförvaltningen och skolan kan bidra i arbetet med att säkerställa tryggheten på den här platsen.

Trafikkontoret har under hösten 2025 bedrivit ett arbete med att skapa säkrare och tryggare skolvägar runt just Hässelby Villastads skola, vilket har inneburit att man får en ny gång- och cykelbana längs Riddersviksvägen och ett upphöjt övergångsställe i anslutning till skolan. Just gång- och cykeltrafikanter måste skyddas extra; de är mer utsatta i trafikmiljön. Vi är medvetna om att detta också har fått följd effekter genom att det har blivit problematiskt i trafikmiljön runt skolan. Skolan och inte minst skolledningen jobbar väldigt aktivt med att informera vårdnadshavare om var det är säkert att lämna barn med bil för att inte stoppa trafiken på Riddersviksvägen. Vi är medvetna om att detta skapar utmaningar i vardagen. Alla vårdnadshavare måste helt enkelt hjälpas åt att utifrån den fysiska situationen verkligen göra sitt bästa för att följa anvisningarna så att det är tryggt att ta sig till skolan, också och inte minst för de barn som går och cyklar dit.

Det pågår alltså ett aktivt arbete med information till vårdnadshavare och med att ytterligare stärka tryggheten kring Hässelby Villastads skola. Men i grund och botten ska alla barn självklart, oavsett hur de tar sig till skolan, vara trygga längs sin skolväg. Ju fler som har möjlighet att välja andra trafikmedel än bil för att ta sig till skolan, desto enklare blir det att skapa en trygg trafikmiljö och en trygg gång- och cykelväg till skolan.

Anförande nr 24

Borgarrådet He d i n (M): Precis som skolborgarrådet är inne på är det flera delar i den här problematiken. Det har länge varit en bristfällig situation på den här platsen, men den har blivit värre.

Man har börjat göra insatser, men kommunikationen från skolan till vårdnadshavarna har uppenbarligen brustit. Annars hade detta inte varit medialt uppmärksammat och fått så många reaktioner. Det vore intressant att höra vilka kommunikativa lärdomar man drar av detta.

Det är också tufft för personalen på den här platsen. Personalen har, för dem som inte vet det, under många år haft en parkering där de har fått parkera utan att betala någon avgift. Nu har man avgiftsbelagt den här parkeringen, vilket gör att personalen av naturliga skäl väljer att parkera på villagatorna i stället, där det är avgiftsfritt. Detta förvärrar hela situationen. Vi kommer dessutom från en vinter med uppenbara brister i snöröjningen, vilket gör att barnen inte har kunnat gå på den väg som finns utan tvingats ut i körbanan. Det har alltså varit ett uppenbart kaos. Precis som skolborgarrådet välkomnar jag trafikborgarrådet att ansluta sig till debatten, för det är klart att detta också är en trafikfråga.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Detta blir, som jag var inne på, en ond spiral. Är det från början svårt för barn att ta sig fram genom att gå och cykla börjar föräldrar köra. Det här är en skola som är underdimensionerad när det gäller möjligheterna för föräldrar att lämna med bil. När fler börjar göra det blir det ännu mer osäkert för de barn som tar sig till skolan genom att gå och cykla. Och då börjar ännu fler köra.

Det vore alltså intressant att höra dels hur man ser på kommunikationen framåt, dels hur man jobbar med personalparkeringen. Det blir väldigt dumt när vår egen personal inte vill använda den parkering som upplåts.

Anförande nr 25

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Som jag inledde med att säga har skolan gjort ett stort arbete med att aktivt informera vårdnadshavare om både det stoppförbud som råder på Riddersviksvägen och om var det finns säkra platser för hämtning och lämning, men också om intilliggande parkeringsplatser ifall man vill parkera sin bil och sedan följa sitt barn hela vägen till skoldörren.

Men det är klart att det blir en större problematik ju fler som använder bilen. Vi gör också stora insatser för att uppmuntra valet att gå eller cykla till skolan. Det är positivt för trafiksituationen och också för elevernas välmående och hälsa om fler kan gå och cykla till skolan.

När det gäller den väldigt konkreta frågan om hur personalen väljer att parkera känner jag inte att det är min uppgift att lägga mig i ifall man vill betala en avgift för att stå precis intill skolan under dagen eller väljer att parkera sin bil något längre bort och promenera den sista biten, när man tar sin bil till skolan. Det får nog vara upp till var och en som tar bilen till skolan att göra det valet. På de allra flesta skolor i vår stad är parkeringsplatserna avgiftsbelagda för att man också vill möjliggöra rulljängs – för att det ska gå att använda dem som besöksparkeringar och de inte ska vara fullbelagda dygnet runt. Som sagt, jag lägger mig inte i den enskildes val.

Grundpremissen, att det ska vara tryggt att ta sig till och från skolan, är vi helt överens om. Vi kommer att fortsätta jobba med den aktiva informationen för att se till att vi får en så bra trafiksituation som möjligt runt den här skolan, givet ganska tuffa förutsättningar i grunden.

Anförande nr 26

Borgarrådet He d i n (M): Att det ska vara tryggt är vi överens om. Problemet här är att det inte är tryggt, och det är därför vi inte är överens om lösningen.

Givet hur debatten har utvecklats och att detta är både en skolfråga och en trafikfråga kan det väl sammanfattas med att när den S-ledda majoriteten säger att det ska finnas trygga platser för hämtning och lämning menar man att den platsen är barnens

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

cykelparkering. Detta ställer vi oss ytterst tveksamma till, för det innebär att barnen ska cykla in bredvid bilarna och försöka parkera sina små cyklar bredvid den plats där föräldrar i bilar snabbt försöker släppa av och hämta upp sina barn. För mig är detta undermåligt.

Man vill uppenbarligen inte göra någon justering när det gäller personalparkeringen. Jag har inte heller fått någon signal om att man öppnar för fler övergångsställen, vilket gör att barn kommer att fortsätta gå rakt ut över gatan. Det finns ingen förbättring i sikte.

Anförande nr 27

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag ska försöka att inte upprepa mig. Jag vill bara förtydliga att vi inte stänger några dörrar när det gäller att se över möjligheten till fler övergångsställen och att fortsätta förbättra miljön kring platsen för lämning och hämtning. Dock är samarbetet med vårdnadshavare kring att lämna och hämta på anvisad plats något som behöver fortsätta, för det är i sig en viktig pusselbit för att få trafikmiljön runt Hässelby Villastads skola att bli trygg för alla – de som kommer med bil och alla barn och ungdomar som går och cyklar till sin skola. Ett fortsatt arbete för att ännu fler ska välja det alternativet kommer också i sig att göra trafikmiljön runt skolan tryggare.

Tack för frågorna, och tack för debatten! Vi lär få återkomma till hur vi ser till att alla barn kan ta sig tryggt till och från skolan. Det gäller både trafikmiljön, trygga gångvägar, belysning och röjning av buskage och liknande. Detta är en viktig del för att man sedan ska kunna koncentrera sig på skoldagen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 8 Frågestund

Fråga nr 1. Fastighetsnära insamling

Anförande nr 28

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Fru ordförande! Nu blir det same procedure as last month, skulle man kunna säga. När vi stod här för drygt en månad sedan, Åsa, varnade jag för era nya sopregler, som innebär att återvinningsstationerna flyttar in hos varje bostadsrättsförening eller villa. Jag menar att det riskerar att skapa ett sopkaos. Det här har uppenbarligen gjort stockholmarna vansinniga. Jag krävde då att ni skulle använda de undantag som finns i regelverket i stället för att bara säga att ni förstår deras frustration.

I förra veckan kunde man läsa att ni, åtminstone till del, gör undantag, men bara för ett antal flerbostadshus som i praktiken ligger i innerstaden. De slipper de nya kraven och får fortsatt använda återvinningsstationerna. Men om ni tror att ni har lugnat stockholmarna med det beskedet tror jag att ni misstar er. De får nämligen inte bara undantag utan även en helt ny avfallsavgift. Den redan rekordhöga avfallsavgiften blir därmed ännu högre.

Jag vill fråga: Varför? Vilken typ av avgiftschock ska de förbereda sig på?

Anförande nr 29

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag har lite svårt att förstå frågan. Det ingår ju i lagstiftningen nu att alla bostadsrättsföreningar ska ha insamling och återvinning i anslutning till fastigheten. De ansvarar för det och väljer en leverantör som ska hämta de olika fraktionerna.

Sedan är tanken att man ska få ersättning från producenterna. Här finns en modell som fastställs på statlig nivå och som innebär att vi i Stockholm är gravt underfinansierade. Vi får inte våra kostnader täckta. Vi har nu fastighetsägare runt om i staden som går back på det här, och vårt eget bolag Stockholm Vatten och Avfall går också back på det här.

Det är förstås inte acceptabelt att vi har en sådan situation. Vi har ett producentansvar som är väldigt tydligt. Producenterna ska stå för kostnaderna, men så ser det inte ut i Naturvårdsverkets modell. Stockholm missgynnas kraftigt i den modellen. Tanken är förstås att vi måste se till detta ändras. Jag skickar detta direkt till regeringen och tar tag i problematiken, som drabbar bland annat stockholmarna, för att se till att människor inte går back på det här.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Grundtanken med systemet är såklart att det är producenterna som ska ta kostnaden, som nu i stället landar på stockholmarna. Jag vill därför uppmana borgarrådet Fjellner att ta upp det här med sina partikollegor och föra upp frågan på regeringsnivå.

Anförande nr 30

Borgarrådet Fjellner (M): Det var ju inte riktigt svar på min fråga om varför bostadsrättsföreningarna får en ny avgift och hur hög den nya avgiften blir. Det är uppenbart att Naturvårdsverket gör dig upprörd och att du gör stockholmarna upprörda, men jag tycker att de borde få svar. Kommer de föreningar som nu får undantag, som vi kunde läsa om i tidningen, att få en helt ny sopavgift? När får de veta hur hög sopavgiften blir? Och vad kommer det att bli för typ av sopavgift?

Frågan gäller inte bara de bostadsrättsföreningar i innerstaden som har en återvinningsstation inom 400 meter och som får undantag, utan det känns som att ni helt bortser från de 45 000 villor, småhus och radhus som finns i Stockholm och vars ägare oroliga över hur de ska få plats med de nya soptunnorna. Kommer de som nu ska fylla sina uppfarter med soptunnor som de aldrig har bett om också att få undantag, eller kommer det i nästa skede? Kan du lova att även de radhus som har 400 meter till en återvinningsstation slipper den här typen av regler, precis som i innerstaden?

Anförande nr 31

Borgarrådet Lindhagen (MP): Det ser ut så här: När man fixar fastighetsnära insamling i sin fastighet ska man välja en entreprenör som hämtar det som samlats in, och detta måste föreningen betala för. Om man får ett undantag och i stället använder återvinningsstationerna får man också betala en avgift. Det är svaret på frågan. Det trodde jag var en självklarhet, men jag förstår att jag kunde ha varit tydligare på den punkten i mitt föregående svar. Ja, det kommer att komma en avgift.

Tanken är att producenterna ska täcka detta. Det är producentansvaret som ska ta det, men nu när förändringen görs på grund av lagstiftningen täcker inte ersättningen från den statliga nivån de kostnader som stockholmarna har. Det gäller inte bara dem som får ett undantag och som får använda återvinningsstationerna framöver, utan de som inte har undantag kommer också att få en avgift.

När det gäller lagstiftningen har det kommit ganska sena besked från regeringen. Utifrån dessa besked, som kom i oktober, har vi jobbat stenhårt med att få fram ett system som gör att de som har det väldigt tufft när det gäller att fixa det här kan få undantag.

Anförande nr 32

Borgarrådet Fjellner (M): Återigen: Vi vet alltså att de som i dag använder återvinningsstationerna gratis och som kommer att fortsätta att använda dem också i

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

framtiden kommer att få avgift, men du kan inte säga hur stor den blir eller vad det blir för typ av avgift. Det beskedet tror jag att de vill ha. De får ett undantag, men de får också en avgift. Det tycker jag är viktigt att kommunicera.

Men framför allt: Vad säger du till villa- och småhusägarna? Nu säger ni att man kan få ett undantag om man har 400 meter till en återvinningsstation, men det gäller dem som bor i flerfamiljshus i innerstaden. Vad ska ni säga till dem som bor utanför innerstaden, i radhus eller småhus, och som är oroliga över de små villagatorna och de trånga uppfarterna och som undrar hur soptunnorna över huvud taget ska få plats? Kommer de att få samma typ av undantag som ni nu har gett?

Jag tyckte att vi skulle ha breda undantag. Nu har ni infört det bitvis och backat en del under galgen. Är det inte lika bra att ni backar fullt ut?

Anförande nr 33

Borgarrådet Lindhagen (MP): Vi har inte backat ett dugg, utan vi har jobbat stenhårt för att hitta en lösning. Och jag är glad över att vi har gjort det, trots att det har varit otroligt sena besked från regeringen. Vi fick alltså den senaste lagändringen i slutet av oktober. Jag tycker att det är helt undermåligt. Regeringen har haft tre och ett halvt år på sig att implementera den här lagstiftningen.

Lagen är i grunden bra. Den kommer att underlätta för stockholmarna. Det är också ett skäl till att två tredjedelar av bostadsrättsföreningarna och fastigheterna redan har infört det här. Men vi har fastighetsägare som har det tufft, och dem ska vi stötta. Det är därför vi har jobbat med att få fram ett system, och där ingår lösningen med återvinningsstationerna. Sedan är målet såklart att det här inte ska kosta stockholmarna någonting. Det är helt orimligt att det gör det i dag.

När det gäller lagstiftningen har vi att förhålla oss till fastighetens utformning eller lokalisering, som innebär vissa begränsningar. Så ser lagparagrafen ut, men vi kommer att underlätta för flerbostadshusen att till exempel dela insamling så att de får färre kärl på sin uppfart. Och det är max tre kärl, inte fem, som Fjellner har sagt i medierna. Det är bra om vi håller oss till korrekta fakta.

Fråga nr 2. Är borgarrådet och majoriteten beredda att vidta åtgärder för att ge poliser förtur till bostäder?

Anförande nr 34

Gabriel Kroon (SD): Tack så mycket för ordet! En av de absolut viktigaste yrkesgrupperna för ett tryggt Stockholm är poliser och poliskåren. Du som har varit stadsbyggnadsborgarråd i väldigt många år, Jan Valeskog, och som har suttit längre i kommunfullmäktige än vad jag har levt bör ha haft ett stort ansvar och stor möjlighet

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

att påverka och ge poliser i förtur i den kommunala bostadskön, men det har fortfarande inte gjorts.

Vi har ett begränsat antal bostäder. Även om vi bygger nya bostäder kommer det att ta tid att få dem på plats. Frågan är: Är ni beredda att göra som vi sverigedemokrater och gå ut med ett vallöfte om att ge poliser förtur i den kommunala bostadskön – ja eller nej?

Anförande nr 35

Borgarrådet V a l e s k o g (S): För det första måste det finnas lägenheter att förmedla hos Bostadsförmedlingen, och ett som är säkert är att det inte skulle inte finnas några om ni i Sverigedemokraterna fick bestämma. I januari sa ni nej till 99 procent av alla ärenden som var uppe i stadsbyggnadsnämnden, och i februari sa ni nej till 92 procent av alla ärenden som var uppe. Under hela den förra mandatperioden var det på samma sätt. Med er politik skulle det inte finnas några lägenheter. Det är liksom basic.

För det andra har vi tack och lov ett annat styre. Vi tar fram lägenheter. Sedan vet alla att nyproduktion är mycket dyrare, men där har regeringen, med Sverigedemokraterna i spetsen, stoppat möjligheten till investeringsbidrag, som sänkte hyreskostnaderna i nyproduktion med 30 procent för berörda lägenheter. Bostadsbidragen har man hållit nere. Man har höjt dem väldigt lite – långt ifrån vad som är rimligt.

Möjligheterna att finansiera är också usla med den här regeringen och Sverigedemokraterna. Det innebär att trovärdigheten inte är speciellt stor, men det vet vi sedan gammalt. Det är ett parti som varken vill bygga eller hjälpa till att finansiera projekt. Det största misstag som en polis kan göra är att rösta på Sverigedemokraterna, för då får han och hans kollegor knappast någon bostad. Det är bara att titta på siffrorna.

Konkret för vi en nära dialog med fastighetsägare och Polismyndigheten för att undersöka och hjälpa till. Fastighetsägarna kan fatta egna beslut om att förmedla, och de lämnar 50 procent av lägenheterna i nyproduktion till Bostadsförmedlingen. Övriga lägenheter förmedlar de själva. Vi vill gärna att fastighetsägarna tar sådana beslut för att hjälpa till så att polispiranter, poliser och andra kan få en lägenhet.

Glöm inte att vi också har andra grupper, såsom sjuksköterskor, brandmän och lärare – de är också viktiga.

Anförande nr 36

G a b r i e l K r o o n (SD): Det förmedlas tusentals om inte tiotusentals förstahandskontrakt genom Bostadsförmedlingen årligen. Det vi pekar på här är att ett antal av förstahandskontrakten ska gå till poliser, men du undviker att svara på frågan.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Det här handlar om en kortsiktig lösning – något som vi kan göra här och nu för att möjliggöra att Stockholm får fler poliser. Din tamhet i den här frågan är inte okänd, så att säga, inte minst för att det faktiskt var er socialdemokratiska regering som såg till att Stockholm hade färre poliser efter er regerings styre än vad det fanns innan.

Ni verkar inte ha lärt er något av detta, men det finns fortfarande möjlighet att ta till kortsiktiga åtgärder och inte bara prata om de nybyggnationer som kommer att ske om fem tio år. Vi behöver poliser i dag, och de kan inte bo i en nybyggnation som kommer att ske långt fram. Är det inte värt att tänka om och reservera en kvot, till exempel i allmännyttan i Järva, till just poliser?

Anförande nr 37

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Till att börja med är det ett faktum att det saknas flera hundra poliser, men den här regeringen ser inte till att något sker. De poliser som ändå kommer hit har glädje av att det tas fram många bostadsprojekt.

När vi styrde under mandatperioden 2014–2018 tog vi fram 32 000 lägenheter i godkända planer. Ni protesterade hej vilt, och som jag nämnde har ni sagt nej till 99 respektive 92 procent av alla förslag som dykt upp. Med er politik hade det inte funnits några bostäder att förmedla.

De enda som har möjlighet att ge bostäder åt olika kategorier är fastighetsägarna, och det uppmuntrar vi dem att göra. Sedan finns det fler än poliser som är viktiga i den här staden, men det är alldeles utmärkt om de gör det. Att ta bostäder från den kö som finns skulle ta bort legitimiteten hos den.

Det viktigaste och nummer ett är att bygga mycket bostäder, som vi gör men som ni inte gör. Man måste också se till att det blir rimliga hyror. Det jobbar vi med, men det gör inte ni. Man måste även se till att fastighetsägarna hjälper till.

Anförande nr 38

G a b r i e l K r o o n (SD): Du försöker skylla ifrån dig på fastighetsägarna, men det här handlar om att det är ni, som styr över ett av Sveriges största kommunala hyresbestånd, som har möjlighet att proaktivt markera och säga att poliser ska få förtur.

Det är ett drömscenario när du menar att en polis som är nyinflyttad i Stockholms stad ska ställa sig i bostadskön hos en privat fastighetsägare. Det finns många som har stått tiotals år i kö hos dessa fastighetsägare och som har företrädde framför polisen.

Vi i Stockholms stad måste vara offensiva. Vi måste leda utvecklingen och visa hur vi kortsiktigt kan få fler poliser. Det har ingenting att göra med hur mycket man bygger eller inte bygger. När det gäller de planer du pratade om stämmer det att vi har sagt

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

nej till nio av tio, men där pratar vi om en tidshorisont på 10–15 år innan första inflyttning kan ske. Vi behöver ha poliser i dag, inte om 15 år.

Ni har ingen lösning på hur vi ska få fler poliser i dag. Det tycker jag är beklagligt, och det visar hur Socialdemokraternas trygghetspolitik ser ut.

Anförande nr 39

Borgarrådet *V a l e s k o g* (S): Regeringen har som sagt inte lyckats fixa de 600–800 poliser som saknas i Stockholm. Det är ett faktum. Och regeringen har som sagt inte hjälpt till ett dugg med att ordna rimliga hyror. Regeringen har heller inte hjälpt till med att se till att det byggs mer under lågkonjunkturen.

Det är vi som har sett till att en hög plantakt upprätthålls. Vi har 28 000 lägenheter i godkända planer i dag, och byggaktörerna kommer att bygga dem successivt under åren framöver. Vi gör vår hemläxa. De enda som inte gör sin hemläxa är regeringen. Och Sverigedemokraterna är – ursäkta! – ett rent skämt när det gäller bostadspolitiken.

Jag har kallat er för Stockholms dödgravare. Det är en perfekt benämning, för ni vill inte bygga någonting. Ni sa nej till 99 procent av lägenheterna i januari och 92 procent av lägenheterna i februari. Hela den förra mandatperioden var likadan. Ni har noll trovärdighet i den här frågan. Poliserna bör verkligen akta sig, och brandmännen, lärarna och sjuksköterskorna likaså. Röstar man på Sverigedemokraterna blir man bostadslös.

Fråga nr 3. Varför prioriteras bastubad framför viktiga beredskapsyrken?

Anförande nr 40

Borgarrådet *J ö n s s o n* (L): Sjömansskolan, som ligger snett över vattnet här utanför, har i två decennier utbildat sjöfolk till den svenska handelsflottan. Det finns inte så många sådana sjöfartsutbildningar, så de står för ungefär 20 procent av hela utbudet av svensk sjömanskraft i Sverige.

Nu har de fått besked om att deras kajplats ska flyttas för att ge plats för en bastu. Vi har förstås ingenting emot att man bygger en bastu, men det verkar inte som att man har haft någon dialog eller diskuterat med Sjömansskolan vad det här får för konsekvenser för deras utbildning. Den plats de nu har erbjudits kommer inte att funka för att erbjuda alla moment i utbildningen.

Därför, Lars Strömgregen, undrar jag: Hur ser du på att staden håller på och sätter käppar i hjulet för den här utbildningen, som är viktig för vår beredskap?

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 41

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack, Jan Jönsson, för frågan!

Det finns sedan 2022 en kajstrategi som stakar ut en plan för att levandegöra våra kajer och skapa liv och tillgänglighet på ytor som under många år inte har varit tillgängliga för stockholmarna. I det arbetet har vi steg för steg testat tillfälliga lösningar på bland annat Skeppsbron och Strandvägen. Vi har jobbat fram en prototyp för exempelvis en bastu som ska göra premiär vid Hornstull nu till sommaren.

Vi har även gett ett uppdrag till trafikkontoret att identifiera platser på våra kajer som har potential att vara lämpliga för aktivering. Där har en plats visat sig vara väldigt lämplig, nämligen platsen mellan Pålsundet och kajplats 26. Fartyget som ligger där, Polfors, har ett avtal som förlängs varje år om det inte sägs upp. I dialog med Stockholms Hamnar har man konstaterat att den platsen vore väldigt lämplig för aktivering.

Skolan har erbjudits en annan plats som ligger på Söder Mälarstrand, lite närmare Slussen till och med. Jag tror att det är några hundra meter mellan den nuvarande platsen och den plats som erbjudits. Jag ser inte att flytten innebär att verksamheten kommer att påverkas i så stor utsträckning att den inte kan vara kvar. Vi kommenterar inte exakt hur verksamheten bedrivs, men vi menar att vi har gjort vad vi har kunnat för att erbjuda en alternativ plats i stället för den nuvarande.

Avtalet förlängs årligen, men nu har vi valt att inte göra det då man hittat en annan användning för den här platsen på Söder Mälarstrand.

Anförande nr 42

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Sjömansskolan har sina undervisningslokaler, utöver båten, på Långholmen. Det är ett kontrakt som Stockholms stad uttryckligen ville att de skulle ta när båten flyttades från Norr Mälarstrand. En gång i tiden var båten faktiskt Stockholms stads egen, när vi hade den utbildningen själva.

Nu erbjuds skolan kajplats 8–9. Det är 25 minuters gångväg från byggnaden, så det kommer att få en påtaglig inverkan på deras scheman. Men det är inte huvudproblemet, utan det är att cykelbanan går precis på kajen utanför den plats där fartyget ska placeras. Eleverna kastar väldigt tunga trossar för att öva på det, och de har en kran som de gör tunga lyft med ut på kajplatsen. Det här går inte att göra utan att stoppa hela cykeltrafiken under skoltid. Jag föreställer mig att Miljöpartiet inte vill stoppa cykeltrafiken på den sträckan.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 43

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Som jag var inne på i mitt tidigare svar har vi ett uppdrag, via kajstrategin, att levandegöra kajer som inte tidigare har tillgängliggjorts för stockholmarna.

Kajplats 26 är en yta som är solbelyst under sommaren och som jag tror att väldigt många stockholmare gärna vill tillbringa tid på och ta del av. När vi gjorde en avvägning mellan olika användningsområden på kajerna såg vi att det fanns ett stort allmänt intresse av att den här ytan på Söder Mälarstrand tillgängliggörs.

Skolan har ett ettårigt avtal som förlängs varje år. Det är helt naturligt att det kan förhandlas om eller ändras. I stället har en ny plats kunnat erbjudas på exakt samma kaj, en bit bort, närmare Slussen.

Anförande nr 44

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ja, men det är en ny plats som inte fungerar för flera av deras viktiga utbildningsmoment, eftersom det blir farligt för dem som går förbi där om man kastar trossar och flyttar tungt gods varje dag. Det är sådant man övar på dagligen på den kajplats man har i dag.

Miljöpartiet vurmar ju för mer kollektivtrafik på vatten, och då behöver fler utbildas till sjömän. Det här kommer i princip att omöjliggöra deras utbildning i Stockholm. Jag vet inte riktigt var Miljöpartiet har tänkt sig att sjömän ska utbildas någonstans. Jag hör i ditt svar att ni inte tar någon hänsyn över huvud taget till om skolan kan uppfylla sina utbildningsmål. Jag är väldigt förvånad eftersom ni i den rödgröna majoriteten har sagt att ni vill stärka yrkesutbildningen. Uppenbarligen struntar ni i det helt och hållet.

Anförande nr 45

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Jag vet att det har varit en dialog mellan Stockholms Hamnar och dem som har hyrt kajplats 26. Jag vet också att Stockholms Hamnar och trafikkontoret har synkat med varandra när det gäller planerna för våra kajer i samband med förverkligandet av kajstrategin.

Jag ska höra mig för hos trafikkontoret och Stockholms Hamnar hur dialogen har varit, men jag är glad att vi kunnat erbjuda en plats på samma kaj för fartyget. Jag tar med mig frågan i övrigt.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Fråga nr 4. Skolskjuts

Anförande nr 46

Claes Nyberg (C): Ordförande! Familjer i Stockholm har i över ett år larmat om kraftigt försenad eller helt utebliven skolskjuts. Det har blivit vardag. För barn med funktionsnedsättningar är skolskjutsen ofta den enda möjligheten att ta sig till skolan. Redan pressade föräldrar känner sig tvingade att ställa in arbete eller gå ned i tid. Hela skoldagen blir ofta förstörd för eleven, och otryggheten ökar.

I stället för att hitta en lösning ägnar sig vänstermajoriteten åt dog whistling genom att påstå att staden framöver ska sköta skolskjutsen i egen regi. Det blir ännu ett dyrt och ineffektivt experiment som alla med insyn förstår inte kommer att fungera i praktiken. Med allt mindre pengar till själva verksamheten kommer kvaliteten att bli ännu mer lidande.

Samtidigt som det är kaos för skolskjutsen har ni i majoriteten gjort en ny upphandling utan att dra några som helst lärdomar. Den börjar gälla i oktober, men det finns fortfarande inga konkreta mätbara mål och inga högre krav på löpande uppföljning. Frågan är: Varför tog ni inte tag i problemet när vittnesmålen om kaoset började rulla in? Och nu när ni känner till problemen, varför kräver ni inte högre kvalitet i nästa upphandling?

Anförande nr 47

Borgarrådet Bjuggren (S): Tack så mycket för frågan, Claes Nyberg!

De brister inom skolskjutsen som vi tyvärr har sett under väldigt lång tid och som accelererade under en period i vintras är helt oacceptabla. Det har handlat om omfattande förseningar, uteblivna hämtningar och i vissa fall direkt bristande säkerhet för de barn som är beroende av skolskjutsen. Så ska vi såklart inte ha det.

Alla barn i vår stad ska vara trygga. Vårdnadshavarna ska vara trygga med att barnen får den skjuts till skolan som de behöver för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. De ska också kunna lita på att barnen kommer hem i tid och tryggt. Därför har lärdomar dragits.

Den nu gällande upphandlingen är den som den tidigare majoriteten fattade beslut om under den föregående mandatperioden. Trots att vi har infört viten och sänkt ersättningen till leverantörer som inte når upp till kraven ser vi inte förbättringar i tillräckligt stor utsträckning. Därför har kraven skärpts i den upphandling som rullar igång till hösten.

Som jag inledde med att säga är vi, trots viten och sänkta ersättningar, fortfarande inte trygga med att man levererar den produkt som har upphandlats. Då måste vi fråga oss:

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Vad har vi för alternativ? I dagsläget har vi inte alternativet att säga tack och hej eftersom vi inte har kapacitet att över ett bräde säkra barnens skolskjuts.

Jag tycker att det är ansvarstagande att titta på hur vi kan säkra att vi är robusta nog att erbjuda skolskjuts egen regi utifall att marknaden inte lyckas leverera det som barnen och vårdnadshavarna har rätt till, nämligen en trygg och pålitlig skolskjuts.

Anförande nr 48

C l a e s N y b e r g (C): Det du beskriver är trots allt en väldigt passiv hantering från vänstermajoriteten. Problemen har varit kända under långt mer ett år, och ni har haft alla möjligheter att sätta press på serviceförvaltningen och era förvaltningar att ta reda på varför det ser ut så.

Vi i Centerpartiet menar att man i stället måste ta makten över informationen och sätta upp mätbara mål. Även branschen säger att målen i nästa upphandling inte alls är mätbara och uppföljningsbara. Detta har de försökt säga till staden, både till majoriteten och till förvaltningarna, men de har inte kunnat få till en dialog.

Jag är jätterolig för att kvalitetsbristerna bara kommer att fortsätta. Det är klart att man ska sätta press och införa viten, men det finns ett problem. Som det är nu, när ersättningen totalt sett kanske går ned med 30 procent, förstår vi alla att kvaliteten egentligen inte har några riktiga förutsättningar att öka, om inte mätbarheten ökar.

Varför har ni i vänstermajoriteten undvikit en upphandling där ni sätter upp kvalitetsparametrar som går att följa upp? Varför tar ni inte makten över informationen?

Anförande nr 49

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det är ju utifrån omfattande information om avvikelser som vi utfärdar viten. Det är för att vi har information om avvikelser som vi kan minska ersättningarna. Vi vet ju om de problem som finns. Det största problemet är att vi, trots detta, inte kan lösa problemen.

Vi misstänker vissa saker. Till exempel har en leverantör valt att flytta hela sin hantering utanför landets gränser, vilket sammanfaller med att avvikelserna har ökat. Enligt EU-lagstiftning kan vi inte göra upphandlingar som kräver att man har den typen av hantering lokalt, där man har bäst kännedom. Vi får vittnesmål från en del chaufförer om att villkoren pressas i nästa led, vilket i sin tur ger utmaningar.

Grundproblemet är dock att vi bara har ett fåtal aktörer som kan utföra tjänsten. Vi behöver vara säkra på att vi är robusta nog att klara av den här verksamheten om marknaden inte levererar.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 50

C l a e s N y b e r g (C): Det du beskriver är oförmågan att se hur man kan styra upphandlingen. Det är klart att det går att göra på andra sätt. Problemet i upphandlingen är att man egentligen inte inför några riktigt mätbara kvalitetsmål över huvud taget. Vi har till exempel diskuterat språk, men inte heller nu finns det något mätbart mål för vilken språknivå man ska mäta på, vare sig för branschen eller någon annan. Då kan heller inte en bransch vara med i dialogen och försöka ställa krav på de goda aktörerna.

Jag menar att det här är ännu ett bevis på att vänstermajoriteten inte heller i detta fall ser de möjligheter som digitaliseringen ger. Ja, jag vet att jag är tjugitig. Varför tar inte staden hand om beställningarna själv? Varför kan vi inte själva mäta kvaliteten på beställningarna dagligdags? Det är fullt möjligt. Varför har vi själva inte ens tillgång till vilka klagomål som har inkommit och kvaliteten på dem så att vi kan styra?

Jag tror att upphandlingen i oktober kommer att göra det ännu värre. Det är inte brist på aktörer som kan köra.

Anförande nr 51

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Vi har haft avvikelser i skolskjutsen inte bara under ett år och inte bara under den upphandling som den tidigare majoriteten genomförde, utan vi har återkommande och under många år haft stora problem med skolskjutsen i den här staden, med olika dalar och toppar. Det är tydligt att det i grunden finns en kvalitetsbrist.

Det är klart att vi har ett ansvar för att se till att vi har en trygg och pålitlig skolskjuts. Jag är faktiskt förvånad. Jag trodde att det skulle välkomnas brett att vi nu tittar över hur vi kan stärka robustheten ytterligare.

Med detta sagt är det självklart att vi, i de fall det finns fungerande leverantörer, ska upphandla dessa på den marknad som finns. Det är klart att det är mycket enklare och mer av en quickfix än vad det är att bygga upp en verksamhet i egen regi, men det är uppenbart för mig att vi behöver ha ett alternativ där vi kan säkra en trygg och pålitlig skolskjuts för Stockholms alla elever och vårdnadshavare.

Fråga nr 5. Hur använder sig staden av möjligheter som finns att omplacera elever som kränker andra?

Anförande nr 52

M a u r i c e F o r s l u n d (KD): Fru ordförande! Undervisning fungerar bäst i en trygg skolmiljö, för såväl elever som personal. Rädsla och otrygghet påverkar både hälsan och förutsättningarna för lärande negativt. Tyvärr har andelen elever som

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

känner sig otrygga i skolan över tid varit alltför hög, särskilt i högstadiet. Parallellt med det har mobbningen ökat.

För oss kristdemokrater är det centralt att kränkningar och mobbning i skolan bemöts med nolltolerans. Det är inte den som mobbas som ska känna sig tvingad att byta skola, utan det är mobbaren som ska flyttas, om det är vad som krävs.

I Stockholm finns i dagsläget två akutskolor som under 2024 tog emot ett sjuttiootal elever i årskurserna 6–9, av varierande skäl. Det är den senaste statistik som jag har sett. Hur det ser ut i övrigt med omplaceringar enligt skollagen är svårt att få en bild av.

Min fråga till borgarrådet är därför: Är hon är nöjd med hur staden använder sig av de möjligheter som finns att omplacera elever som kränker andra?

Anförande nr 53

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack så mycket för frågan, Maurice Forslund!

Våra skolor ska vara trygga platser, fria från både hot, våld, mobbning och annat kränkande beteende, för såväl våra elever som all personal som vistas i våra skolor.

Rektorerna har enligt skollagen omfattande befogenheter att besluta både om tillfälliga och om permanenta omplaceringar av elever, just med hänsyn till trygghet och studiero. Precis som Maurice själv beskrev gäller det framför allt elever i högstadieåldern, och det sker i yttersta fall genom våra akutskolor. För de yngre eleverna handlar det oftast om en tillfällig avstängning, det vill säga att eleven är hemma under en mycket begränsad period eller också omplaceras till en närliggande skola.

Det här kommer vi nu att förstärka med det som vi kallar för mobila akutskolor. Där kan samma expertis som jobbar med de äldre ungdomarna i högstadiet jobba också med de yngre eleverna i de fall det behövs och inte minst stötta lärarna i hur man hanterar de här situationerna.

De befogenheter som finns att göra omplaceringar, både tillfälliga och permanenta, används kontinuerligt av våra rektorer. Vi ser också att tryggheten ökar, även om vi fortfarande har stora utmaningar. Vi vill att tryggheten ska vara 100 procent i alla åldrar, och steg för steg tar vi det åt rätt håll.

Jag tror att det arbete som vi har gjort tillsammans med de fackliga representanterna, våra skolledningar och utbildningsförvaltningen för att stärka den disciplinära trappan, så att alla vuxna i skolan känner sig trygga med vilka befogenheter de har i situationer med hot och våld, har bidragit till att det går åt rätt håll. Hot och våld kan aldrig och kommer aldrig att accepteras i skolans värld.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 54

Maurice Forslund (KD): Fru ordförande! Tack, borgarrådet, för svaret! Skolan behöver såklart ha förutsättningar att vidta förebyggande åtgärder, som ofta kan utföras av annan skolpersonal än just lärare. Bland annat därför gick regeringen i budgetpropositionen för 2025 fram med ett samlat statsbidrag på 850 miljoner kronor till personalförstärkningar, vilket har förstärkts med 200 miljoner kronor för 2026 för att ge elever förbättrad tillgång till elevhälsan.

Regeringen beslutade i januari i år även om en lagrådsremiss om förbättrade förutsättningar för trygghet och studiero i skolan. Bland förslagen finns förlängda tidsramar för omplacering av elever som till exempel kränker andra. Det finns även förslag om förbättrade förutsättningar för placering på akutskola i grundskolan.

Hur arbetar staden för att ta till vara det här och bygga ut möjligheten att i större utsträckning omplacera elever som kränker andra?

Anförande nr 55

Borgarrådet Bjuggren (S): Det förvånar mig lite att Maurice Forslund väljer att lyfta fram regeringen i den här frågan, för faktum är ju att regeringen ger med ena handen men inte lika mycket som den tar med den andra. Under den här mandatperioden har vi fått minskade anslag till skolan från Tidöregeringen.

Vi har valt att hantera detta genom att hela tiden prioritera skolan i Stockholm. Det är mycket därför som vi har tagit beslutet att höja skatten, och detta har lett till att vi i Stockholm har fler lärare per elev och fler specialpedagoger i skolan i dag än vad vi hade vid mandatperiodens början.

Det är klart att jag inte är emot statsbidrag. Jag är alltid lite skeptisk till riktade statsbidrag, men om man nu ska ha riktade statsbidrag är det väl gott så att de går till elevhälsan. Men det hade varit bättre om regeringen inte samtidigt hade skurit ned på andra delar av skolans arbete.

Anförande nr 56

Maurice Forslund (KD): Min bild är att mobbning alltför länge har accepterats som en del av vardagen i svensk skola. Om detta ska brytas måste man göra olika saker. Man måste ha ett förebyggande arbete, och man måste också tydligt ställa sig på den utsattas sida, vilket inkluderar att använda de verktyg som finns för att varje barn ska kunna gå till skolan utan att ha en klump i magen.

Då krävs att det finns vägledning och att det finns inriktning för dem som har att fatta beslut om och ta ansvar för detta. Borgarrådet var inne på den disciplinära trappan. När jag läser i den vägledning som jag hittar på Pedagog Stockholm ser jag ingenting explicit om disciplinära åtgärder.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Som borgarrådet var inne på har skollagen under ganska lång tid nu innehållit verktyg för rektorer att besluta om disciplinära åtgärder, bland annat omplacering av elever som kränker andra. Anser borgarrådet att det behövs ytterligare vägledning till rektorer?

Anförande nr 57

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag vill problematisera något. Som tidigare elev, som alla andra, delade jag en gång i tiden bilden av att skolan i alltför stor utsträckning ansåg att mobbning var en del av kamratuppfostran. Min bild i dag, som har starkt stöd i verkligheten, är att det inte ser ut så i Stockholms stads skolor, utan mobbning tas på största allvar.

Med detta sagt är det inte så att det inte förekommer, för det handlar om många barn. Men det tas på största allvar när det upptäcks, och man jobbar aktivt med att upptäcka mobbning och kränkande behandling. Rektorerna på våra skolor använder åtgärdstrappan och även verktyget omplacering när det behövs, till exempel vid kränkningar av andra elever där man behöver få en tillfällig eller permanent paus.

Stockholms stads arbete mot hot och våld har hyllats av Sveriges Lärare, som kanske är de som tydligast har drivit att den här frågan måste högre upp på dagordningen. Jag ser att vi tar steg åt rätt håll även om vi har mycket arbete kvar att göra.

Fråga nr 6. Kollektivtrafiken

Anförande nr 58

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Den här mandatperioden har vi haft en följetong med en slakt av kollektivtrafiken som i grunden handlar om politisk styrning från Miljöpartiet. Vallöftena var att kollektivtrafiken skulle bli billigare, bättre och större, men nästan fyra år senare står det klart att kollektivtrafiken har blivit dyrare, sämre och mindre.

Lars Strömgren! Nu har dina partikollegor i Region Stockholm presenterat SL:s trafikförändringar för kommande år, och satsningarna på Stockholms stad lyser fortfarande med sin frånvaro. Vi talar om noll förstärkningar för innerstaden. Det är fullkomligt vansinnigt att den här svältpolitiken får fortsätta för just stockholmarna. Vi har fått ett nytt trafikregionråd. Han lovade nya satsningar i sina första intervjuer, men nu står han alltså bakom precis samma nedskärningar som gjorts.

Min fråga till dig är: Står du bakom nedskärningarna?

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 59

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack för frågan, Dennis Wedin!

Vi har diskuterat kollektivtrafik många gånger i den här salen. Det har ofta nämnts att anledningen till att vi ställdes inför det här läget var att vi hade en pandemi där det dåvarande styret körde på med fullt utbud för att minska smittspridning. Under pandemin fanns statliga stöd som sedan försvann. Resandet minskade som en följd av pandemin och det faktum att många lärde sig att jobba hemifrån. När man inte kunde fylla på med statliga stöd och när man behövde förhålla sig till minskade biljettintäkter behövde man dra ned på antalet avgångar.

Sedan ska det här ses i en helhet. Om vi tittar på de neddragningar som gjorts ser vi att antalet avgångar under mandatperioden minskade med 1,4 procent av de totala avgångarna. Varje nedlagd avgång är en förlust för den som vill se ökat resande med kollektivtrafik, men regionen har gjort det bästa utifrån den situation man hade.

I förslaget till ny trafikplanering eller ny turlista blev det 100 000 fler avgångar 2026 jämfört med 2025. Man lät också bli att höja priset på SL-kortet med de 400 kronor som din partikollega Kristoffer Tamsons i regionen föreslog. Man kunde frysa det reducerade priset. Man höjde åldersgränsen för barn som får åka med gratis. Man införde också lovkort, som gör att de som har minst pengar och har det sämst ställt fortfarande kan åka kollektivt.

Anförande nr 60

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Miljöpartiet har tidigare hänvisat till de minskade kundflödena efter pandemin, men eftersom alla städer som är jämförbara med Stockholm har fått tillbaka resandet i kollektivtrafiken efter pandemin är det nog hög tid att fråga sig vad de andra gör rätt och vad ni gör fel.

Moderaterna vill återställa till 2022 års nivå. Det är vårt löfte. I de trafikförändringar som nu har presenterats finns noll förstärkningar för stockholmarna i innerstaden. Jag tänker på linje 57 på Sveavägen, och jag tänker på stombussarna, exempelvis buss 4, där det är oerhört trångt varje gång man sätter sin fot där.

Efter snöröjningen pratade du om att vi på något sätt ska sänka förväntningarna. Det är vad stockholmarna ska göra. Det känns som att det är Miljöpartiets linje även när det kommer till kollektivtrafiken. Jag menar att vi snarare ska ställa krav. Vi måste öka förväntningarna på att vi ska ha en kollektivtrafik som funkar, och vi måste våga satsa på innerstaden.

Har du tagit upp med dina partikamrater i Region Stockholm att det hela är oacceptabelt, eller stöttar du deras linje fullt ut?

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 61

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! När man behövde göra neddragningar av ekonomiska skäl för att ha en budget i balans gjordes neddragningar i innerstaden, inte därför att det var innerstaden utan därför att det i relation till ytterstaden finns fler där som kan åka tunnelbana, cykla eller gå. Man har också gjort det enklare att ta med cykeln för att kunna utvidga lokalbanornas zon.

I innerstaden har man också gjort det möjligt att kliva på i alla dörrar. Syftet har varit att bibehålla turtätheten genom att minska tiden för på- och avstigning. I takt med att regionens ekonomi blir bättre och i takt med att allt fler börjar åka kollektivt kommer ekonomin att tillåta kapacitetshöjningar också i innerstaden.

Jämfört med exempelvis Göteborg är det fler av dem som åker kollektivt i Stockholm som också kan jobba hemifrån, och därför har resandet inte ökat lika mycket här som i Göteborg.

Anförande nr 62

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Det är bekymrande att det rödgröna styret här i stadshuset inte vågar markera mot sina kollegor i regionen när de skär ned. Nu ser vi inga satsningar på innerstaden, snarare tvärtom. Det här är oacceptabelt. Moderaterna har en annan politik: Vi ska satsa på kollektivtrafiken.

Det är ett totalt trafik haveri som Socialdemokraterna nu tillåter, steg för steg. Jag tycker att Sveavägen är ett bra exempel på detta. Först gjordes ett misslyckat försök med bilfria helger, som inte medförde någonting på platsen. Det var bara tomt. Detta har man nu avbrutit. Sedan blev det färre bilfiler, vilket innebär mer avgaser på platsen, vilket ni själva har bekräftat. Det har blivit svårare för brandbilar att ta sig fram kopplat till cykelfiler. Det har blivit svårare för bussar att ta sig fram. Dessutom har ni hindrat vänstersvängar så att man nu måste åka in i bostadskvarteren för att kunna ta sig ut från gatan.

Trafikhaveriet bara fortsätter. Er samlade politik är att bara göra det svårare för stockholmarna att ta sig fram. Är det här verkligen rimligt, trafikborgarrådet?

Anförande nr 63

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Det finns bara ett sätt att hantera en stad som vill växa, och som vi vill ska växa på ett hållbart sätt, och det är att primärt satsa på kollektivtrafik, gång och cykel. Det är trafikslag som är yteffektiva, kapacitetsstarka och tillgängliga för så många som möjligt.

Det vi gör på Sveavägen handlar helt och hållet om att skapa bättre framkomlighet och säkerhet för de cykelresor som kan ske där. En synpunkt från många som cyklar från city och norrut, eller tvärtom, har varit att det är trafikfarligt på Sveavägen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Andra insatser som vi gör tillsammans med regionen för att öka kollektivtrafiken och göra den mer attraktiv är busskörfält och bättre trimmade trafiksignaler, för att de som väljer att resa kollektivt, det vill säga resa på ett sätt som skapar så mycket resande som möjligt på en så liten yta som möjligt, ska fortsätta att göra det.

Fråga nr 7. Kan borgarrådet lova att stadens sophantering fungerar utan problem från och med 2027?

Anförande nr 64

A n d e r s E d i n (SD): Fru ordförande! Den 1 januari 2027 träder nya regler om fastighetsnära återvinning i kraft, men Stockholm är inte en stad som har likadana förutsättningar överallt. I innerstaden, ytterstaden, småhusområden och äldre flerfamiljshus ser det helt olika ut. Trots det har majoriteten drivit på för samma lösning, som ska passa alla. Nu öppnar Stockholm Vatten och Avfall för undantag för tusentals fastigheter. Det här väcker frågor om hur genomtänkt detta egentligen har varit.

Min fråga är: Varför drev majoriteten fram en reform som redan före införandet visade sig behöva omfattande undantag för att det över huvud taget ska fungera i Stockholm?

Anförande nr 65

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag är föredragningsansvarig, så det är rimligt att jag svarar.

Det här är en katastrofal implementering från din regering på nationell nivå, Anders Edin. Vi fick de senaste lagändringarna så sent som i oktober. Det här är en lag som varit känd under lång tid. Vi fick då möjlighet att göra ett undantag för fastigheter, utifrån vissa förutsättningar som anges i en paragraf i lagstiftningen och som innebär att man kan få lämna fraktionerna max 400 meter från fastigheten i stället för precis bredvid fastigheten.

Efter det har Stockholm Vatten och Avfall jobbat med hur ska vi förhålla oss till lagstiftningen och hur ska vi se till att den implementeras så att det blir så bra möjligt för stockholmarna. För vi har utmaningar i Stockholm. Vi har till exempel fastigheter från 1800-talet som kanske inte går att bygga om över huvud taget. Det är helt orimligt att kräva det. Då har vi möjligheter, men det var alltså så sent som i oktober som förändringarna kom. Jag tycker att regeringen borde ha jobbat mycket snabbare.

Men nu har vi en plan. Stockholm Vatten och Avfall har gått ut och sagt att det kommer att finnas särskilda kriterier som man kan gå igenom. Dessa finns på hemsidan. Bostadsrättsföreningar kan titta på kriterierna och se om det finns förutsättningar för fastighetsnära insamling i eller i anslutning till fastigheten. Om förutsättningar saknas

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

kan man fylla i en ansökan och skicka den till Stockholm Vatten och Avfall. Det är en välbehövlig lösning för de fastigheter som har stora utmaningar när det gäller att klara det här.

Det är klart att vi utifrån de ramar som lagstiftningen sätter upp ska göra allt vi kan för att det ska bli så enkelt och smidigt för stockholmarna som möjligt. Det är utgångspunkten. I grunden är det en bra lagstiftning, tycker jag, men det finns fastighetsägare som hamnar i kläm. Då behöver vi se vad vi kan göra från Stockholms stad för att det ska bli så enkelt som möjligt för dem. Där har vi den lösning som Stockholm Vatten och Avfall har jobbat fram.

Anförande nr 66

A n d e r s E d i n (SD): Problemet med reformerna är att det bara är vissa områden som berörs. I Stockholms innerstad kommer det att bli svårt att driva igenom lösningarna i praktiken eftersom kärlden kommer att ta för mycket plats. Då hamnar man ute i villaområdena där kärlden möjligtvis kan placeras.

Långsiktigt har jag svårt att se det praktiska med det här, och jag har också svårt att se någon direkt lönsamhet i det över huvud taget. Om man ska transportera alla dessa sopkärl måste det ju till fler transporter, för man kan ju knappast köra kärlden i samma bil. Ur miljösynpunkt kan väl inte det vara själva tanken bakom reformen.

Anförande nr 67

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Tanken bakom reformen bygger på forskning som visar att det absolut viktigaste för att öka återvinningen och se till att fler fraktioner som plast och papper och så vidare inte hamnar i hushållssoporna är att det är nära. Det är det absolut viktigaste.

Sedan blir jag väldigt konfunderad när du står här i talarstolen och frågar hur sjutton det här ska gå till och att det är omöjligt i hela innerstaden. Det är så jag uppfattar inlägget. Då vill jag bara vara tydlig och informera om att två tredjedelar av flerbostadshusen i Stockholm redan har infört det här, och det har de i många fall gjort redan innan det fanns ens fanns en lagstiftning som sa att de var tvungna att göra det.

Varför har då dessa flerbostadshus gjort det? Jo, därför att de tycker att det är bekvämt och enkelt att ha återvinningen nära, i stället för att kanske samla stora papperspåsar i köket när man inte hinner gå iväg med allt. Man kan bara springa nerför trappan och kanske slänga det i ett rum i den egna fastigheten. Det blir enkelt och bekvämt, så många har redan gjort det här.

Men det finns fastigheter, till exempel bostadsrättsföreningar, som hamnar i kläm därför att de inte har rätt förutsättningar, och då ska staden finnas där och stötta och hjälpa till.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 68

A n d e r s E d i n (SD): Jo, men nu är det ju så att man har drivit igenom undantagen därför att det finns ett antal tusen fastigheter som inte klarar av att leva upp till kraven. Då infinner sig frågan om man har överskattat målen och inte riktigt har förstått hur verkligheten ser ut eller om det är som vanligt, att man önskar att det är på ett visst sätt när man ser beslutet. När det sedan går till praktisk handling blir det oftast kaos och extremt dyrt.

Sedan har jag faktiskt läst på om dem som har fått en del av de här reformerna genomförda. Deras svar är att det blev väldigt mycket dyrare och kostnadskrävande, så det där med att alla är väldigt nöjda och glada i Stockholm stämmer som vanligt inte.

Anförande nr 69

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Frågan om man inte har förstått hur verkligheten ser ut behöver man ställa till Tidöregeringen, för det var först i oktober som den kom med den lagändring som gör att vi nu kan hjälpa stockholmarna på ett annat sätt. Låt oss ha lite ordning och reda i debatten, tack!

När det gäller kostnaderna tycker jag att det är en väldigt märklig fråga att ta upp. Som jag sa tidigare, i meningsutbytet med borgarrådet Fjellner, är det producenterna som ska betala för detta, men det gör de inte i dag. Det här måste regeringen rätta till. Regeringen måste se till att lagstiftningen anpassas så att stockholmarna och Stockholm Vatten och Avfall inte går back på det här.

Det är Naturvårdsverket som har utformat systemet. Jag känner mig ganska upprörd, för det är faktiskt en grundläggande princip när det gäller miljöfrågor och klimatfrågor att det är den som orsakar miljöpåverkan som ska betala. Det är en helt bärande princip i miljöpolitiken också på EU-nivå att det är producenterna som ska betala, men det gör de inte nu. Gå till er regering och se till att den rättar till de här bristerna!

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 15 Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid

Anförande nr 70

Borgarrådet **M a t t s s o n (V)**: Ordförande! Nu ska vi fatta beslut om en viktig reform för framför allt ensamstående mammor som är i behov av nattis för sina barn för att få vardagen att gå ihop. Nattis, eller det som kallas för OB-omsorg, är en helt avgörande verksamhet för att en del stockholmare ska få ihop sin vardag.

För att göra omsorgen mer tillgänglig för fler genomför vi nu en rad förbättringar. Vi har redan beslutat om en omorganisation, det vill säga att gå från en lokal som inte var speciellt anpassad för verksamheten, till två dygnetruntöppna förskolor. Nu handlar det om riktlinjerna.

Vi tror att den här organisationen gör att fler kommer att använda verksamheten. Den kommer närmare fler, och det blir tryggare för barn i förskoleåldern. I arbetet med de föreslagna riktlinjerna har barnperspektivet varit utgångspunkten. En av de viktigaste förändringarna gör att vi slipper väcka barn vid fyra fem på morgonen och åka kollektivt ut till deras ordinarie förskola som öppnar halv sju. Sedan måste de vara där till halv sju på kvällen för att sedan transporteras kollektivt in till Kungsholmen, där den lokal vi har haft nattis i har funnits. Det har gjort att många små barn som går på nattis måste äta frukost väldigt tidigt. De kan inte heller äta middag i rimlig tid och så vidare. Det är sådant jag tror gör att man avskräcks från att använda den här typen av omsorg.

Nu går vi över till att ha ett barnperspektiv i riktlinjerna, där framför allt tiderna är justerade. Vi tar nu bort möjligheten för externa aktörer att bedriva OB-omsorg i Stockholm över huvud taget eftersom vi själva har kapacitet att erbjuda plats för alla som behöver denna verksamhet.

Jag ser fram emot att de nya riktlinjerna och även omorganisationen kommer att träda i kraft och bli verklighet under det här året. Vi har under de tre senaste åren jobbat för att få till det här så bra som möjligt, och nu träder det i kraft i samband med höstterminen. Vi har också ett viktigt uppdrag att kunna säkerställa att det blir en bra och anpassad verksamhet framöver både för små barn och för barn ända upp till 12–13 år, som är de äldsta som använder sig av verksamheten.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 71

Å s a N i l s s o n S ö d e r s t r ö m (L): Herr ordförande och ärade ledamöter! Jag vill yrka bifall till Liberalernas, Moderaternas och Centerns reservation. De nya riktlinjerna innehåller, som Alexandra förtjänstfullt redogjorde för, ganska många bra nya idéer och mycket positivt: utökade öppettider, tydligare riktlinjer och två lokaler.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Vi menar dock att man också måste ta större hänsyn till de barn som har särskilda behov, och det görs inte här. Vissa barn och familjer behöver verkligen ha omsorg i hemmet, och det har man tidigare kunnat få alla dagar i veckan. Men i de nya riktlinjerna tas denna möjlighet bort på helger. Det menar vi är olyckligt. Det är inte så många barn det gäller, så det är inte någon stor kostnad. Men det är just för de här barnens skull som samhället måste vara starkt. Valfärden måste finnas där för dem som behöver den allra mest.

Jag yrkar därför bifall till reservationen.

Anförande nr 72

Borgarrådet Mattsson (V): Ordförande och Åsa! Jag tror att vi håller med varandra om mycket när det gäller nattis. Jag tänkte bara informera lite om bakgrunden till det här med hemomsorg. Vi tar inte bort det helt och hållet, utan det ska ske efter en individuell bedömning. Man ska ha med sig att det som ligger bakom beslutet är barnens bästa, det vill säga att det ska finnas en barnsäkerhet i detta att ha människor som jobbar med väldigt små barn i deras hem utan att ha en chef på plats och där man inte har samma typ av insyn. Det är olika avvägningar vi behöver göra, men det ska ske en individuell bedömning av vad som är bäst för just det enskilda barnet.

Riktlinjerna har dessutom nu, till skillnad mot tidigare, särskilda avsnitt kring just barn med särskilda behov. Det är viktigt att veta varför man vill gå till en lokal, nämligen för att där finns fler kollegor och en bättre insyn. Man vill inte ha små barn som vistas hemma, ofta med vikarier och så vidare som i många fall jobbar i den här typen av verksamhet.

Anförande nr 73

Åsa Nilsson Söderström (L): Jag vänder mig inte alls emot att det görs en individuell bedömning. Det är jättebra, och det är bra att det är fler barn som kan vara på de här nya och bättre mottagningarna. Men det kommer ändå att finnas ett fåtal barn som inte mår bra av att förflytta sig på det här sättet. Därför menar jag att de borde kunna få denna typ av vård i hemmet alla dagar i veckan. Med det nya förslaget tar man bort möjligheten på helgerna, och det tycker vi är väldigt olyckligt.

Anförande nr 74

Ismaïl Ali (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi välkomnar revideringen av riktlinjerna för omsorgen på obekvämlig arbetstid. Vi ser positivt på att barn i behov av särskilt stöd har fått ett tydligare utrymme i riktlinjerna. Detta är ett viktigt steg i riktning mot en mer behovsanpassad och inkluderad omsorg samt mer likvärdiga förutsättningar för alla barn.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Samtidigt anser vi att riktlinjerna kan utvecklas ytterligare. Många av barnens vårdnadshavare arbetar inom samhällsbärande yrken, där arbetstiderna varierar och ofta omfattar kvällar, nätter och helger. För att fler ska kunna arbeta, studera och försörja sig behöver omsorgen i högre grad utformas utifrån familjernas faktiska livssituation. I dagsläget kan omsorg i hemmet endast beviljas måndag kväll till torsdag kväll. För barn med funktionsvariation och behov av särskilt stöd på grund av exempelvis autism eller adhd kan stabilitet, fasta rutiner och en trygg hemmiljö vara avgörande för deras välmående och utveckling. Vi anser därför att riktlinjerna bör möjliggöra lite större flexibilitet så att omsorg i hemmet även kan beviljas under helger när det bedöms vara för barnets bästa. Barns individuella behov utgör alltid utgångspunkten för de beslut vi fattar.

Jag yrkar bifall till reservationen från C, M, L och KD.

Anförande nr 75

E w a C a r l s s o n H a l l b e r g (S): Ordförande, ledamöter och medborgare! I dag tänker jag speciellt på vård- och omsorgspersonal, bussförare, restaurangpersonal, butikspersonal, dansare, musiker och skådespelare. Listan kan göras väldigt lång.

Det är en rätt omfattande del av vår stads medborgare som har obekväma arbetstider. Det är många unga vuxna i de här branscherna som kanske skulle vilja känna efter om de någonsin ska våga skaffa barn. Barnen ska ju också ha en bra verksamhet även om föräldrarna jobbar kväll eller natt. Det är främst kvinnor som är ensamstående föräldrar som använder den här formen av omsorg.

I och med det reviderade förslaget med nya riktlinjer kommer verksamheten från och med nu att bedrivas på två förskolor, en på Kungsholmen och en på Södermalm. Eftersom det ska finnas förskoleverksamhet där på dagen behöver barnen inte längre ryckas upp tidigt ur sängen på morgonen för att flyttas till sin ordinarie förskola, utan de ska kunna stanna kvar på det här stället. De nya riktlinjerna innebär, som ni har hört här tidigare, utökade öppettider för verksamheten så att det finns tid för både middag och frukost.

I de nya riktlinjerna tas nu också större hänsyn till barn i behov av särskilt stöd. De nya riktlinjerna är mer restriktiva när det kommer till omsorg i hemmet, och vi menar att den mer restriktiva hållningen är bra både för barnens och personalens trygghet. Min förhoppning är nu att mina yngre kollegor i kulturbranscherna och i butikerna, i lokaltrafiken, på restaurangerna och i vården och omsorgen, ja alla unga människor, ska våga bilda familj och skaffa barn om det är det som de verkligen vill.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 76

M i c h a e l a H o l l i s (KD): Herr ordförande, ledamöter och åhörare! Jag vill inleda med att yrka bifall till vår gemensamma reservation i kommunstyrelsen från Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Det är positivt att riktlinjerna nu innehåller ett tydligare avsnitt om barn i behov av särskilt stöd. Det tycker vi är ett stort steg i rätt riktning. Samtidigt ser vi, som har påtalats här tidigare, en stor brist. I förslaget begränsas möjligheten till omsorg i hemmet till måndags- till torsdagskvällar. Det gäller alltså inte under helger. För många barn fungerar omsorg bra på en annan plats, men för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan miljöombyten och förändringar innebära stora svårigheter. Det kan det förstås göra även för barn som inte har sådana funktionsnedsättningar, men för de här barnen kan tryggheten i den egna hemmiljön vara avgörande. Därför riskerar den här begränsningen att göra att riktlinjerna inte fullt ut möter deras behov.

Vi menar att riktlinjerna bör ge större flexibilitet. Om en individuell bedömning visar att omsorgen i hemmet är det bästa för barnet bör den möjligheten ges även under helger.

Anförande nr 77

S o p h i a G r a n s w e d B a a t (M): Herr ordförande! Precis som mina vänner i Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna har varit uppe här och sagt innebär faktiskt det här också en hel del svårigheter för familjer som har barn med särskilda behov, som NPF-diagnoser, för att ta ett exempel. Ska vi vara helt ärliga innebär det här att föräldrar till barn med NPF som jobbar natt inte kommer att ha möjlighet att jobba natt fredag, lördag och söndag. Det är det som kommer att hända i praktiken.

Jag vet att det är flera som sitter här som också har barn med särskilda behov. Det gäller till exempel mig och flera andra. Då kan man inte bara flytta barnet nattetid till en förskola. Jag är övertygad om att det här kommer att vara två jättebra förskoleenheter, men det är också två enheter som ska förse hela staden. Det kan alltså innebära längre resor än man har haft tidigare.

Med anledning av detta yrkar vi bifall till vår reservation.

Jag vill också bara slänga in en fråga: Har majoriteten pratat med föräldrar till barn med olika NPF-diagnoser inför det här beslutet? Jag hoppas det, men jag tror faktiskt inte det. Ni får gärna komma upp och svara.

Anförande nr 78

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Tack, Sophia, för de inspel som du lyfter! Den här förändringen har föregåtts av en utredning på ungefär ett års tid, där man både har

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

pratad med dem som i dag är verksamma och arbetar inom OB-omsorgen och med dem som nyttjar den. Sedan har man fått göra en bedömning av barnens bästa och vad som kan vara smidigt för en familj, till exempel. Där har vi ändå landat i att vi måste ta det som bedöms som barnens bästa som viktigast.

Det kan vara en lätt sak att säga att det för barn med särskilda behov är bättre att vara hemma, men det är inte per automatik säkert att det är så. Det kan också vara så att det är väldigt tryggt att gå på samma förskola på dagen som på natten. Det kan också vara tryggt för vissa barn med särskilda behov, så jag tänker att det där är att dra alla över en kam. För mig känns det tryggare att veta att barnen får den bästa omsorgen i en lokal med utbildad personal där de möter samma personal varje gång de kommer dit. Där har vi också en chef på plats och en helt typ annan av insyn än vid hemomsorg. Så är det faktiskt i dag.

Anförande nr 79

S o p h i a G r a n s w e d B a a t (M): Jag kan bara säga att jag faktiskt inte håller med. Jag tror att det är ganska få barn med särskilda behov som har det bättre på en förskola nattetid än i hemmet, om jag ska vara helt ärlig.

Anförande nr 80

L i n n é a V i n g e (SD): Ordförande! Jag har egentligen inget ytterligare att tillföra utöver det som redan har sagts i debatten. Men för ordningens skull ska jag be att få yrka bifall till reservationen i kommunstyrelsen, som i stort innebär bifall till de reviderade riktlinjerna.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 16 Motion om att ta krafttag för att förbättra framkomligheten för Stockholms cyklister

§ 17 Motion om att införa ett cykelråd i staden

Anförande nr 81

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Det här är två motioner som handlar om att ta krafttag för att förbättra framkomligheten för Stockholms cyklister. Med det kan vi skapa en grönare, friskare, mer levande och effektivare stad för alla.

I Stockholm cykelpendlar i dag ungefär 15 procent av invånarna till jobbet, men det är hela 80 procent som har mindre än 30 minuter med cykel till sin arbetsplats. Potentialen för att få fler att cykla är alltså väldigt stor. Men vi har en stor underhållsskuld av dåligt utbyggd cykelinfrastruktur. Även många nya platser blir dåliga när vi bygger nytt i staden. Där blir cykelbanor ibland för smala, för nära husväggar, för svängiga och för osammanhängande. De kan också innehålla en massa stolpar, eller så blir det inga cykelbanor alls. Det här skapar förstås frustration och minskar cykelns attraktivitet.

Centerpartiet vill se en politik som kombinerar höga ambitioner med praktiska lösningar för att bygga ett Stockholm där jobben blir fler och utsläppen går ned. Vi föreslår följande i motionerna:

För det första: Identifiera och åtgärda systematiskt de missing links som gör att cykelnätet är osammanhängande!

För det andra: Inför en specialgrupp på trafikkontoret, vars uppdrag är att aktivt minska köer och väntetider för cyklister, optimera trafikljus och se till att vägarbeten inte i onödan hindrar framkomligheten för cyklister, särskilt för dem med funktionsnedsättning!

För det tredje: Använd och bejaka den nya AI-tekniken! Genom att använda den kan vi optimera trafikljus bättre, och genom cykelflöden och antal väntande cyklister kan vi skapa en grön våg för cyklisterna. Det här kommer inte bara att minska cykelköerna utan också bidra till att minska bilköerna och förbättra framkomligheten för alla trafikanter. Teknikutveckling skapar nya möjligheter som vi måste använda.

För det fjärde – och det är den andra motionen, i ärende 31 – vill vi införa ett cykelråd med experter, som får göra en bedömning av varje ny plan och varje nytt exploateringsprojekt utifrån ett cyklistperspektiv.

Jag kan nämna ett exempel: När jag som ledamot i exploateringsnämnden försökte få klarhet i hur anslutningen av den nya gång- och cykelbron vid Slussen skulle utformas

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

ner vid Munkbron var svaret att man inte riktigt var klar med detta ännu – fast bron precis höll på att byggas!

Cykeln måste ses som en del av transportsystemet och inte bara som en cykelställsfråga. Den termen är för övrigt ett exempel på hur bilen tillåts dominera inte bara i vår stad utan även i vårt språk. Som universitetsanställd har jag många skickliga kollegor från hela världen som kommer hit och lär sig svenska för att undervisa och forska här. När jag berättar för dem att ”vara ute och cykla” är ett uttryck för att ha fel på svenska tror de inte sina öron.

Herr ordförande! Genom att anta de här motionerna visar vi cykelns betydelse för stadens utveckling. Att vara ute och cykla ska vara liktydigt med att göra rätt och inte med att ha fel.

Bifall till Centerpartiets reservationer i kommunstyrelsen!

Anförande nr 82

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack, motionären Svante Linusson, för de här två motionerna! De ger mig tillfälle att berätta lite grann om hur vi jobbar med cykling och att lyfta fram en del nya uppdrag som vi har i budgeten som just berör det här med trafikdata och AI.

Det är en plan sedan länge, egentligen sedan den förra cykelplanen, att Stockholm ska bli en cykelstad som kan jämföra sig med Köpenhamn och Amsterdam. Så stod det i den cykelplan som togs fram under Per Ankersjös och Ulla Hamiltons dagar. Nu har vi skrivit att Stockholm ska vara Europas främsta cykelstad. Varje stad har sin unika utmaning. Jag vet det, och jag är personligen ibland emot att man ska jämföra städer. Det handlar om att många städer just nu vill bli hållbara, många städer vill bli grönare och många städer vill satsa på cykling. Exakt vad som är den bästa och rätta lösningen beror väldigt mycket på den geografi och det väder man har och de andra villkor och förutsättningar som varje stad har.

Vi menar helt klart allvar när vi säger att vi vill satsa på cykling i Stockholm. Det ska vara enkelt. Man ska inte behöva tänka efter när man cyklar, utan det ska vara intuitivt när man cyklar på våra cykelbanor. Det ska vara tryggt och säkert. Infrastrukturen ska successivt byggas ut för att skapa ett sammanhängande cykelnät, för det är inte minst viktigt att det hänger ihop. Det spelar ingen roll om det är brett på ett ställe om nätet inte hänger ihop.

I stadens cykelplan, som reviderades och uppdaterades 2022, har det pekats ut ett cykelnät som består av primära stråk, huvudstråk och lokala stråk. De primära stråken har höga flöden, fyller en viktig funktion och är en länk för det övergripande cykelnätet. Sedan 2012 har 100 större unika projekt genomförts av trafiknämnden.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Cirka en femtedel av det primära nätet har åtgärdats enligt den standard som finns i cykelplanen.

Det återstår mycket att göra, men när vi förhandlar budgeten avsätter vi medel så att det helt enkelt är möjligt att fortsätta arbetet. Och det har gett resultat, för cykeltrafiken har dubblats de senaste 15 åren. Vi kan också se att det är en bredare grupp cyklister nu. Det är ett större spann i åldrar och ett större spann i typ av cykel och sätt att cykla. Det visar att cykelinfrastrukturens utbyggnad har bidragit till ett ökat cyklande.

Men naturligtvis finns behov av att åtgärda ytterligare länkar. Det sker hela tiden i de projekt som vi fattar beslut om i nämnden och även i mindre projekt som det fattas beslut om på delegation. I den senaste budgeten beskrev vi att trafiknämnden gärna ska jobba på ett enklare och mer smidigt sätt där man testar lösningar som kan ske utan att man behöver schakta eller flytta kantsten. Det har gjort det möjligt att bygga utan att det blir större infrastrukturprojekt. Det är positivt. Det kan skapa den här helheten utan att det behöver bli så dyrt.

Det finns också sedan budgeten 2025 en satsning som innebar att vi ska anställa en cykelsamordnare. Syftet med rollen är att samordna de olika delarna av staden som jobbar med cykling eller som tangerar cykling, och även att samverka med olika typer av organisationer som rör forskning eller som är knutna till civilsamhället. Det finns ett sådant arbete redan idag. Det finns också en väldigt stor lokalkännedom kring de områdesplanerare som finns på trafikplaneringsavdelningen. Kunskapen finns alltså, och finns den inte inhämtas den från organisationer eller från stadsdelarna.

Vi är glada att de här två motionerna kommer upp, för det visar att det finns ett intresse för cykelfrågan och att vi behöver jobba vidare. Men vi ser i stort att många av de här sakerna är påbörjade eller en del av det arbete som trafiknämnden håller på med.

Jag yrkar därmed bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 83

S v a n t e L i n u s s o n (C): Jag tackar borgarrådet för de fina orden om cykling. Det må så vara att du har höga ambitioner, men jag känner att det ofta inte riktigt blir så bra i praktiken som det skulle kunna bli. Cykelsamordnaren handlar ju, som du säger, mer om att prata med intresseorganisationer och marknadsföra staden – inte om att faktiskt se till att planerna blir bra.

Jag nämnde tidigare gång- och cykelbron vid Slussen och hur den ska anslutas till Munkbron. Låt mig ta ett annat exempel som nästan är färdigbyggt, nämligen Skansbron från Hammarby sjöstad, där ett par tusen cyklister varje dag kommer från Hammarby sjöstad och ska cykla vidare mot Södermalm. De kunde förut cykla rakt fram på högersidan av Skansbron. Nu blir de tvungna att i rondellen köra över till vänstersidan, för ni har tagit bort cykelbanan på den högra, östra, sidan av Skansbron.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Sedan måste de svänga tillbaka igen. Det är massor av onödigheter. Det är just när det gäller sådana här planer jag tycker att ni borde tänka efter före och ha några som analyserar.

Anförande nr 84

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Man kan alltid göra allting bättre. Vi ser till att det bli bättre och bättre när projekt behöver ses över eller ändras.

Du nämner exemplen med gång- och cykelbron vid Slussen, Munkbron och även Skansbron. Vid gång- och cykelbron vid Slussen var vi tvungna att göra en kompromiss för att regionen inte tillät oss att göra den ursprungliga lösningen. På Skansbron handlade det helt enkelt om att vi ville prioritera gångtrafikanter. När vi därför var tvungna att samlokalisera cyklingen till en sida bedömde vi att det gick att göra bättre och säkrare på en sida med upphöjda korsningspunkter och vinklade cykelöverfarter till den västra sidan.

Den kompetens som krävs för att säkerställa projekten skulle jag säga finns på trafikkontoret, och det förs en dialog med intresseorganisationer eller experter i branschen. Men man kan alltid bli bättre. Det arbetet sker delvis med den här samordnaren och delvis på andra sätt.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 18 Motion om att införa en potthålsgaranti

Anförande nr 85

S v a n t e L i n u s s o n (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Jag tycker att stockholmarna förtjänar gator, trottoarer och cykelbanor som faktiskt håller. Det är inte ett orimligt krav utan en grundläggande fråga om säkerhet, framkomlighet och förtroende för hur vi sköter staden.

Vi tittade lite på statistiken och såg att det bara under två månader kom in över 900 klagomål om potthål till trafikkontoret. Potthål är alltså det som äldre generationer kallar för tjälskott. Ändå fick många av de anmälda hålen ligga kvar vecka efter vecka utan åtgärd. Det är inte acceptabelt i en stad som vill vara världsledande i hållbar mobilitet.

Vi föreslår en enkel princip: När anmälan har kommit in ska åtgärder i någon form vidtas inom 24 timmar. Det är ett väldigt tydligt och enkelt mål som går att uppfylla och som visar stockholmarna att staden tar det här på allvar. Majoriteten svarar att det är för dyrt, att det är för logistiskt svårt och att det är bättre med förebyggande arbete. Det är sant. Det här är dyrt, och det är logistiskt svårt, men det är inte omöjligt att göra. Det går att göra, och vi tycker att det är värt pengarna att se till att det här fungerar.

För det första: Vi pratar inte om att laga allting omedelbart, utan vi pratar om att vi eftersom staden har en 24-timmarsgaranti för klottershängering borde kunna ha det även för säkerhetsproblem på våra gator.

För det andra: Ni säger att ni satsar mer pengar i er budget, men det gör ni inte. Vi har en väldigt tydlig pott för potthålen, om jag får uttrycka saken på det viset.

För det tredje: Vi har inte sagt att vi måste laga detta permanent på 24 timmar utan att det är någon form av åtgärd som ska vidtas under 24 timmar. Det kan vara en tillfällig lagning, en markering eller någon form av avspärning.

Jag beklagar att majoriteten inte ens är beredd att testa det här. Vi föreslog också ett pilotprojekt i trafiknämnden. Vi testade garantin på ett avgränsat område av staden och ville utvärdera resultaten. Men det avfärdades tyvärr också av er. Ska Stockholm vara den världsledande staden för cykling och mikromobilitet behöver vi skärpa oss i den här frågan, om man pratar om cykelbanornas potthål. Det syns också i remissinstansernas svar. Det här är ett servicemål som vi i Centerpartiet tar på allvar och som vi tycker är rätt väg framåt. Varje cyklist som skadar sig i ett potthål som någon har anmält till systemet är ett stort misslyckande för staden. Det vill vi ändra på.

Jag yrkar bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 86

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack till motionären för att du lyfter den här saken! Stockholms gator, trottoarer, parkvägar och cykelbanor ska hålla hög kvalitet och vara trafiksäkra och framkomliga.

Däremot är idén om en 24-timmarsgaranti inte den lämpligaste lösningen för att få till verklig förändring, vilket också lyfts av flera av remissinstanserna. Det har att göra med detta: Om något är väldigt allvarligt behöver det åtgärdas omedelbart. Då räcker det inte med att det åtgärdas inom 24 timmar. Är det inte allvarligt på det sättet blir det väldigt dyrt att åka ut inom 24 timmar och laga ett hål. Det är ett mer effektivt hanterande av våra skattepengar att samla ihop ett antal åtgärder och laga flera hål på samma gång.

Motionärerna lyfter att det finns en öronmärkt pott till det här i Centerpartiets budget. Det må vara sant, men på totalen satsar majoriteten mer på ökade driftsmedel i trafiknämnden. Där ingår också potthålslagning. På det sättet är Centerpartiets förslag om en potthålsgaranti ett slag i luften, då samma parti samtidigt i sitt budgetförslag gör stora nedskärningar på trafiknämndens driftbudget. Det skulle skapa stora problem och utan tvekan leda till färre lagade potthål. Den rödgröna majoriteten har mer pengar till att faktiskt laga potthål än Centerpartiet har, och därför är det en orealistisk oppositionsbudget.

Däremot jobbar vi systematiskt med att laga potthål. Vissa kan till och med lagas med hjälp av asfalt som cykeljouren har med sig, och andra lagas mer systematiskt. Men då har man större maskiner, och det blir ett mer rationellt sätt att laga dem. Det skulle inte vara hjälpt av den här 24-timmarsgarantin. Däremot är det bra att vi lyfter det här arbetet och hela tiden strävar efter att cykelbanorna och andra gator och vägar ska ha färre hål. Men det gör vi genom att ha en budget för detta och jobba systematiskt.

Anförande nr 87

S v a n t e L i n u s s o n (C): Jag vill tacka trafikborgarrådet för svaret. Det är skönt att höra att du delar ambitionen att skadorna i vägbanorna ska lagas fort. Men vi skulle gärna vilja se att det också går ut en garanti för att de lagas fort.

Vad gäller dina diskussioner om budgetfrågor har vi diskuterat detta under budgetfullmäktige. Det där stämmer inte. Vi i Centerpartiet sa nej till de generösa uppskrivningarna av alla tidigare dåligt skrivna avtal. Det var det vi sa nej till. I stället hade vi en särskild pott i just den här frågan. Det gäller att kunna prioritera som politiker, och det här tycker vi är en prioriterad fråga. Det här är något som vi skulle vilja satsa på.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 88

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Egentligen är det roligt, för det var i budgeten 2025 som den där indexposten fanns. I 2026 års budget fanns den inte, men det verkar inte oppositionspartierna ha sett. Jag tog chansen att återupprepa det jag sa i debatten om budget 2025: Ingen hade skrivit upp sig eller signerat avtal med staden om det inte hade funnits en indexklausul, men på grund av att inflationen inte hade höjts något vidare under de tidigare åren hade den inte påverkat trafiknämndens budget så mycket. Under åren strax före budgeten 2025 hade inflationen däremot påverkat trafiknämnden väldigt mycket. Därför behövde vi en extra post för att kompensera för det.

Detta är något som vi behöver ha indexklausuler för om någon över huvud taget ska vilja ha avtal med staden. Eftersom vi har upphandlad drift behöver vi ha det, och mer pengar innebär därför bättre möjlighet att laga potthål.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 19 Motion om att sälja Hästa gård

Anförande nr 89

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Tack så mycket för ordet, ordförande! Kära fullmäktigeledamöter och stockholmare! Debatten om Hästa gård låter ibland som att det bara finns två alternativ: Antingen ska man sälja något, och då bryr man sig inte, eller så behåller staden det, och då tar man ansvar. Men det är inte alltid så enkelt. För mig handlar den här frågan i grunden om ansvar – ett ansvar för stockholmarnas pengar och ett ansvar för att kommunen fokuserar på det som faktiskt är vårt uppdrag.

I remissvaren beskrivs Hästa gård som något som är väldigt mycket på en och samma gång. Det är en stadsbondgård, en mötesplats, en naturresurs och en del av Järvas utveckling. Det är dessutom något som kan kopplas till beredskap och livsmedelsförsörjning. Det är höga ambitioner, och det låter bra. Men ju fler ambitioner man har för en plats, desto viktigare blir frågan: Är det verkligen stockholmarna som ska stå för kostnaden? Det är där jag menar att majoriteten tänker fel. Bara för att något är uppskattat eller viktigt betyder det inte automatiskt att det måste ägas och utvecklas av kommunen. Vi har till exempel idrott, äldreomsorg, trygghetsarbete och annan kärnverksamhet som bara staden kan ta ansvar för. Då måste vi också våga prioritera.

Moderaternas linje är inte att Hästa gård saknar värde; det är inte det som det handlar om. Vår linje är att värde inte automatiskt kräver kommunalt ägande. En annan aktör kan ha bättre förutsättningar att investera långsiktigt och utveckla platsen utan att notan gång på gång hamnar hos stockholmarna. Skillnaden mellan oss och majoriteten är egentligen ganska enkel: Ni utgår från att kommunen ska äga något bara för att det är viktigt, och vi menar att kommunen ska prioritera där det är nödvändigt.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 90

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Hästa gård är ett ärende som har valsat runt i staden ganska länge nu, sedan 2017. Det flyttades över till fastighetskontoret efter ett antal år, och då tog det fart, ska jag säga! Då blev det ändå en hel del som hände i ärendet. Man kan såklart ha olika ingångar till om staden ska äga Hästa gård eller om man kan hitta någon annan. Men det som känns väldigt märkligt med Moderaternas motion är tajnningen. Det har inte lyfts några som helst ambitioner från Moderaterna att vare sig utveckla gården eller sälja den tidigare. Men nu när staden har hittat en aktör och förra våren signerade ett arrendeavtal med en väldigt seriös och uppskattad aktör – då kommer ni!

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Jag vet att motionen såklart har sin ledtid. Men jag hade ändå hoppats på att Moderaterna skulle beakta det som har hänt under det senaste året i ärendet. Flera av fastigheterna har börjat rustas upp, och det finns en väldigt långtgående plan på en öppen, tillgänglig kultur- och miljöverksamhet. Det har kommit dit kor, highland cattle eller vad de heter – de här långhåriga – och alpackor. Tanken är att skolklasser och fritidsverksamhet, även kopplat till äldreomsorg, ska kunna komma ut till Hästa. Det ska både vara kopplat till pedagogik på platsen och naturlära och till själva jordbruket, som ju är Stockholms sista jordbruk.

När allt detta börjar falla på plats, när renoveringen och upprustningen av gården faktiskt är igång, när arrendatorn har kommit igång med sin verksamhet och när staden har tecknat avtal – då står Moderaterna på sig med att man ändå ska avyttra Hästa gård, vilket är jättemärkligt. Jag kan förstå om ni ville göra det i ett läge där det fortfarande var lite oklart vad som skulle hända, men vi är ju inte där nu. Det går faktiskt att revidera sin ståndpunkt i en motion i efterhand, vilket man kan tycka vore det mest rimliga i det här läget. Det är det medskick jag vill göra.

Anförande nr 91

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Tack så mycket, Martin! Du vet precis som jag – vi sitter ju i fastighetsnämnden tillsammans – att fastighetsnämnden har stora utmaningar med dyra investeringar som vi behöver göra. Hästa gård är en investering där det krävs väldigt mycket resurser, och det är en anledning till att vi har skrivit den här motionen. Vi vill gå fram och se om det finns någon annan aktör som kan gå in med medel för att investera i gården. Det behöver såklart inte automatiskt innebära att stockholmarna inte har tillgång till gården.

Anser du ändå att det är viktigare att staden äger och lägger sina pengar i den här bondgården än att vi lägger pengar och resurser på till exempel Eriksdalsbadet eller på någon äldreomsorgsverksamhet eller skola?

Anförande nr 92

M a r t i n H a n s s o n (MP): Det ska först sägas att fastighetskontoret har gjort en rätt ordentlig resa när det gäller att hålla i budget vid investeringar. Det har gått från att det flaggades en del från revisorerna för ungefär tio år sedan till att fastighetskontoret nu – skulle jag vilja påstå – nästan är bäst av alla stadens förvaltningar och bolag när det gäller detta. Vi får tydliga uppföljningar hela tiden. Den resan har skett, och det arbetet funkar väldigt bra.

Med det sagt ska man såklart alltid fundera kring olika inriktningar. Men vi har en seriös aktör här som är väldigt ambitiös och väldigt duktig, så när det gäller själva driftsdelen finns det alltså en utomstående aktör som sköter det här bra. Och ja, det är oerhört motiverat med den här verksamheten. Det här är verksamheter som är kopplade

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

till fritids, förskola, skola och äldreomsorg när det gäller biologisk mångfald, naturskola och naturresurser. Det är välmotiverat.

Anförande nr 93

Borgarrådet M a t t s o n (V): Ordförande och fullmäktige! Hästa gård är, som vi redan varit inne på, Stockholms stads enda aktiva jordbruk och en unik resurs för hela staden. Det har stor betydelse ute på Järva men också för staden i stort. Man ska komma ihåg att Hästa gård också ingår i kulturrestativet Igelbäcken, och förvaltningen av dessa områden hänger ihop. Kulturrestativet och dess förvaltning är avhängigt av att Hästa gård har ett levande jordbruk med betesdjur och så vidare. Hästa gård är också en viktig resurs utifrån beredskapssynpunkt, som Moderaterna själva nämnde här, och matförsörjning i händelse av kris och krig.

Hästa gård drivs just nu av en seriös arrendator som har erfarenhet av liknande verksamhet, och det är redan nu besökare från förskolor och så vidare som kommer till gården. Framåt sommaren har man som ambition att bli en riktig så kallad visningsgård och öppna upp ännu mer för allmänheten med kaféverksamhet och liknande, vilket är jättekul.

Till skillnad från Moderaterna tar vi i majoriteten ansvar för våra kulturhistoriskt viktiga platser och byggnader för att de ska vara tillgängliga för alla och för att vi också ska ha rådighet över platserna. Jag rekommenderar alla att ta en tur ut till Hästa gård. Det är kanske ännu trevligare framåt våren och sommaren. Jag har själv varit där och träffat alpackorna, korna och så vidare. Det är en otroligt trevlig och väldigt fin natur att vistas i. Järva och Stockholm förtjänar en gård som Hästa i stadens egen regi. Det är inte samma sak som att vi driftar den. Det gör ju en bonde, en arrendator, just nu.

Det är bra att Moderaterna visar inför valet hur de tänker kring gården, men man kan också tänka sig hur de tänker kring andra kulturhistoriskt viktiga platser i Stockholm. De väljer att sälja framför att äga och kortsiktighet framför beredskap.

Jag yrkar bifall till KS förslag till beslut.

Anförande nr 94

T h e r e s e L i n d s t r ö m (M): Ordförande! Jag tycker ändå att den här debatten visar väldigt tydligt var skiljelinjen går i frågan. Majoriteten beskriver allt det fina kring Hästa gård, naturvärden och rekreation och betydelsen för Järva. Jag kan absolut dela synen att platsen har ett värde; jag har inte sagt att den inte har det. Men det är fortfarande inte riktigt svar på frågan som ställs i motionen. Frågan är inte om gården är uppskattad eller inte. Frågan är om det automatiskt betyder att Stockholms stad måste äga gården.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Är det vi som ska lägga resurserna för att rusta upp och bära kostnaderna för verksamheten? Där gör vi helt enkelt olika bedömningar. Vi moderater menar att staden behöver vara mer återhållsam med vad den tar på sig att äga och driva – inte för att värdena saknas, utan för att kommunen måste prioritera. Det är just prioriteringen som motionen handlar om.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 20 Motion angående en natt på bibblan

Anförande nr 95

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Vi står inför en tyst kris, en läskris. Resultatet från flera internationella mätningar visar en alarmerande nedåtgående trend för våra barns läsförståelse. När vi vet att hälften av eleverna i nian läser mindre än en sida facklitteratur om dagen behöver vi göra mer. Vi behöver göra mer i förskolan, mer i skolan och mer på biblioteken eftersom grunden till läslust måste läggas tidigt och långt innan gymnasiebehörigheten plötsligt står på spel.

Vi har väckt motionen för läslustens skull och för att utmana staden att på ett roligt och lekfullt sätt tänka nytt. Hur jobbar vi med det vi redan har för att tillgängliggöra det för fler, helt enkelt? Kan vi få fler att hitta till biblioteken, om så bara ett par gånger per år? Kan vi ibland förvandla biblioteken till magiska platser där barn och föräldrar får rulla ut en sovsäck mellan bokhyllorna eller utforska litteraturen på ett helt nytt sätt? Tänk er spökhistorier i ficklampans sken eller ett poesimaraton under den sena kvällstimmen! Vi behöver helt enkelt tänka nytt för att nå de unga som i vanliga fall väljer skärmen framför boken.

Majoriteten föreslår att min motion ska anses besvarad. De pekar på att det redan görs mycket. Men om det som görs i dag vore tillräckligt skulle vi inte se den här störtdykningen i statistiken, de fallande skolresultaten och skillnaden i vilka som faktiskt besöker biblioteken. Att bara fortsätta som vanligt blir ett svek mot de barn som behöver den där knuffen in i läsglädjen. Låt oss vara ärliga – det hade varit rätt trevligt med ett nattöppet bibliotek på sportlovets häromveckan!

Genom *En natt på bibblan*, som motionen heter, kan vi stärka kulturlivet bredare i Stockholm. Vi skulle kunna samarbeta med författare och poeter och nå nya generationer stockholmare. Vi vet också att aktiviteter för barn med funktionsnedsättning ofta är oregelbundna och att de här barnen också behöver en extra knuff. Jag tycker att svaret på vår ambition signalerar låga ambitioner.

Jag vill avslutningsvis tacka Berättarministeriet, som i sitt remissvar verkligen välkomnar idéer som öppnar dörrar och som väcker barns fantasi. Det är precis det vi vill göra.

Bifall till Moderaternas reservation!

Anförande nr 96

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Jag hade egentligen inte tänkt lägga mig i den här debatten, men jag måste ändå ställa några följdfrågor på det inledande anförandet.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Väldigt många pratar lite slentrianmässigt om läskris och så vidare. Men det har ju, framför allt under 2025, kommit en hel del olika uppföljande undersökningar där man har följt detta seriöst. De har kommit från Medierådet – jag tror att det är en av instanserna – och Lärarstiftelsen. Jag vet att det även finns ytterligare instanser som säger precis tvärtom, alltså att den fysiska läsningen av böcker ökar bland barn i skolåldern, hela vägen upp till 18 års ålder.

Jag skulle därför vilja fråga borgarrådet Hedin på vad hon baserar sin inledande alarmistiska uppgift om läskris och så vidare. Det stämmer inte riktigt, för trenden har vänt de senaste åren.

Anförande nr 97

Borgarrådet H e d i n (M): Jag baserar det bland annat på den senaste Pirlsmätningen som, om vi ska vara ärliga, snarare visar på stora skillnader, vilket också var det som jag betonade i mitt anförande. Bland barn som kommer från hem där man har svenska som modersmål är det inte alarmerande, men bland barn som inte växer upp med svenska som modersmål har vi enorma skillnader. Vi vet att vi i stora delar av vår stad har barn som inte är bekanta med biblioteken och inte hittar dit trots att det skulle kunna vara precis den där knuffen.

Jag vet inte om du ställer frågan till mig för att du är nöjd. Jag tror inte det, men jag ser med stor oro på de stora skillnader som finns kring läsningen. Vi vet också att läsningen konkurrerar med skärmtiden, och det är ett problem.

Anförande nr 98

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Inledningsvis vill jag berätta att biblioteket i Husby förra året deltog i kulturnatten. Det bjöds på snacks, dryck och tipsrunda. Och även om just den natten avslutades som en Askungesaga, vid midnatt, visar det att biblioteken med rätt resurser själva har väldigt många bra idéer och initiativkraft att tänka utanför boxen.

Jag vill också trösta Andréa Hedin med att vi under förra året inte har fortsatt som vanligt. Det är tydligt i vår verksamhetsberättelse. Samtliga bibliotek i staden har genomfört lovaktiviteter. På Järva har det varit familjeaktiviteter varje helg, för att ta ett par exempel. Utlånen ökade med 12 procent förra året i Stockholm, trots att Stadsbiblioteket på Sveavägen, Stockholms och Sveriges i särklass mest besökta bibliotek, höll stängt. Aktiviteter för barn och unga ökade med 31 procent. Antalet deltagande barn ökade med 35 procent. Det är mycket! Vi erbjuder sagostunder på andra språk än svenska på Kungsholmen, och dit kommer barn från hela Storstockholm. Vi har projektet Läsa äger, ett projekt där ungdomar läser för barn under loven. Det är ett projekt som också har ökat med 35 procent.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Vad vill jag då ha sagt om allt detta? Jo, att kreativiteten flödar på våra bibliotek. Vi ska självklart stödja denna kreativitet, och jag har stort förtroende för våra bibliotek. Mitt uppdrag är att bidra med goda förutsättningar för denna kreativitet. Det handlar kanske inte alltid om att säga exakt hur den ska ta form. Givetvis kan vi dela med oss av goda idéer, och en natt på bibliotek är en god och rolig idé.

Därmed ser jag fram emot att Moderaterna i sin nästa oppositionsbudget också faktiskt lägger de ekonomiska förutsättningar som krävs för all denna sprudlande aktivitet som vi trots allt har i dag och att de därmed också har de förutsättningar som krävs även för denna roliga idé. I årets oppositionsbudget skulle det här inte ha varit möjligt över huvud taget.

Tack för ordet och bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 99

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! Centerpartiet yrkar bifall till motionen. Den sätter fingret på att det också krävs fantasi för att bryta mönster. Det krävs vilja till innovation även i kommunal kärnverksamhet, och vår verksamhet måste följa med sin tid.

När vi vet att läsandet bland barn och unga har gått ned under lång tid måste även politiken våga ge inriktning och lyssna in behov som ändras när stockholmarnas vardag ändras. Inte minst skulle nattöppna bibliotek på lov vara viktiga för familjer som av olika skäl inte kan ge sina vetgiriga och kulturhungriga barn tillgång till bibliotek på tider när de kanske måste arbeta. För den som inte själv kan ge tillgång till det breda utbyte som biblioteken ger blir detta både en skänk från ovan och något som även föräldrar och syskon direkt kan dra nytta av gemensamt.

Att peka ut en väg till egenmakt genom läsande och studier eller till uttryck genom kulturen i stället för gruppträck eller begränsande normer är ännu ett bidrag till den integration och motvikt till social utsatthet som vi alla vill åt. Det här handlar inte om nostalgi eller om något "nice to have". Det kan i stället vara helt avgörande och leda till att läsning faktiskt får bli en naturlig och likvärdig kanal till upplevelser och lärande i tider av allt fler informationskanaler, där detta inte är självklart.

Att kombinera läsande med upplevelser och möten med andra som törstar efter samma sak skapar en lust som blir svår att släcka. Det är väl en av de få bränder vi gärna ser bli till en präriebrand i stället för motsatsen. Låt oss nu uttrycka en konkret vision! Det här blir något för oss politiker att samlas kring, något för de hjältar som arbetar i våra kulturverksamheter och något för de familjer som drömmer om en natt på biblioteket i stället för att göra det här till något krångligt som endast kan uttryckas av våra tjänstemän. Jag tror mycket mer på att vi kan uttrycka visioner och gemensamt sätta igång diskussionen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Bifall till motionen i sin helhet!

Anförande nr 100

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag vet inte; jag reagerade precis på slutet när det gäller tjänstepersoner, krångligt och så. Våra bibliotekarier är en fantastisk yrkeskår. De hittar på så mycket bra saker. Det är därför vi har de här fantastiska procentuella ökningarna. Vi har gett dem resurserna, vi har gett dem friheten och vi har också gett dem i uppdrag att rikta sig mot barn och unga och även ungdomar. De är otroliga idésprutor och hittar på massor av bra saker för barnen.

De är inga tråkiga byråkrater. Vad menar du egentligen?

Anförande nr 101

C l a e s N y b e r g (C): Jag tror att borgarrådet lyssnade dåligt. Om någon missuppfattade det, precis som hon gjorde, vill jag verkligen klargöra att jag inte alls pratade om tjänstepersonerna. Jag pratade om hur vi själva hanterar motioner och initiativ och hur vi uttrycker oss kring dem, och då tycker jag faktiskt att vänstermajoriteten gång på gång när det kommer kreativa idéer om hur politiken gemensamt skulle kunna uttrycka vision, riktning och önskemål gör det till någonting krångligt. Jag håller helt med om att våra bibliotekarier är helt fantastiska, och då handlar det om att vi alla kommunicerar att det här är någonting vi önskar och någonting vi gärna vill se. En del saker handlar såklart om att ge budget och specifika uppdrag, annat handlar om att kommunicera till medborgare, anställda och alla föräldrar vad vi skulle önska och samlas kring.

Ofta som ni får en motion med den typen av initiativ gör ni det till någonting krångligt och beskriver någonting som ligger bortom er. På så sätt gör ni visionsarbetet krångligt och ärligt talat ibland lite tråkigt.

Anförande nr 102

K r i s t i n a L u t z (M): Ordförande, ledamöter, åhörare! Vi har skrivit den här motionen för att vi vill uppmuntra läsande. Just nu sitter många barn och ungdomar fast vid sina skärmar. Vi vill att fler unga ska läsa böcker, och då måste man göra det mer spännande?

Jag är uppvuxen i en fyrabarnsfamilj. Jag är yngst, och jag var alltid den som var uppe längst på nätterna. Mamma släckte min lampa sist av alla, för jag satt uppe på nätterna och läste böcker. Jag hade inte kunnat tänka mig något bättre än att få sitta på ett bibliotek kanske två gånger per år och ha en spännande upplevelse.

Vi måste göra läsandet till en spännande upplevelse, och då tror jag verkligen att nattöppet bibliotek vore en fantastisk grej som man kan se fram emot, ungefär som att

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

gå på Gröna Lund eller någonting sådant. Tänk att kunna gå på ett nattöppet bibliotek där någon läser berättelser och suger in en på riktigt i sagorna! Om vi ska konkurrera med andra medier och andra saker tror jag nämligen att vi måste göra läsande till något speciellt, och jag tror verkligen att nattöppet bibliotek skulle vara en upplevelse som kunde bli en snackis i skolan: Jag var på nattöppet bibliotek, och de läser det och det. Så tänker jag på det.

En liten passus bara, för jag hade inte tänkt att prata om budget över huvud taget, men om du kollar på vår budget ser du att vi lägger ganska saftigt med resurser på biblioteken. Vi får prata om det nästa höst, men är det någonting som vi moderater satsar på är det verkligen bibliotek.

Ibland blir saker byråkratiska, som Claes precis pratade om. Man tänker: Nej, det går inte, vi kan inte, och det blir svårt. Men jag tror att vi kan det här om vi verkligen, verkligen vill. Visst kommer det att kosta, och det kanske blir komplicerat – absolut. Men jag tror att vi verkligen kan det här om vi vill, och för Stockholms stads barn och ungdomar tror jag att det kommer att bidra oerhört till läslusten och viljan att upptäcka berättelser. I budgeten, Torun, lägger vi minst lika mycket pengar på biblioteken som ni gör.

Anförande nr 103

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande! Jag måste verkligen erkänna att jag värjer mig mot ganska mycket av det ni säger.

För det första: När det gäller budgeten är grundfinansieringen hos Moderaterna så dålig, så även om ni ger riktade bidrag till just biblioteken kommer ni inte att kunna rädda de nedskärningar som samtidigt behöver göras på alla verksamheter inom kulturen och även på biblioteken. Det är ett faktum.

För det andra vill jag verkligen säga att mitt svar på den här motionen, som jag tycker framgår i och med att motionen är besvarad, är: Släpp bibliotekarierna loss! Ge dem goda förutsättningar! Ge dem bra arbetsvillkor! Ha en bra kulturbudget över hela linjen så kommer bibliotekarierna att leverera!

Naturligtvis ska vi politiker kunna gå in och säga, vilket vi gjorde nu i år till exempel, att man ska titta lite extra på tonåringarna. Vi har pratat mycket om barn, men den stora läslusten hos en del barn kommer ju i tonåren, och där har vi inte haft så mycket insatser tidigare. Nu har vi sagt: Hallå bibliotekarierna och alla andra! Kolla upp tonåringarna! Vi behöver stötta tonåringarna och hitta på roliga saker som drar tonåringar!

En natt på biblioteket kan absolut vara en sådan sak. Jag har inte sagt att det inte kan det, tvärtom, men jag kommer inte att göra ett särskilt paket där det är just precis det

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

som alla bibliotekarier ska göra. Dock är det en av hundratals saker som en bibliotekarie *kan* göra. Släpp bibliotekarierna loss! De är sådana proffs!

Anförande nr 104

Borgarrådet H e d i n (M): Jag tycker att motionen fyller sitt syfte, för vi står ändå här och pratar om läsglädje för barn och unga och hur vi jobbar med biblioteken. Vi ska inte polarisera någonting som inte behöver vara polariserat. När du, Torun, gick upp och höll ditt första anförande tänkte jag ”jamen bra, precis så, kulturnatt – kul!” Du gav flera exempel, och då tänkte jag att här inne kan vi prata om en politisk ambition och hur vi tar den vidare i nästa steg.

Jag blir jättenyfiken: Kommer vi att ha det på den kommande kulturnatten? Kommer det att vara fler bibliotek som har det? Man får väl gå hem och sova – poängen är inte att man måste sova över, utan det handlar om att väcka spänningen, som Kristina Lutz var inne på.

Det jag tycker att jag saknade lite var just barn med olika typer av funktionsnedsättning eller barn som kanske aldrig har varit på biblioteket. Där är det en extra hög tröskel. Det handlar om att få unga att få unga att välja trygga sammanhang, och det här kan vara som komplement till spontanfotboll och så vidare.

Anförande nr 105

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det är fantastiskt bra att vi är överens om vad vi vill med biblioteken. Men jag väntar fortfarande på en bättre helhetsbudget från Moderaterna. Jag ser fram emot den i höst!

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 21 Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad

Anförande nr 106

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande! Jag vill börja med att tacka äldreförvaltningen för att man i motionssvaret ändå uttrycker sig positivt kring att närmare utreda möjligheten att införa en flyttlots. Att motionen ändå inte bifalles antar jag har att göra med att det inte finns någon politisk viljeinriktning om att införa en flyttlots.

Ordförande! Att bli gammal och skröplig är inte alltid lätt. "Mitt hem är min borg" är ett känt talesätt, och det är svårt att föreställa sig den dag när man inte längre kan bo hemma på grund av sjukdom eller oro, för att man är skröplig eller för att man helt enkelt inte orkar ta hand om sitt hem längre.

Att flytta är jobbigt även för den som är ung och frisk. För den som är äldre och kanske inte ens har några anhöriga kan det bli ett övermäktigt projekt att planera och genomföra en flytt. Förra mandatperioden utreddes, på initiativ av Vänsterpartiet, en flyttlots för äldre. Då bedömdes det inte vara möjligt att införa utifrån den dåvarande socialtjänstlagen. Men som konstaterades i motionssvaret på Centerpartiets motion har vi nu en ny socialtjänstlag, och fler insatser kan ges utan biståndsbedömning, bland annat vissa bostadsinsatser.

Därför är frågan varför vänsterstyret inte tar tillfället i akt och inför en flyttlots för äldre nu när äldrenämnden också har fått mandat att själv besluta om vilka insatser som ska kunna göras utan biståndsbedömning. För några veckor sedan gjorde äldrenämnden just det, och då fanns flyttlots inte med. Jag beklagar verkligen detta, och jag förstår det inte. Jag tycker det kan vara väl värt ett försök och beklagar att vänsterstyret inte gör detsamma när man har chansen och socialtjänstlagen ger det utrymmet.

Bifall till Centerpartiets motion om att införa en flyttlots för äldre som vill byta bostad. Bifall också till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 107

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Ordförande, ledamöter och Kristin! Jag hajade till lite när jag läste den här motionen och tänkte: Det här var kloka saker. Var kommer det här ifrån? Sedan landade jag i att det var jag och Clara Lindblom som hade skrivit en motion om precis det här för sju år sedan. Jag tycker nu som då att frågeställningen inte är helt fel, men det har runnit en hel del vatten under broarna sedan ni var i majoritet för sju år sedan, i det här fallet.

År 2019 kunde vi till exempel bara skönja den demografiska utveckling som vi nu är mitt uppe i. Äldrenämndens remissvar på er motion fokuserar snarare också på att inte

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

bara bryta ut äldre utifrån deras demografiska grupp utan menar att vi ska se på frågor om boende och flyttkedjor som komplexa sådana som inte endast går att lösa genom att sätta in åtgärder för en viss kategori. Det finns en problematik inbyggd som kan flytta runt till andra grupper. Vi måste ta ett helhetsgrepp. Äldres boende är fortfarande i centrum, och det måste vara långt fler aktörers fokus. Det adresserar vi till exempel med den sammanhållna bostadsplaneringen som vi har startat sedan senast. Precis som stadsledningskontoret lyfter i sitt remissvar måste vi fokusera på en sammanhållen och effektiv omsorgskedja.

Summa summarum: Jag tycker att ni tänker rätt i själva frågeställningen kring flyttkedjor, men jag tror att vi behöver vidga diskussionen. Torun nämnde i Mina synpunkter pågående forskning kring hur äldre flyttar och hur deras flyttmönster ser ut. Vi behöver nog utreda vidare för att hitta de bästa sätten att stödja äldre i deras flyttkedjor, vilket vi redan gör på många sätt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslagsbeslut.

Anförande nr 108

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Det är fint att säga sig vilja ta ett helhetsgrepp på frågan, men det är också ett sätt att slippa ta ansvar. Att gömma sig bakom boendepåplaner gör vad för den enskilda individen? Det handlar ju om att man försöker bygga fler bostäder på sikt, men hur hjälper det min mormor som inte kan bo hemma längre? Det har du inget svar på. En flyttlots skulle göra det.

Hur vill ni göra för att konkret hjälpa äldre som vill flytta nu men inte mäktar med?

Anförande nr 109

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Vi får inte blunda för det faktum att det faktiskt är en hel del som har hänt sedan 2019. Vi har genomlevt en pandemi. Vi befinner oss i en demografisk förändring vars fulla scope vi inte såg då. Även om både ni och vi har lyft den här frågan måste vi ändå ta ett större grepp kring det här.

Äldreförvaltningen och stadsdelarna gör redan i dag en lång rad saker. Vi har äldrekoordinatorer, biståndshandläggarna har i uppdrag att informera om bostadsanpassning, kö till boendialternativ och så vidare. En annan nyckel i det här, som jag tror att vi kan kroka arm kring framåt, är att vi måste bli ännu bättre och spetsigare i kommunikationen till stadens äldre om vilka möjligheter som finns? Jag har själv under den här mandatperioden vid flera tillfällen blivit kontaktad av äldre invånare som undrar om olika boendialternativ när de börjar fundera på om de kan bo kvar där de bor. Kommunikation tror jag är lösningen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 110

L i s a C a r l b o m (MP): Ordförande! Låt mig börja med att säga att vi delar motionärernas grundläggande analys. Bostaden är en central del av ett värdigt och självständigt åldrande. Att bo i en tillgänglig hemmiljö minskar risken för isolering och kan faktiskt skjuta upp behovet av mer omfattande vårdinsatser.

Lösningen på denna utmaning är dock inte att inrätta ännu en ny, fristående funktion i form av en flyttlots. Vi i majoriteten anser i likhet med stadsledningskontoret att stödet vid bostadsbyte måste vara en integrerad del av statens befintliga stödstrukturer. Vi ska bygga en sammanhållen omsorgskedja, inte skapa fler stuprör som den enskilde behöver navigera mellan.

Det är också viktigt att belysa för de närvarande att Stockholms stad redan i dag gör ett omfattande arbete på det här området. Vi har öppna mötesplatser och medborgarkontor där vi erbjuder vägledning och information. Vi har också ett nära samarbete med både Bostadsförmedlingen och allmännyttan för att underlätta flyttkedjor. Dessutom kan praktiskt stöd vid en flytt redan i dag ges via insatser inom hemtjänsten.

Vi ser också med stor förväntan på det pågående forskningsprojektet mellan Svenska Bostäder och KTH, som ju nämns i ärendet. Där undersöks hur vi kan uppmuntra äldre i stora, otillgängliga lägenheter att flytta till en bostad som bättre möter deras behov. Att föregripa den forskningen genom att nu låsa fast oss vid en specifik lotsfunktion vore inte ansvarsfullt.

Vidare ger oss den nya socialtjänstlagen, som infördes förra året, helt nya verktyg att arbeta förebyggande och flexibelt utan föregående behovsprövning. Det öppnar upp precis för det stöd som motionärerna efterfrågar men inom ramarna för en modern och samordnad socialtjänst.

Vi i majoriteten vill se en socialt hållbar bostadsförsörjning för alla stockholmare. Att enbart fokusera på en flyttlots för äldre riskerar att bli för smalt. En fungerande flyttkedja är en fråga för hela staden och också för alla åldrar. Genom att stärka den information som redan finns samt arbeta i takt med forskningen skapar vi långsiktiga lösningar som håller. Att införa en ny administrativ funktion när vi redan är på rätt väg vore att gå omvägar.

Med hänvisning till det arbete som redan bedrivs i stadens nämnder och förvaltningar yrkar jag därför i enlighet med kommunstyrelsens förslag på att motionen ska anses besvarad.

Anförande nr 111

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande! Det betyder ju ingenting för er att den nya socialtjänstlagen öppnar upp för möjligheten att ge visst boendestöd utan

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

behovsbedömning. Det betyder ingenting för er, för ni har ju valt att inte gå vidare med det. Det är inte en av de insatser som äldrenämnden har beslutat om ska införas utan behovsbedömning.

Vem har sagt att det krävs en ny administrativ funktion? Gör det integrerat som en helhet, som ni själva önskar och efterlyser! Det är ju ni själva som sätter begränsningarna, inte lagstiftningen. Det är den politiska viljan som inte finns.

Anförande nr 112

L i s a C a r l b o m (MP): Jag skulle inte säga att den politiska viljan att hjälpa våra äldre till en bra bostad inte finns i majoriteten. Men vi har en demografi som ser ut som den gör, och vi gör det bästa vi kan. Det här är en utmaning som vi kommer att behöva jobba med många år framöver, och jag hoppas att vi alla kan kroka arm för att få den bästa lösningen så att våra äldre får en bra och värdig ålderdom.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 22 Motion om att bättre rusta ungdomar för den reguljära arbetsmarknaden

Anförande nr 113

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! Centerpartiets motion för att bättre rusta våra unga för dagens och morgondagens arbetsmarknad tar sikte på att förbereda dem på alla delar av det som naturligt ingår i det vuxenliv de snart ska ut i. Att etablera sig handlar inte bara om att genomföra arbetet när man väl är där utan även om att förstå och uppleva vägen dit, kanske ibland också från ett arbete på väg till nästa.

Feriejobben har för många en avgörande roll i att ge en första arbetslivserfarenhet som både ger självförtroende, insikter om en själv och hur viktigt det är att samarbeta med andra samt konkreta erfarenheter och inspiration till vad framtiden kan innehålla genom eget ansvar. Det blir en motvikt till den kanske skenbart enklare vägen som leder till utanförskap och kriminalitet. Vi vill inom paketet för feriejobben lägga till en obligatorisk kurs för den som deltar som ger en upplevelse av såväl en ansökningsprocess som cv-skrivande, höjer kvaliteten och effekten av hela satsningen. Kan Sigtuna kan definitivt Stockholm!

Kunskaper av själva görandet och erfarenheten av att få frågor om och motivera sina ambitioner kommer att vara ovärderligt för att sänka tröskeln för många unga att själva ta initiativ till en framtid de själva önskar och att söka de jobb de drömmer om. Om vi genomför detta ihop med civilsamhället, näringslivet eller andra samhällsaktörer är ännu mer vunnet. Inte sällan kan det ge kontakter för den enskilde som kan vara ovärderliga senare när det blir skarpt läge att söka ett faktiskt första arbete.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 114

M a n s u r J a m a (MP): Ordförande! För många unga är ett feriejobb inte bara ett jobb. Det är första gången någon säger: Vi tror på dig.

I områden som Järva kan denna mening förändra ett helt liv. Ett feriejobb ger ungdomar en chans att kliva in i arbetslivet, känna stolthet och ansvar och att deras framtid faktiskt spelar roll. Många unga har ingen tidigare erfarenhet, inget nätverk och inget stöd hemifrån. Det är just dem feriejobben är till för. De behöver möjlighet, inte ännu en tröskel. När en ung person får sitt första jobb växer något viktigt: hopp, självförtroende och en känsla av att man kan. Det är så vi motverkar utanförskap, och det är så vi skapar en väg bort från kriminalitet och in i något bättre.

Feriejobben är inte bara ett sommarjobb; det är en långsiktig investering i både ungdomars och samhällets framtid.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 115

M a r i a L j u s l i n (V): Ordförande! Tack, Mansur, för ett fint inlägg!

Feriejobben är en av Stockholms stads viktigaste satsningar för att ge unga människor en första kontakt med arbetslivet. Förra året fick över 11 700 ungdomar feriearbete inom stadens olika verksamheter, och för många av dem innebär det just det som motionen beskriver: den första raden på cv:t och den första erfarenheten av ansvar, arbetsgemenskap och lön för eget arbete.

Just därför är det avgörande att trösklarna in till de här feriejobben hålls låga. Att införa krav på personligt brev eller en mer omfattande ansökningsprocess riskerar bara att få motsatt effekt. Många av de ungdomar som feriejobben är tänkta att nå har inte den erfarenheten och kanske inte heller språklig trygghet eller det stöd hemifrån som krävs för att formulera ett konkurrenskraftigt personligt brev. I praktiken riskerar sådana här krav bara att gynna de ungdomar som redan har goda förutsättningar, medan de som feriejobben egentligen är allra viktigast för, alltså ungdomar utan arbetslivserfarenhet, kontakt eller tidigare meriter, riskerar att falla bort.

Ni kanske har mjukat upp det här lite så att man kanske ska skriva cv under feriejobbstiden, men det görs ju redan. Staden har starka samarbeten mellan olika förvaltningar, bolag och externa aktörer för att just skapa fler och mer utökade ferieplatser. Genom arbetsmarknadsinsatser och verksamheter som jobbtorg och feriecentrumsarbete får ungdomarna dessutom stöd i hur man söker arbete, skriver cv och förbereder sig för framtida jobbsökande.

Anförande nr 116

C l a e s N y b e r g (C): Om man ska använda det pedagogiskt ska det vara under processen; det är ingenting som i sig ska hindra någon från att få tillgång till feriejobben. Jag tycker att det är ett aktivt misstolkande som ni ägnar er åt, vilket är väldigt synd, även om Maria Ljuslin på slutet sa att det vi avser inte är att det ska vara ett krav att göra detta för att få tillgång till feriejobben.

Som du säger görs det här i väldigt många fall, men jag har själv erfarenhet av unga i min närhet som har velat göra cv och få stöd under feriejobbet men fått nej till det. Det är inte alls så att alla får den möjligheten fast de önskar det. Därför önskar vi att det ska vara obligatoriskt för alla som en del när man blivit antagen till ett feriejobb att faktiskt göra detta. Om man sedan av pedagogiska skäl lägger det precis i ansökningsprocessen för att det är en del av träningen, må så vara, men det är ingenting som i sig ska skapa trösklar eller hålla någon därifrån. Tvärtom är det kanske de som inte kan skriva cv som ska få tillgång till detta för att lära sig.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 117

M a r i a L j u s l i n (V): Vi är inne på helt samma spår, och det finns ingenting som säger att man inte ger stöd just till ungdomar för att öva att skriva cv, och det är det som görs inom arbetet. Det skriver också förvaltningen i sitt svar, så det är något som pågår.

Apropå att misstolka eller vad du sa känns det som att ni också gör det. Ni vet ju att det här är en del av den strategi som finns, och det är också någonting som man gör i samverkan med andra aktörer. Vi försöker stärka så att förutsättningarna blir bättre för ungdomarna som kommer in, att det är kvalitetsfyllda arbeten och att arbetsuppgifterna är relevanta också för framtida arbete inom arbetslivet. Det är alltså någonting som pågår väldigt aktivt, och det vet ni också om ni läser hur vi jobbar och vad som görs inom Stockholms stad.

Anförande nr 118

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Tack, Centerpartiet, för det här förslaget! Jag tycker att det är lite uppfriskande, och jag tycker också att det är väldigt bra att det i alla fall finns ett parti från oppositionen som lägger förslag där man också understryker vikten av feriejobben i Stockholms stad. Annars har vi under den här mandatperioden haft en ganska tråkig utveckling, tycker jag, där många har pratat om att det kanske inte är ett instrument som man vill använda och att det skulle vara farligt för ungdomarna.

Jag vill också tacka för att ni lyfter frågan i en tid med jättehög ungdomsarbetslöshet. Vi behöver verkligen göra det vi kan, och jag kan säga att det har varit ett av mina absolut tydligaste prioriterade områden under den här mandatperioden. Vi har infört en 90-dagarsgaranti som vi upprätthåller, vi har nya jobbtorg för unga, vi har många fler ungdomsanställningar och stärkt fokus på UVAS och på KAA. Men vi har också gjort mycket gällande ferie- och sommarjobben. När jag summerar det nu i slutet på mandatperioden kommer vi att se att det är nästan precis 10 000 fler unga i Stockholms stad som kommer att ha haft ett feriejobb under den här perioden tack vare de satsningar som vi har gjort på att fler ska få det. Jag tycker verkligen att det är häftigt och bra.

Så till motionen. Det som skiljer oss åt och det som motionen föreslår är att man skulle göra det till ett obligatoriskt moment att under anställningens tid, alltså när man får betalt för att utföra ett arbete, skulle skriva ett cv. Det vänder jag mig emot. Som Maria säger får man göra det inom en del anställningsformer i dag, men jag tycker att det riskerar att ge en tokig bild till de unga av hur arbetslivet funkar om de på anställningstid, alltså när vi betalar en lön för att de ska utföra ett arbete, också skriver ett cv. Dessutom vet jag av erfarenhet att det är många som redan har ett cv och kan skriva det. För dem blir ett sådant obligatoriskt moment inte särskilt bra.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Därför har vi i stället lagt ett uppdrag i årets budget där vi säger att alla unga som har haft ett feriejobb ska få ett erbjudande så fort det är avslutat om att komma till våra jobbtorg och få hjälp att skriva ett cv. Jag tror att det är en mycket bättre lösning som siktar på att nå precis samma mål.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 119

C l a e s N y b e r g (C): Jag håller med – jag tycker att det är jätteskönt att vi kan vara överens om hur viktiga feriejobben är. Jag tror att vi mellan våra partier kan hitta ännu mer kreativa lösningar, och jag skulle gärna diskutera det.

Jag tycker ändå att det är någonting i det här som blir lite skevt. Det handlar ju också om att när du är i ett feriejobb och träffar personer som utövar det yrket till vardags och som ska vara dina handledare är det ganska effektivt att under den perioden få möjlighet att göra det här. Om någon vägrar och säger att de redan kan det och redan har ett cv tror jag att det vore ganska lätt avklarat. Då kan man i stället diskutera och fundera över cv:t och om det skulle passa för jobb man drömmer om.

Jag tycker inte att det ena motsäger det andra. Jag tycker att det är bra att det görs under tiden man faktiskt arbetar, och det tror jag att vi kan skapa. Sedan tycker jag att det vore utmärkt om alla dessutom får möjligheten vid jobbtorgen senare. Jag tycker att vi ska göra både och.

Anförande nr 120

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag hör vad du säger, men jag känner mig inte övertygad om att det vore lämpligt med ett obligatoriskt moment för alla under tiden de är i anställning och får lön. Jag kvarstår vid att jag tycker att det är en bättre ordning att erbjuda det här till alla på våra jobbtorg efter att anställningen är avslutad.

Poängen är också att om man gör det i ett tidigt skede har man fortfarande inte tillgodogjort sig hela erfarenheten, och därför tycker jag att det är viktigt att man gör det efteråt när man fått en erfarenhet som man kan summera på ett bra sätt och sätta på sitt cv. Därför tycker jag att det är en bättre ordning att vi gör precis som det uppdrag vi har lagt nu, nämligen se till att man får den möjligheten efter avslutad anställning.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 23 Motion om inget avgångsvederlag för sexualbrottslingar eller våldsbrottslingar

Anförande nr 121

G a b r i e l K r o o n (SD): Tack så mycket för ordet! Den här motionen uppkom efter det som skedde tidigare, där ett regionråd, tidigare ledare för Centerpartiet, fälldes för sexuellt ofredande. Den här personen hade det tidigare avtalet, OPF-KL som det heter, som SKL förhandlade centralt och nationellt och som alla regioner och kommuner följer. Eftersom den här personen hade varit aktiv regionpolitiker sedan början av 2000-talet innebar det i praktiken att han skulle få livstidspension när han lämnade sin roll som politiker.

Det som var väldigt uppmärksammat och prekärt just med den här situationen var att han slutade efter att ha utsatt en ung pojke för sexuellt ofredande, något som han senare blev dömd för. Enligt reglementet hade han full rätt att få medel från skattebetalarna i stort sett många framöver. Det handlar om många miljoner kronor som skattebetalarna skulle ha betalat till honom. Det hade han rent juridiskt full rätt att få.

Nu vet jag att Centerpartiet och alla andra partier i Region Stockholm gick ihop och sa att den här personen inte ska ha någon livstidspension om han blir dömd. Det har man alltså tagit bort, och det var väldigt bra. Det står vi såklart bakom, och jag tror att varenda politiker här inne står bakom frågan.

Vi har dock fortfarande ett problem på bordet, och det är att vi har samma avtal i Stockholms stad. Vi har OPF-KL-avtalen, både de tidigare som är mer generösa och ger livstidspension och de nuvarande som är mindre generösa men fortfarande ger flera års omställningsstöd. Den här motionen handlar inte om att man inte ska kunna få omställningsstöd; den handlar om att om man begår vissa brott som är särskilt grova och omoraliska måste vi som en demokratisk legitim församling markera mot detta.

Det finns säkert en del andra brott som man skulle kunna ta med, men sexualbrott är ett särskilt allvarligt brott, och vi borde därför här och nu markera att om man begår ett brott likt detta ska man inte förvänta sig att få något omställningsstöd som ytterst betalas av skattebetalarna. Jag kan inte motivera för mina väljare eller skattebetalarna att vi ska betala pengar till sexualbrottslingar. Det tror jag att många partier instämmer i, och jag vet att genom handling har partier instämt i detta.

För att visa på vår position i Stockholms stad borde vi bifalla vår motion. Vi yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 122

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Vi som sitter i den här salen har fått ett förtroende från medborgarna, och med det kommer ett viktigt uppdrag att förvalta detta

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

förtroende på ett bra sätt. Vidlyftiga villkor för politiker är inte att förvalta det på ett bra sätt. Det riskerar att undergräva legitimiteten för vår demokrati.

Därför tycker jag att det är bra att vi redan tidigare, precis som Gabriel redogör för, har lämnat ett tidigare alltför generöst system som innehåller både pension och omställning. Därför gör det mig glad, och det är viktigt för mig, att vi också snart kommer att ha det nya avtalet på plats, ett avtal som just nu håller på att förhandlas fram centralt i landet så att det kommer att vara samma som gäller i hela riket, där hela syftet är att täppa igen den här möjligheten. Vi ska ha ett robust regelverk där det finns möjlighet att se till att den som begår brott inte längre ska kunna få den typen av ersättning som annars finns.

Skillnaden mot dagens motion är att det inte bara gäller sexualbrott och våldsbrott, utan här kommer vi att hitta en lösning som tar ett lite bredare sikte. Vi förväntar oss att det ska vara möjligt att börja implementera det i Stockholms stad kanske om en månad eller två, och vi har också redan hanterat ett ärende i kommunstyrelsen där vi har sagt att vi ska implementera det så fort det bara är möjligt.

Det här är ett område där det är viktigt med en bred politisk enighet. Jag tror att vi kommer att behöva återkomma till och titta på hur implementeringen ska se ut och var beslut ska fattas. Jag vet att det var det man slogs med i regionen när man funderade på hur en beslutande församling ska se ut. Det är ju viktigt att vi gemensamt kan se till att det inte går att polarisera kring den här sortens regler eller att det blir partipolitik på något sätt.

Vi måste ha ett robust och rejält regelverk, och därför välkomnar jag ett nationellt nytt regelverk. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 123

G a b r i e l K r o o n (SD): Du instämmer i principen, men i praktiken har vi ett tekniskt problem. Du är inne på att det nya avtalet kommer att anpassas efter de här kriterierna, och det är ju väldigt bra. Det är vi alla överens om. Problemet är att vi har gamla avtal som politiker går på. Vi har OPF-KL14, OPF-KL18 och ännu längre bak i tiden. Som jag förstår det berör det här inte de gamla avtalen, utan här måste vi i Stockholms stad göra en tydlig markering och säga att om man berörs av det gamla avtalet där de här skrivelserna inte finns med, då har vi en principiell inställning att man inte kommer att få några pengar av skattebetalarna i omställningsstöd.

Det verkar ni dock inte vara beredda att göra i dagsläget. Ni instämmer i idén och tanken, men att verkställa det och begränsa det har du i praktiken sagt nej till.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 124

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Det skulle jag inte säga. Det centrala avtalet är inte färdigt än; vi får väl titta på hur det ser ut. Det viktiga för mig och det jag försöka prata om är hur vi bygger ett system för att kunna fatta den typen av beslut. Jag tycker att vi bara under den här mandatperioden har sett att det lätt polariseras – det sägs att någon har begått någon typ av brott eller kanske har begått ett brott och så vidare. Vi behöver system som är robustare än så, och vi behöver en ordning för att fatta den typen av beslut.

Nu kommer det ett centralt avtal där man också kommer att ha ett förslag på hur det ska göras så att det blir bra och transparent. Då ska vi se till att implementera det även här hos oss i Stockholm.

Anförande nr 125

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! Centerpartiet står bakom tanken i motionen om att politiker som döms för sexualbrott eller våldsbrott inte ska kunna ta del av avgångsvederlag. Det är en viktig och självklar markering för att värna demokratins legitimitet och medborgarnas förtroende. Det känns som att vi är överens om det i talarstolen här i dag.

Vi vill även understryka att frågan inte bör begränsas till enskilda brottstyper. Förtroendet för politiken riskerar att skadas lika allvarligt om en politiker tvingas avgå på grund av andra allvarliga brott. Exempelvis är det minst lika allvarligt om en politiker kan kopplas till organiserad brottslighet, exempelvis genom mutbrott, penningtvätt, narkotika- eller människohandel, kanske också i direkt relation till vår egen verksamhet.

Det finns förstås många olika definitioner av organiserad brottslighet. En del tänker på mc-gäng, andra på släkt- eller stadsdelsbaserade grupperingar. Nu senast har vi pratat om hoten från de så kallade aktivklubbarna som rekryterar framför allt unga killar till en mer högernationalistisk, rasistisk och misogyn agenda. Detta riskerar att få långtgående konsekvenser, där vi med tiden kan få förtroendevalda med en sådan bakgrund. Det de här rörelserna har gemensamt är ett enormt våldskapital och att de agerar systemhotande. Vi vill lyfta fram att det är viktigt att ta in helheten.

Därför anser vi att alla typer av allvarliga brottsliga handlingar som leder till att en förtroendevald lämnar sitt uppdrag också ska innebära att arvoden och avgångsersättningar upphör. I fall där politiker som döms för allvarliga brott får indragna arvoden måste politiken dessutom gå längre än att enbart avbryta framtida ersättningar. Möjlighet till återkrav av redan utbetalda arvoden och ersättningar bör aktivt prövas för att markera att allvarlig brottslighet är helt oförenlig med ett demokratiskt uppdrag.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 126

G a b r i e l K r o o n (SD): Tack för ordet! Jag vill bara understryka att det såklart finns rötägg i alla partier. Jag vill inte på något sätt utmåla Centerpartiet. Jag vet att ert agerande har varit väldigt allvarsamt och professionellt, och ni har tydligt både i Region Stockholm och i medierna markerat mot den här personen. Att ni ställer er bakom vår motion i kommunstyrelsen och som jag förstår det även bifaller den i kommunfullmäktige visar att det här något som ni tar på allvar. Stor respekt för det agerandet!

Anförande nr 127

C l a e s N y b e r g (C): Jag tycker verkligen att vi ska vara överens om det, och det enda vi vill trycka på är att vi inte alltid förhåller oss till enskilda brottstyper. Jag tror att sexualbrott för många av oss är något av det mest vedervärdiga vi kan tänka oss. Vi reagerar starkt på alla sätt. Men jag tror också att vi hela tiden måste hålla oss själva à jour med att det finns andra saker som kan vara systemhotande direkt för vår verksamhet. Det är också förtroendeskadligt, men det kan också ha stora konsekvenser.

Jag tror att vi alla behöver fundera på hur vi kan göra det. Arvid använde ordet robust. Jag tror också att det handlar om att vi gemensamt ibland måste våga vara lite kreativa i vårt sätt att se på oss själva, vår verksamhet och våra egna strukturer. Politiska partier har alltid haft fina utmaningar och kommer att fortsätta att ha det, men det kan också vara en sluten verksamhet ibland. Jag tror därför att det är viktigt att ha en levande, gemensam och ansvarsfull diskussion.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 24 Motion om fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner

Anförande nr 128

L i l i a n Å k e r l u n d (SD): Tack för ordet! Det är viktigt att vi fortsätter att värdesätta och främja mänskliga möten och sociala interaktioner i den alltmer digitala värld som vi lever i. Parker eller andra lämpliga platser med tilltalande vänskapsbänkar är ett förslag som kan bidra till att minska ensamhet och öka gemenskapen i samhället hos både gammal och ung, framför allt med tanke på att vi kommer att öka till det dubbla antalet äldre till 2035–2040.

Dessa bänkar kan fungera som en inbjudande plats för människor att samlas för att samtala, dela erfarenheter eller bygga relationer. Genom att skapa vackra och inbjudande miljöer där människor känner sig bekväma nog att stanna en stund och prata med varandra kan vi stärka samhällsbanden och uppmuntra till nya vänskaper. Att investera i offentliga rum och faciliteter som uppmuntrar till sociala interaktioner är avgörande för att bygga ett mer inkluderande och sammanhållet samhälle. Parker på offentliga platser eller lämpliga arenor för sociala aktiviteter kan skapa en kultur där det är accepterat att söka sällskap och samtala med andra människor. Det handlar inte bara om att bekämpa ensamhet utan också om att främja en livsstil präglad av gemenskap, öppenhet och tillhörighet – enkla och effektiva möjligheter för människor att mötas i vardagen, ett lågkostnadsalternativ med potentiellt stor samhällsnytta, inte minst för äldre personer som riskerar social isolering.

Stadens offentliga rum ska vara attraktivt och tryggt och tillgängligt för alla stockholmare. Social samhörighet är en avgörande faktor för ungas och äldres psykiska hälsa. Psykisk ohälsa är ett stort folkhälsoproblem i Sverige, och det finns behov av att utveckla arbetet med förebyggande insatser.

Anförande nr 129

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Motionen tar upp något som är viktigt för alla stockholmare: ensamhet, psykisk ohälsa och behovet av fler mänskliga möten i vår stad. Det är frågor som staden tar på stort allvar och som den rödgröna majoriteten arbetar med på bred front i socialtjänsten, i stadsutvecklingen och i hur vi utformar det offentliga rummet.

Därför blir jag lite förvånad när just Sverigedemokraterna kommer med den här typen av motion eftersom er politik i praktiken ofta går ut på att splittra människor, att göra skillnad på vilka som hör hemma här och inte. Det kan handla om arbetande personer som rotat sig i Sverige eller barnfamiljer där till och med spädbarn riskerar utvisning. Att då tala om vänskapsbänkar och mänskliga möten klingar falskt i mina öron.

Motionären lyfter vänskapsbänkar som ett konkret förslag. Det är koncept som används i flera andra kommuner, ofta gula bänkar som ska signalera att här är en plats

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

där det är extra välkommet att sätta sig om man vill prata med någon. Det finns i grunden inget principiellt hinder mot att pröva sådana här lösningar i Stockholm. Frågan är hur vi gör det klokast, var ansvaret bör ligga och hur vi undviker att bygga upp ett eget specialspår vid sidan av det som redan fungerar.

Staden arbetar nämligen redan i dag i ganska stor skala med det som motionären säger sig vilja åstadkomma. I framkomlighetsstrategin slår vi fast att vi vill skapa ytor där fler människor vill dröja sig kvar och där mänskliga aktiviteter underlättas. Genom parkplanerna jobbar stadsdelsnämnderna med utformning och innehåll i parkerna och för att förstärka sociala värden och möten. Via platsaktivering som Levande Stockholm, möblering, program och aktiviteter skapar vi miljöer där människor faktiskt stannar, möts och pratar.

Remissvaren ger en samlad bild: Det pågår redan ett arbete med att möjliggöra fler möten i det offentliga rummet, särskilt genom platsaktivering. Remissinstanserna konstaterar att ett eventuellt införande av vänskapsbänkar måste ske i samverkan mellan facknämnder. Trafiknämnden lyfter att ett sådant projekt i så fall bör initieras av socialtjänsten eller äldreomsorgen och samordnas centralt.

Mot den bakgrunden föreslår vi att motionen besvaras med vad som anförs i stadens yttrande, inte för att vi tycker att mänskliga möten är oviktiga, tvärtom, utan för att frågan redan är integrerad i stadens ordinarie arbete.

Den rödgröna majoriteten arbetar för ett Stockholm där det offentliga rummet är tryggt, inkluderande och öppet för alla stockholmare, oavsett bakgrund. Sverigedemokraternas övergripande politik, där människor som lev, arbetat och bildat familj här ...

(O r d f ö r a n d e n : Tack, där var talartiden ute!)

Anförande nr 130

L i l i a n Å k e r l u n d (SD): Så tråkigt att höra att vi inte vill att människor ska integreras i samhället. Det är precis tvärtom – det är det vi måste göra, och det ska vi göra. Det som pågår nu kan ju inte få fortsätta.

Angående att spädbarn skulle utvisas vet vi alla att det inte är på det viset. Jag hoppas verkligen att man har förstått att vi inte vill splittra folk i samhället utan tvärtom vill försöka få en gemenskap och en utveckling för att gå framåt tillsammans.

Anförande nr 131

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Det rödgröna styret i Stockholm jobbar för att skapa en stad för alla, en stad där det offentliga rummet är inbjudande och där alla känner sig välkomna. Det är inte bara i det här rummet utan även i andra politiska

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

församlingar som det med bestörtning lyfts det som blir konsekvensen av att ungdomar som har bott här i hela sitt liv måste flytta och att familjer slits itu.

I mina öron är det därför inte fel att inkludera en ny slags bänk, men i relation till den politik som Sverigedemokraterna driver på nationell nivå blir det här för mig något som klingar falskt.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 25 Motion om familjesociala team i förskolan

Anförande nr 132

I s m a i l A l i (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi tackar förvaltningen för svaret på motionen och delar uppfattningen om vikten av tydliga och samordnade insatser för barn och familjer. Vi är överens om målet att alla barn ska få en trygg och bra start i livet. Men vi i Centerpartiet menar att vi behöver gå längre för att nå dit.

Vår motion handlar om att skapa familjesociala team i förskolan. Det innebär ett permanent samarbete mellan förskola, socialtjänst och föräldrar. I varje stadsdel ska en socionom knytas till förskolorna för att bygga förtroende, ge stöd vid oro och säkerställa att hjälp sätts in i tid innan problemen växer sig större.

Förskolan är ofta den första platsen där tecknen på att ett barn inte mår bra blir synliga. Pedagogerna kan märka när något förändras i barnets blick, beteende eller lek. Med familjesociala team finns en trygg kollega nära som kan agera när som helst och agera direkt. Det handlar alltså inte om brist på engagemang hos pedagogerna utan om brister i stöd, vägledning och en trygg struktur som gör det möjligt att agera. Forskning visar att tidiga insatser är det mest effektiva sättet att hjälpa barn, och det är samtidigt bäst för samhället.

Att bygga starka och smarta barn är alltid bättre än att försöka laga trasiga vuxna. Vi ser positivt på det stödmaterial och pilotprojekt som finns i förskolan i dag. Men situationen kräver att vi agerar nu och inte väntar på fler utvärderingar. Familjesociala team ligger i linje med barnkonventionen, och vår övertygelse är att samarbete och långsiktighet är vägen framåt. Det här är inte en kostnad utan en investering i trygghet, jämlikhet och framtidstro.

Jag yrkar bifall till motionen om familjesociala team i förskolan.

Anförande nr 133

C e c i l i a H e r r s t r ö m (V): Ordförande och fullmäktige! Ett av samhällets viktigaste uppdrag är att ge alla barn likvärdiga förutsättningar till en bra framtid, oavsett var de bor och vilken bakgrund de har. Förskolan möter nästan alla familjer, och förskolan har därför en nyckelroll i det kompensatoriska arbetet för att ge barnen en bra start i livet och i tid upptäcka familjer i behov av stöd.

Därför har vi under mandatperioden växlat upp det här arbetet i Stockholm på flera sätt. Vi i den rödgröna majoriteten har tagit initiativ till ett stadsgemensamt program för barnhälsoarbetet med fokus på barn i förskoleåldern för att det här arbetet ska vara en del av alla stadsdelars ordinarie arbete i förskolan. Programmet syftar till att utgöra grunden för ett sammanhållet och likvärdigt arbete för barns hälsa i staden, ett område som är särskilt viktigt för att lyckas samverka mellan förskola och socialtjänst. Redan

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

nu finns barnhälsoteam inrättade i alla stadsdelar, vilket det inte fanns förut, där olika funktioner jobbar tillsammans för att stödja barn i förskoleåldern, likt motionens förslag.

Förskolesocionomer prövas just nu i olika modeller runt om i staden inom ramen för förstärkt förskola och nya socialtjänstlagen. Förskoleteam startas i stadsdelarna, till exempel i Enskede-Årsta-Vantör. Samarbetet mellan förskolan och socialtjänsten stärks också på olika nivåer. Ett utvecklat samarbete mellan förskoleförvaltningen och socialförvaltningen har bland annat lett till ett gemensamt stödmaterial för samverkan mellan förskola, socialtjänst och nätverk lokalt och centralt. Tillsammans med Bris har staden tagit fram ett utbildningsmaterial till alla förskolor kring svåra samtal med vårdnadshavarna. Nu är också en barnversion på gång.

Vi uppskattar att många ser vikten av frågan och välkomnar alla initiativ att förstärka det här arbetet framåt. Vi tror att det är rätt väg att gå för att lyckas fånga in alla barn och familjer så tidigt som möjligt. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 134

I s m a i l A l i (C): Ordförande! Tack, Cecilia! Det är bra att staden har tagit fram ett program för barnhälsoarbete och barnhälsoteam. Men det räcker inte. Stödmaterial och pilotprojekt kan inte ersätta den närvaro och tillit som behövs för att möta barn och föräldrar. Stadsdelsnämnderna i bland annat Järva, Skarpnäck och Enskede lyfter också behovet av en bättre samverkan mellan dessa aktörer och tidigare stöd till barn och familjer.

Vi i Centerpartiet föreslår i stället familjesociala team i förskolan. Dessa team kan bestå av socionomer som jobbar nära förskolepersonalen. Därför tycker vi att den här motionen är så viktig.

Anförande nr 135

C e c i l i a H e r r s t r ö m (V): Vi anser att det behövs många olika sätt som kan passa många olika ställen med olika bekymmer. Vi vill därför att man jobbar med olika initiativ på olika sätt, men vi har också sociala team, förskolesocionomer och så vidare.

Anförande nr 136

E w a C a r l s s o n H a l l b e r g (S): Ordförande, ledamöter och medborgare! Tack till Ismail Ali och Kristin Jacobsson för att ni i er motion lyfter vikten av en god samverkan mellan förskola och socialtjänst!

Det är bra att vi i det här parlamentet har en samsyn om att vi i vår stad har ett ansvar för att alla barn har det bra och får goda förutsättningar för en bra start i livet. Ni ser också, precis som vi i majoriteten, att en god samverkan är helt ovärderlig för att tidigt

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

kunna upptäcka och därmed stötta barn som riskerar att fara illa och också arbeta förebyggande. Målet är ju att inget barn ska fara illa.

Under den här mandatperioden har vi i majoriteten därför arbetat aktivt för att stärka samverkan mellan förskola och socialtjänst. Vi har tagit initiativ till Stockholms stads program för barnhälsa, som bland annat betonar just samverkan mellan förskolan och socialtjänsten. Förskoleförvaltningen och socialförvaltningen har tagit fram ett stadsgemensamt stödmaterial om samverkan mellan förskolan och socialtjänsten. Något som verkligen går i linje med motionen är det pilotprojekt med socionomer i förskolan som startades till följd av majoritetens budgetsatsning på förstärkt förskola i ytterstaden. Eftersom motionens förslag ligger i linje med pågående insatser och arbete med samverkan mellan förskola och socialtjänst i staden ser vi inte något behov av att utreda inrättande av familjesociala team.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 137

S a r a G r o l a n d e r (MP): Tack för ordet! Mycket har redan sagts. Jag är väldigt glad att vi delar ambitionerna för att skapa goda uppväxtvillkor för våra barn i staden.

Vi i majoriteten har haft det här som ett fokusområde under hela mandatperioden, och vi gör flera olika typer av insatser för att ta arbetet framåt. Liksom ni ser vi en stor potential i samverkan mellan förskolan och vår socialtjänst. I förskolan möter vi nästan alla barn i staden och alla föräldrar. Förskolepersonalen ser, hör och förstår väldigt mycket av familjernas och barnens behov av stöd tidigt. Det är också så att man som förälder har väldigt stort förtroende för sin förskolepersonal – man lämnar ju sitt barn där varje dag. Om de erbjuder stöd och hjälp är det kanske lite lättare att ta emot än om man blir kontaktad av en socialsekreterare, vilket känns lite obekvämt. Vi ser därför en stor potential till att utveckla arbetet.

Det pågår ju flera olika satsningar centralt som vi har hört om men också ute lokalt i stadsdelarna. Det anställs socionomer i förskoleteamen runt om i stan, i Hägersten-Älvsjö till och med en parklekssocionom som ska hjälpa till att fånga upp och stötta upp familjer i tid.

Jag vill tacka så jättemycket för motionen och yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Att i det här läget utreda en ny samarbetsform och arbetsform är inte ett sätt att snabba på och stärka det här arbetet, utan vi behöver fortsätta på den inslagna vägen med kraft och höjda ambitioner.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 138

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Ordförande! Jag vill inte förlänga debatten utan bara säga att vi från Moderaternas sida instämmer i Centerpartiets yrkande och yrkar bifall till motionen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 26 Motion om att Stockholms stad ska verka för etablerandet av teknikcollege i Stockholm

Anförande nr 139

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Teknikcollege är en samverkansplattform för industrins kompetensförsörjning och en kvalitetsstämpel på utbildningar där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar. Men trots signaler om att det här nu är på gång har Stockholms stad tyvärr ännu inte fattat något beslut om att Stockholm ska delta i teknikcollege. Liberalerna anser att det är angeläget att detta görs så snart som möjligt.

Från utbildningsförvaltningen har vi fått svaret att man föredrar att vänta och se hur regionens samarbete med närliggande Stockholmskommuner utvecklar sig vad gäller teknikcollege innan man själv väljer om man vill träda in. Det här är vi kritiska till mot bakgrund av dels hur mycket teknikcollege faktiskt efterfrågas av industrin – vi har själva fått flera vittnesmål från Teknikföretagen när vi har träffat dem på olika möten – dels för att det skulle kunna spela roll för att få ned arbetslösheten så att fler stockholmare kan få bra jobb. Liberalerna har därför också med i vår budget att vi vill att Stockholm ska delta i inrättandet av teknikcollege.

Jag yrkar därmed bifall till vår motion.

Anförande nr 140

Christina Tufvesson (L): Tack för ordet! Det råder strukturell kompetensbrist i Stockholm, det vill säga efterfrågad kompetens finns inte i tillräcklig grad för att täcka industrins arbetskraftsbehov. Bristen på arbetskraft med rätt kompetens är negativt både för företagen och samhället i stort. Viktigast av allt är kanske att det finns människor som skulle kunna få jobb men inte får det eftersom de inte besitter efterfrågad kompetens. De får inte uppleva den frihet som det innebär att ha ett eget arbete och en egen försörjning.

Teknikcollege fungerar som en strategisk samverkansplattform för att möta den strukturella kompetensbristen inom svensk industri genom att koppla samman kommuner, utbildningsanordnare och företag för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar. Teknikcollege rymmer företagsnära utbildningar där grunden är kvalitetssäkrad samverkan mellan skola och näringsliv för utbildningar som efterfrågas av industrin. Det är därför teknikcollege efterfrågas.

Därför motionerade vi liberaler om att kommunfullmäktige ska besluta att Stockholms stad ska ta initiativ till och verka för bildandet av ett teknikcollege i Stockholmsregionen. Vi gläds naturligtvis åt att flera remissinstanser är så positiva till vår motion. Men även om någon på regionen nu processleder teknikcollege är det inget

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

som i sig leder till att Stockholm kommer med. För att Stockholm ska komma med i teknikcollege behöver staden själv meddela detta till regionen genom att avge en aktiv viljeförklaring som är politiskt förankrad. Så har enligt uppgift inte skett.

Det lär finnas skolor i Stockholm som vill vara med i teknikcollege men som inte kan det på grund av det rödgröna styrets passivitet. Enligt uppgift har staden så sent som i juni i fjol låtit meddela att Stockholm inte vill vara med i teknikcollege. Vi liberaler anser däremot att Stockholm ska gå med i teknikcollege snarast. Det skulle både skapa jobb åt stockholmarna och vara bra för stadens företag.

Jag yrkar bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 141

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Tack för en bra motion som pekar på någonting viktigt – dels hur viktiga våra yrkesutbildningar är, dels hur viktigt det är med samverkan för våra yrkesutbildningar.

När vi gör våra yrkesutbildningar behöver vi nämligen se till att göra det ihop med branschen. Det är på så sätt vi kan säkerställa att de kunskaper som vi lär ut inom ramen för utbildningen också är det som efterfrågas på arbetsmarknaden och som förstås för eleven har den stora fördelen att de får med sig rätt kompetens så att de är anställningsbara när de kommer ut från sin utbildning.

Här är vi väldigt öppna och vill gärna hitta många nya bra lösningar och fortsätta att arbeta med de lösningar vi har. Vi har flera collegelösningar i dag liksom certifieringar och branschråd men kanske framför allt ett grunduppdrag till våra utbildningar att samverka inte minst via branschråd.

Teknikcollege ska attrahera fler att söka till de här yrkesutbildningarna, och för vår del rör det framför allt el- och energiprogrammet. Jag är i sak inte motståndare till teknikcollege i dag, men grejen är att vi redan i dag har ett mycket högt söktryck på vårt el- och energiprogram. Det är också ett mycket välfungerande samarbete med näringslivet, alltså precis det som plattformen teknikcollege försöker lösa. Det som är närmast till hands i vårt fall är hur vi ska kunna bygga ut och starta fler skolor så att vi kan tillgodose det intresse som finns. Söktrycket är som sagt högt.

Därför tänker jag att det kanske inte ligger närmast till hands att ge oss in i en omorganisation och göra om grundstrukturen, eftersom vi redan har de här två bitarna på plats, alltså högt söktryck och ett välfungerande samarbete med näringslivet. Vi är däremot öppna för att titta på frågan om att certifiera fler av stadens utbildningar inom området. Vi har också gett utbildningsförvaltningen i uppdrag att certifiera stadens yrkesprogram i enlighet med gemensamma branschkrav så snart som det är möjligt.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Mot den bakgrunden är jag positiv till den typen av samarbetsformer och även väldigt positiv till yrkesutbildningarna och det de gör för kompetensförsörjningsbehoven, däremot inte till att kliva in i teknikcollege i dag, eftersom vi redan uppfyller det som de siktar på att lösa.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 142

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Vi fick tidigare i dag under frågestunden höra att ni inte alls är intresserade av att prioritera sjömansutbildningen, utan den ska flyttas så att den inte kan genomföras.

När det gäller teknikcollege gör både Huddinge, Haninge och Södertälje en annan värdering, och det är bland annat socialdemokratiska kommunstyrelseordförande i några av dessa kommuner. Hur kommer det sig att de gör en så annorlunda värdering av det här jämfört med Stockholms stad? Vi uppfattar nog från utbildningsförvaltningens svar att det handlar om att man på något vis vill se hur det här går innan vi hoppar på tåget. Samtidigt är det kanske framför allt Stockholms stad som skulle kunna tjäna ganska mycket på om det här kommer i gång, eftersom vi har en så mycket större arbetsmarknad och många fler företag.

Anförande nr 143

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag försökte göra gällande att jag tycker att en collegelösning är bra. Vi har till exempel vård- och omsorgscollege, som jag tycker är en bra plattform. Men det siktar ju på att lösa ett problem som handlar om attraktivitet, synlighet och att få med branschens krav och önskemål på vilka kunskaper man ska få med sig i utbildningen. I grunden är därför inte teknikcollege i sig som är målet, utan målet är att vi ska ha så många unga som möjligt som söker in på utbildningarna och att dessa utbildningar är så bra som möjligt. Det gör vi i samarbete med branschen.

Just nu konstaterar jag att vi har de bitarna på plats med ett mycket högt söktryck på el- och energiprogrammen och dessutom en välfungerande samverkan. Därför är jag lite orolig för att kliva in i en ny form för det, eftersom det redan är på plats.

Vi fortsätter dock att följa det arbete som görs i regionen, och jag tycker att det är bra och viktigt. Många bra former för samverkan tror jag att alla på yrkesutbildningsområdet tjänar på.

Anförande nr 144

M a r i a L j u s l i n (V): Ordförande! Tack för en viktig motion, som jag vet att Christina har lyft flera gånger tidigare!

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Motionen lyfter som sagt den viktiga frågan hur vi säkerställer att fler unga får rätt kompetens för en framtida arbetsmarknad och hur vi stärker kopplingen mellan utbildning och näringsliv. Både ambitionen och intentionen i den här motionen är bra. Men som ni också konstaterar är teknikcollege inte någonting som en enskild kommun beslutar att införa själv utan det är en regional certifieringsmodell som bygger på samverkan mellan flera kommuner, utbildningssamordnare och näringslivet. I många regioner där just teknikcollege etablerats tidigt finns det en tydlig industristruktur med stora arbetsgivare som gemensamt driver på utbildningssamarbeten.

Stockholm har i stället en mycket mer komplex arbetsmarknad med flera tjänstekunskapsintensiva branscher, många små och medelstora teknikföretag och samtidigt ett mer fragmenterat utbildningssystem. Att samla berörda aktörer inom Stockholms län i en gemensam regional struktur tar längre tid än i mindre regioner. Det betyder dock inte att det inte har hänt någonting. Tvärtom ligger Stockholm verkligen i framkant när det gäller just samverkan och att ha ett rikt alternativ för fler unga att komma ut på arbetsmarknaden.

Region Stockholm driver just nu arbetet med att etablera teknikcollege i Stockholmsregionen. Som nämnde tidigare ingår flera kommuner – Huddinge, Haninge, Järfälla och Södertälje – i det här regionala samarbetet som sker i nära dialog med näringslivet och med stöd av regionala strukturer. Processen pågår alltså för att certifiera utbildningarna enligt just teknikcollege nationella kriterier. Målet är att Stockholmsregionen ska kunna bli en certifierad teknikcollegeregion i år, vilket innebär att det som motionen efterfrågar redan pågår på rätt nivå, det vill säga regionalt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 145

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Tack för de orden! Det är helt sant att det ska samordnas regionalt, men det är fortfarande kommuner som är huvudmän för utbildningen. Det är därför Huddinge, Haninge och Södertälje har sagt att de går med. Och varför går de med? Jo, för att deras företag säger att de behöver det här. Även Stockholms stads företagare säger att de behöver det här. Det är ju näringslivet som efterfrågar det, och det är därför som vi har lagt den här motionen.

Jag förstår därför inte riktigt att både du, Maria, och Arvid nu säger att Stockholm redan gör allting som näringslivet kräver. Det stämmer ju inte med vad deras egna branschorganisationer säger. Jag undrar därför vad ni har haft för kontakter med näringslivet. Vilka är det som säger att de är jättenöjda med det utbud på arbetskraft som vi har i dag?

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 146

M a r i a L j u s l i n (V): Tack för frågan! Frågan om just kompetensförsörjning inom teknik är viktig och prioriterad, och vi jobbar med den i Stockholms stad. Men lösningen är inte att staden försöker etablera ett eget teknikcollege vid sidan av de regionala processerna. Det viktiga är ju att fortsätta bidra till det regionala arbetet, vilket vi gör, och det som redan pågår som kommer att skapa just en regional och gemensam struktur för hela Stockholmsregionen. Det är ingenting som vi motsätter oss på något sätt, utan precis som Arvid också var inne på gör vi också mycket. Teknikcollege är inte ett egenvärde, utan vi behöver ju fylla det här med innehåll så att det blir bra både för teknikmöjligheterna i staden, för fler arbetsmöjligheter och för fler unga att på olika sätt komma in på arbetsmarknaden. När väl certifieringen är på plats kommer även elever och utbildningar i Stockholms stad att kunna vara en del av just teknikcollege, som modellen är tänkt att fungera.

Anförande nr 147

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! Jag begärde replik när Maria beskrev arbetsmarknaden och företagsstrukturen i Stockholm. Jag kände inte alls igen mig i den beskrivningen. Du sa att det här fungerar på andra platser där det finns några få tydliga företag med specifika behov, eller hur du uttryckte det.

Jag menar att det är precis därför Stockholm behöver det här, just för att vi *inte* har en arbetsmarknad som ser ut så. Vi har en väldigt komplex arbetsmarknad, och just därför är gemensamma plattformar det som branscherna efterfrågar.

Jag blev förvånad över din beskrivning och menar att det är precis därför som ni tänker fel. Ni tänker fortfarande storbolag och storstruktur, när Stockholm har en helt annan dynamisk arbetsmarknad med små och medelstora innovativa företag. Det får du gärna kommentera.

Det andra som jag är lite förvånad över är att du valde att inte kommentera det som Jan frågade. Vad säger era kontakter med branscherna? Säger de verkligen det ni säger, att allting det här görs och att det fungerar? Det vore bra om ni svarade på vad branscherna faktiskt har talat om för er.

Anförande nr 148

M a r i a L j u s l i n (V): Jag pratade inte bara om Stockholms kommun, som ni verkar göra. Det här är en regional struktur, och det är jättestort – 26 kommuner i regionen, alla gymnasieskolor och så vuxenutbildningar på det. Vi behöver se det här i ett helhetsperspektiv. Det går inte bara att sätta på sig Stockholmsglasögonen.

När det gäller våra kontakter pratar vi om att vi ska stärka Stockholms stad med det vi kan göra inom vårt område. Men när det gäller teknikcollege handlar det om den regionala samverkan och samverkan mellan olika kommuner. Det är inte någonting

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

som bara vi kan göra. Det handlar inte om att komma in i teknikcollege bara för att. Vi behöver titta på vilka strukturer som vi har nu och som gynnar unga att komma in i teknikbranscher och stärka innovationskraften i Stockholms stad. Vad är det vi kan stärka upp med som vi inte har på plats?

Anförande nr 149

C l a e s Ny b e r g (C): Centerpartiet välkomnar motionen om att Stockholms stad ska ta initiativ till att verka för bildandet av ett teknikcollege i Stockholmsregionen. Jag är lite förvånad över beskrivningen av regionen; vi är inte alls bara intresserade av Stockholms stad, men Stockholms stad borde vara en av de viktigaste aktörerna i detta.

En väl fungerande kompetensförsörjning, inte minst för teknikindustrin, är avgörande för att stärka Stockholmsregionens konkurrenskraft och skapa möjligheter för tillväxt och sysselsättning. Som en plats för samverkan mellan utbildningsanordnare, företag, kommuner kan det föreslagna teknikcollege vara en viktig pusselbit i detta arbete. Centerpartiet anser att det i denna process är särskilt viktigt att företagens inflytande värnas, särskilt när det kommer till att säkerställa att utbildningarnas utformning motsvarar arbetsmarknadens behov. Det gäller särskilt små och medelstora företag som utgör en stor del av Stockholmsregionens näringsliv, där vårt näringsliv faktiskt växer.

Vidare anser vi att teknikcollege bör organiseras på ett sätt som möjliggör snabb anpassning till nya teknologier och förändrade kompetensbehov. Det är därför teknikcollege är en unik plattform som tillfredsställer just det. Det kräver en flexibel organisation och en nära dialog med både näringslivet och Region Stockholm.

Generellt behöver yrkesutbildningar på alla nivåer från gymnasiet till yrkeshögskolan stärkas. Teknikcollege kan vara ett sätt att öka attraktionskraften på tekniska utbildningar och säkerställa att de motsvarar arbetsmarknadens behov. Det kan även i samverkan vara en plattform för att utveckla lärlingsutbildningar men även för kompetensutveckling, omställning och livslångt lärande för dem som redan arbetar i branschen. Det finns det bra exempel på. Ett tydligt fokus behöver vara att förbereda studenterna på de utmaningar och möjligheter som också finns kopplat till den gröna omställningen.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 150

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag behöver reda ut några missförstånd kring detta.

Det är alltså så att det finns en projektledare på Region Stockholm som sedan i höstas jobbar just med införandet av teknikcollege i regionen. Det är fyra kommuner som har

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

anmält att de vill vara med i teknikcollege. Den här projektledaren, som vi alltså har pratat med, hade nog förväntat sig att Stockholms stad också skulle vara intresserade, men man har fått beskedet att vi inte vill vara med i teknikcollege.

Därför blir jag väldigt förvirrad när Maria Ljuslin säger att det här ska vara någonting eget. Vi menar att vi ska gå med i det regionala teknikcollege som är under framväxt. Men det har staden alltså sagt nej till.

Detta leder i sin tur till att ett antal av Stockholms kommunala gymnasieskolor som vill gå med i det här nu inte kan göra det. Vi har alltså redan ett antal skolor i Stockholm som vill vara med i teknikcollege, men det kan de inte eftersom vi inte anmäler vårt intresse. Detta har jag väldigt svårt att förstå.

Jag undrar också varför ansvarigt borgarråd Emilia Bjuggren inte går upp i den här frågan; hon om någon borde väl ändå veta hur den här strukturen ser ut. Vår avsikt är alltså inte att Stockholms stad ska bygga upp någonting eget, utan vi ska delta i det teknikcollege som nu är under framväxt och som många av era partikamrater har bedömt är väldigt värdefullt att det kommer på plats. Det är självklart att om Stockholms stad skulle gå med i det här skulle det bli en rejäl skjuts framåt i projektet jämfört med om det bara är fyra småkommuner som ska försöka driva fram det.

Dessutom har Stockholm en mycket större bredd på de tekniska företagen än vad som finns i Södertälje, som har ett ganska smalt näringsliv huvudsakligen kopplat till Scania och Astra. Det vore därför jättevärdefullt att gå med i det här. Jag hör också att ni låter väldigt positiva, så därför borde det inte vara svårt för Stockholm att anmäla sitt intresse till det regionala projekt som alltså redan är i gång.

Anförande nr 151

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Tack Jan! Det var några olika frågor, till exempel en som handlade om vilka kontakter vi har med olika branschorganisationer.

Uppdraget har varit att ha branschråd i våra yrkesutbildningar och samverka med branschen. När jag träffar branscherna får jag veta att det är väldigt många utbildningar som man önskar att vi också skulle ha i Stockholm, som vi fortfarande inte har. Men det är inte det som jag har försökt ge svar på, utan jag har försökt säga att när det kommer till vårt el- och energiprogram, som ligger inom ramen för teknikcollege, så har vi i dag ett mycket högt söktryck. Det är också en välfungerande samverkan, där vi ser till att prata med branschen så att vi vet vilken kompetens man behöver. Även teknikcollege gör ju analysen att om man har de bitarna på plats så blir det också mer attraktivt, och det är fler som söker. Vi ser alltså att vi får ut den effekten i Stockholm tack vare att den kedjan funkar.

Sedan har vi sagt att vi är positiva och följer det som händer i det regionala, men jag är orolig för att bryta upp den välfungerande struktur som vi har här nu.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 152

Borgarrådet Jönsson (L): Det blir lite konstigt eftersom de skolor i Stockholm som vill gå med i teknikcollege inte är oroliga för att bryta upp någon struktur utan i stället är besvikna över att de inte kan komma med. Jag vet inte riktigt varför politiken här i Stadshuset gör en annan värdering än de som faktiskt jobbar med de här utbildningarna.

Det jag hör här är att ni inte värderar yrkesutbildningarna särskilt högt, precis som när det gäller Sjömansskolan. Ni säger att ni gör det, men i praktiken gör ni det inte. Det har alltid förundrat mig med socialdemokratin att man ser ned på de här yrkesutbildningarna, för ni borde värdera dem väldigt högt.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 27 Motion om att ta Otto till Stockholm

Anförande nr 153

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande och åhörare! Om jag får säga det själv är det här en av de viktigaste motioner jag har väckt den här mandatperioden, för den rör hur vi kan stärka arbetet med att stödja de allra mest utsatta personerna i vårt samhälle. Den rör hur vi kan minska det mänskliga lidande som orsakas av brottslighet i form av människohandel, prostitution och arbetskraftsexploatering. Den rör hur vi kan hjälpa mannen som tvingas sova på madrassen på golvet i restaurangen där han jobbar många timmar. Den rör hur vi kan stödja kvinnan som tvingas städa trappuppgången för din bostadsrättsförening. Den rör hur vi kan hjälpa den unga kvinnan bort från nagelsalongen där hon fixat dina naglar inför helgens festligheter – en kvinna som tvingas betala tillbaka på det lån som hon tog av människohandlaren på sin väg hit för att skaffa sig ett bättre liv. Den rör hur vi kan få fler kriminella fällda för brott genom att fler brottsoffer tidigt vågar ta möjligheten att vittna. Den rör hur vi kan involvera socialtjänsten i tillsynsarbetet i syfte att lokalisera människor som far illa.

Ordförande! Den här motionen handlar om hur vi kan stärka tillsynsverktyget för att göra allt det som jag precis nämnde. Döm då om min förvåning när i princip ingenting i motionssvaret berör just den aspekten. I princip ingenting rör hur vi kan stärka tillsynen i Stockholm genom att ta med socialtjänsten och tillsyna även med brottsofferperspektivet i fokus. Man hade kunnat tro att ett vänsterstyre skulle bry sig om just de aspekterna lite extra.

Men visst – jag ska vara rättvis: Det finns embryon till det här i Stockholm i dag. Då pratar jag inte om den samordnade tillsyn som staden hänvisar till i sitt motionssvar, utan om det arbete som bedrivs av socialtjänsten och polisen tillsammans i Operation Torsk, där sexköpare avslöjas och där de utsatta kvinnor som tvingats sälja sin kropp erbjuds hjälp av socialtjänsten direkt på plats. Det är ett arbete som bedrivs i väldigt liten skala i dag, men det är precis så jag ser framför mig att arbetet kan breddas och synkas med annan tillsynsverksamhet, där socialtjänsten inte är med i dag. Jag menar att det finns skäl att ta det projekt som bedrivs i Botkyrka, där man har samordnad tillsyn och socialtjänsten är med och hittar och hjälper brottsoffer direkt på plats, till Stockholm. Jag yrkar bifall till Centerpartiets motion och till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 154

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag får för kanske fjärde gången i kväll säga tack till Centerpartiet för en väldigt viktig och bra motion. Det här är ett av de absolut viktigaste områden som vi jobbar med under den här mandatperioden. Man bedömer i dag den kriminella ekonomin till omkring 150 miljarder kronor per år i

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

landet. Vi har fått en ordning i Sverige där kriminella gäng får en basförsörjning på att driva välfärdsverksamheter. Man driver vårdcentraler och HVB-hem och plockar ut pengar som skulle ha gått till välfärd. Det här är en stöld från skattebetalarna. Men det är också, precis som Kristin säger, förknippat med utnyttjande av arbetskraft – arbetare behöver jobba under slavliknande villkor.

Det är också därför det arbete som vi gör med samordnad tillsyn i Stockholms stad är så väldigt viktigt – den har permanentats och stärkts. Idén med den samordnade tillsynen har att göra med att vi tidigare haft olika tillsynsverksamheter som varit ute och gjort granskningar och fått ett litet fragment eller en liten bild av att något inte står rätt till utan att det inom deras område räckt för att kunna gå vidare och agera. Det vi gör med den samordnade tillsynen är att jobba på bredden, flera aktörer tillsammans. Har man ett korn från en tillsyn finns det ofta ett från en annan också. När vi då sätter oss ned tillsammans och samlar de här bilderna och också bjuder in polisen, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten kan vi ofta lägga ett pussel som ger en mycket större bild och en möjlighet att agera. Vi har fått väldigt många fina resultat av det här arbetet. Det ser jag framför mig måste fortsätta.

Kristin lyfter i motionen också en annan del, som inte bara rör det rent ekonomiska. Inom det som heter samordnad tillsyn finns också någonting som heter förvaltningsövergripande riskbaserad tillsyn. Jag fattar att namnet kan vara någonting att jobba med. Men idén med det arbetet är att det på socialförvaltningen finns regionkoordinatorer som kopplas på när man ser risker för prostitution och människohandel. Deras arbete är att jobba ihop med tillsynen och säkerställa att rätt stöd ges, även om det kanske inte är staden som ska vara utförare.

Jag skulle vilja hänvisa till det som stadsledningskontoret skriver i sitt remissvar också. Otto är ett viktigt arbete, men det som vi har byggt upp med samordnad tillsyn och förvaltningsövergripande riskbaserad tillsyn i Stockholm sker i större skala och ihop med fler aktörer än vad som är fallet med Otto. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 155

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Det blir ändå tydligt för mig att vi pratar om lite olika saker. Det som gör vårt förslag unikt, och som jag uppfattar skiljer det från den samordnade tillsynen, som det hänvisas till både i Arvid Vikman Rindevalls anförande och i motionssvaret, är att det skulle vara ett mer operativt team som kan agera spontant när det händer någonting, utan att det är planerat i förväg. Det jag får höra är att polisen ibland känner frustration över att det inte finns ett nummer att ringa om de får tips klockan 11 en lördagsförmiddag. Det finns i det läget ingen tillsynstelefon, utan man är hänvisad till arbetstid: dagtid måndag till fredag. Då kan den här chansen ha gått en ur händerna. Det är det som vi efterlyser: att det ska vara ett särskilt team som kan agera i ett brett perspektiv när någonting händer och inte bara planerad tillsyn.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 156

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Detta är jättebra och viktigt, Kristin Jacobsson. Jag tror också att möjligheten att agera snabbt är ganska avgörande. Jag vet att det är därför man har byggt ett system som, vad jag förstått, ska kunna ta emot tips från allmänheten. Får man sådana är idén att man ska kunna agera snabbt också. Jag tror inte heller att man ska underskatta möjligheten att göra detta ihop med olika aktörer. Jag träffade ett nätverk mot arbetslivskriminalitet – Kommunal har byggt ett system ihop med Almega. Man har också själv granskat branschen, och man har kunnat skicka in de förslagen till staden.

Hur det här arbetet ser ut har det redogjorts för av både staden – i remissvaret – och mig. Jag hör att du riktar in dig på en lite annan del än vad jag uppfattar finns i motionen – det handlar om ett system där man här och nu ska kunna ringa någonstans för att omhänderta något. Det vi annars pratar om i de stora dragen när det handlar om Otto är den samordnade tillsynen. Det är fråga om att kunna göra det här brett – att jobba på bredden och inte bara i stuprör. Detta kan jag verkligen säga att vi har i dag. Finns det fler stråk i det här som vi kan utveckla är det klart att vi ska titta på det.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 28 Motion om att stadens finanspolicy ska tillåta investeringar i europeisk försvarsindustri

Anförande nr 157

Borgarrådet Fjellner (M): Fru ordförande! Europa befinner sig i det allvarligaste säkerhetspolitiska läget sedan andra världskriget. Vi är alla fullt medvetna om att Rysslands fullskaliga och brutala anfällskrig mot Ukraina har förändrat allt. Varje land, varje region och varje stad måste nu ställa sig frågan: Vad kan vi göra ytterligare för att försvara frihet och demokrati?

Alla kan bidra. Jag måste säga att vi gör mycket här i Stockholm. Vi gör mycket för att stötta Ukraina – moraliskt men även med visst begränsat men dock materiellt stöd. Vi gör också mycket för att stärka vår egen beredskap här i staden. Min poäng med den här motionen är dock att vi kan göra mer.

En fasett som vi kan använda men inte använder är vår finanspolicy. I dagsläget har Stockholms stad en finanspolicy som aktivt motverkar nödvändig upprustning. I vår policy likställer vi på ett nästan provocerande sätt, tycker jag, europeisk försvarsindustri med verksamheter som tobak, alkohol och pornografi. Vår policy gör att vi inte får placera medel i företag där mer än 5 procent av omsättningen kommer från produktion av vapen – detta i en tid då dessa vapen behövs för att försvara vår frihet och friheten för dem som styr Ukraina.

Den här policyn är inte bara förlegad. Jag skulle påstå att den i dagsläget faktiskt är djupt oetisk. Det är oetiskt att vilja förhindra tillverkning av just de vapen och den materiel som i dag försvarar Ukraina och som i förlängningen riskerar att behövas för att försvara vårt eget land om vi behöver stå emot rysk aggression.

Vi moderater anser att detta måste ändras omedelbart. Stockholm är landets huvudstad och ekonomiska motor. Den här policyn får inte vara en bromskloss i arbetet för att stärka Europas och Sveriges säkerhet. Medan andra regioner och kommuner redan har uppdaterat sitt regelverk för att möjliggöra den här typen av investeringar håller Stockholm fast vid en pacifistisk hållning som hör gårdagen till. Staden har i dag placeringar på över 2 miljarder kronor och en ram på 6 miljarder kronor. Om de här medlen tilläts arbeta för vår försvarsförmåga i stället för mot den skulle det sända en tydlig signal.

Det här betyder absolut inte att allt annat vi gör är oviktigt, men det är ytterligare en sak vi kan göra. Att fortsätta exkludera försvarsindustrin har dessutom varit en rätt dålig affär för Stockholm och för skattebetalarna. Därför menar vi att det är dags för Stockholm att axla sitt ansvar och låta även våra pengar arbeta för frihet och för försvaret av Sverige och Ukraina. Därför vill vi ge stadsledningskontoret i uppdrag att omgående ta fram ett förslag på justerad finanspolicy. Jag yrkar bifall till motionen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 158

Arvid Vikman Rindevall (S): Ordförande! Rysslands olagliga invasionskrig mot Ukraina har, precis som Christofer Fjellner säger, ändrat förutsättningarna för fred och stabilitet i Europa i grunden. Kriget har skördat många liv och orsakat enormt lidande. Miljontals personer har tvingats lämna sina hem och sitt land. Människor har sökt skydd runt om i Europa, så även här i Sverige och här i Stockholm. Sverige måste fortsätta att stötta Ukraina militärt, finansiellt och humanitärt. Det handlar om Ukrainas rätt till frihet och demokrati, men också om oss här i Sverige – om vår säkerhet, vår demokrati och vårt sätt att leva.

Jag uppskattar att oppositionen kommer med initiativ om hur vi kan stötta Ukraina. Det här är inte det första av dem. Men det är inte bristen på kapital till vapenindustrin som hindrar stödet till Ukraina. Det finns många andra sätt att stödja Ukraina som är bättre än att investera i en vapenindustri som faktiskt redan i dag har gott om kapital.

Precis som stadsledningskontoret konstaterar är den här frågan egentligen inte relevant. Det är inte så som man kan få uppfattningen att det är när man läser den här motionen: att staden har 4 miljarder som vi är redo att investera i aktieköp. I dag placerar vi inga likvida medel i aktier. Likviditeten använder vi till avbetalningar på våra lån, någonting som jag tror att borgarrådet Fjellner uppskattar också. Detta skulle alltså inte göra någon akut skillnad för vapenindustrin just nu, som man kan få uppfattningen när man läser den här motionen. Det skulle inte påverka på det sättet.

Mot den bakgrund som jag beskrivit ser vi inget behov av att revidera vår policy. Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 159

Borgarrådet Fjellner (M): Vi ska inte göra den här debatten längre än nödvändigt. Men det finns en stor fråga jag ställer mig.

Gör det här en jättestor skillnad? Nej. Har vi jättemycket pengar? Nej. Men vi har 2 miljarder, och vi har en ram på 6 miljarder. Vi förvaltar stiftelser och fonder. För mig är frågan också principiell. Vi lyfter stödet till Ukraina, och det stödet är jag i grund och botten helt övertygad om att vi är överens om. Men för mig handlar det inte bara om det. Det handlar också om huruvida vi vill att våra pengar ska bidra till att rusta svensk försvarsindustri för Sveriges behov. Ju mer pengar vi kan allokera till den typen av verksamhet, som behövs just i Sverige, desto bättre. Råder det brist på pengar? Nej. Kan vi ha nytta av mer pengar? Absolut.

Det är den som i dag, i det läge vi befinner oss i säkerhetspolitiskt, säger att Stockholms pengar aldrig ska gå till försvarsindustri som måste ge en motivering och förklara sig. Den förklaringen har jag inte fått från er, Arvid Vikman Rindevall.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 160

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag vänder mig lite mot det, Christofer Fjellner. Det här är en typisk sådan motion som är utformad för att låta bra men som inte gör någon riktig skillnad. I ditt anförande säger du att vi nu måste se till att rusta och få mer pengar till vapenindustrin. Men grunden i det här fallet är ju att vi inte gör det genom att Stockholms stad gör större aktieköp i försvarsindustrin. Det krävs också i regel en nyemission i bolagen för att man ska kunna få in mer pengar på det sättet. Det är inte heller det som vi ser framför oss att försvarsindustrin i Europa gör i dag.

Därför säger vi nej till det här förslaget om att göra en revidering mot den bakgrund som ni presenterar. Vi lyfter däremot en rad olika viktiga insatser som vi ser att det är stadens ansvar att göra. Det handlar om insatser och fokus på arbetsmarknadsområdet, utbildningsområdet och det sociala området.

Anförande nr 161

L e i f S ö d e r s t r ö m (SD): Tack för ordet! Jag vill bara yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 162

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Jag ska fatta mig mycket kort. Men jag tycker inte att jag riktigt fick svar på frågan, så jag ska ge Arvid Vikman Rindevall en andra chans.

Varför är det så att vi ska behandla försvarsindustrin, som vi är beroende av, på samma sätt som vi behandlar alkohol, pornografi och tobak? Varför ska vi sitta fast vid det här regelverket? Återigen: Du behöver inte övertyga mig om att det här inte innebär den stora skillnaden som gör att Stockholm ser till att Ukraina vinner eller att vi kan rusta Sverige. Det innebär det inte. Men det är för mig ett moraliskt ställningstagande. Tycker vi att försvaret av Sverige och skapandet av den försvarsmateriel som behövs för att försvara Europa är någonting som är så hemskt att det ska placeras i samma fack som tobak, pornografi och alkohol? Eller tycker vi snarare att det är någonting som vi ska behandla som alla andra saker här?

Jag tycker i det säkerhetspolitiska läge vi är i just nu att vi har ett ansvar att inte peka ut just försvarsindustrin. Det är inte fråga om aktier. Vi köper inte aktier, och det ska vi inte göra. Men vi investerar pengar. Vi har fonder och stiftelser. Det påpekar till och med stadsledningskontoret. Vad är då skälet till att utesluta fonder som vi skulle kunna investera i för att 5 procent av verksamheten kanske finansieras av försvarsindustrin? Varför ska vi fortsätta behandla försvarsindustrin på samma sätt som alkohol, tobak och pornografi?

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 163

Arvid Vikman Rindevall (S): Jag tar chansen att svara Christofer Fjellner i en replik.

I de flesta kommuner i det här landet har vi haft en reglering som säger att det finns ett antal olika marknader som vi inte vill investera våra pengar i. Det handlar om att det finns problem på de här marknaderna. Om du målar upp en bild och säger att vi ska stötta svensk försvarsindustri tror jag att alla är med på det. Det är klart att det också finns svenska snusbolag, som du ofta lyfter, som man skulle kunna tänka sig att stötta. Men det finns också en hel marknad bakom det här. Vi skriver inte ut att det är försvarsföretag, utan det handlar om företag som har en väsentlig del av sin omsättning i vapenindustrin. Det är ju någonting annat än att lyfta att vi ska stötta försvaret. Där finns det en utmaning på världsmarknaden och kopplingar till olika länder. Vi har sagt att vi vill vara noga med att inte vara en del av detta med Stockholms stads skattepengar.

Anförande nr 164

Borgarrådet Fjellner (M): Visst var det så att vi levde i ”den eviga fredens tid” och tyckte att det där inte var så viktigt? Man kunde kosta på sig att säga att vapen väl är ungefär samma sak som tobak, alkohol eller pornografi. Men vi är inte där nu, Arvid. Allt fler kommuner och regioner gör just det som jag tycker att vi ska göra. Stockholm ska inte vara sist på bollen. Jag lovar dig – om några år står vi här och för en helt annan diskussion. Jag är glad att du säger: Hade det stått *svensk* försvarsindustri hade vi kanske kunnat göra det. Men ändra det då! Det är ni som har makten. Be stadsledningskontoret ändra finanspolicyn, så att åtminstone svensk försvarsindustri, åtminstone Saab, skulle kunna ta del av detta! Det är om inte annat en viktig symbolhandling att säga: Nej, vi tycker inte längre att vi lever i den eviga fredens tid. Vi tycker inte att vi kan kosta på oss att behandla svensk försvarsindustri på samma sätt som vi behandlar pornografi, för det är inte värdigt Stockholms stad.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 29 Motion om folkhögskolor som väg till självständighet och inkludering

Anförande nr 165

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Stockholm har någonting som inte alla kommuner har förmånen att ha, nämligen riktigt bra folkhögskolor. Folkhögskolor kan på ett eller annat sätt kliva in och bidra med en pusselbit som ingen annan riktigt kan ge när människor söker efter nästa steg i livet. Här finns ännu mer potential för Stockholm att tillvarata, för vägen till vuxenlivet ser inte likadan ut för alla.

För de allra flesta är gymnasieskolan den självklara bron till arbetsliv och vidare studier. Men vi vet att det finns en grupp unga som faktiskt faller mellan stolarna – unga som av olika anledningar helt enkelt inte kommer till sin rätt i den traditionella klassrumsmiljön. Ofta är det unga som haft det tufft redan i grundskolan. De kanske tillhör de tusentals hemmasittare som vi har i Stockholm.

Min motion handlar om att bredda verktygslådan. Folkhögskolan kan erbjuda någonting unikt – en möjlighet till nystart i ett mindre sammanhang, en miljö som präglas av vuxna och en pedagogik som ser en annan typ av helhet. Ändå ser vi i dag att Stockholms stad bara köper en handfull platser per år för just minderåriga. Det är inte ett systemfel, men det är ett system som saknar ambition, menar jag.

Majoriteten svarar med att alla andra alternativ måste vara uttömda innan man ens överväger folkhögskola. Men varför ska en ung människa behöva misslyckas i tre år på gymnasiet innan vi ens erbjuder en väg som faktiskt skulle kunna fungera om man fick kliva in under år två eller tre? Stadsdelsnämnder signalerar att behovet finns, så varför inte testa?

Låt mig vara jättetydlig: Det här är inte en bred lösning för många, men det kan vara en riktigt bra lösning för den lilla målgrupp som det berör. Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation.

Anförande nr 166

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Den höga ungdomsarbetslöshet som vi har i dag tycker jag verkligen är oroande. Jag har sagt tidigare i kväll att ett av våra viktigaste uppdrag är att se till att de unga i den här staden får så bra chans och väg som möjligt in på arbetsmarknaden. Då handlar det också om att klara skolan.

Jag delar motionärens syn på folkhögskolan som en studieform som kan vara gynnsam för många, i det här fallet också när många andra insatser inte har fungerat. Jag delar inte bilden att det finns unga i den här staden som väntar och behöver vänta i tre år och misslyckas innan de får insatser och stöd från staden. Vi har gjort ett stort åtagande och ett stort arbete i och med vårt KAA-arbete, där fokus framför allt ligger på att man ska tillbaka till skolan, vilket vi vet är en av de viktigaste faktorerna.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Men det är också så att inte alla ändå kommer tillbaka in i den reguljära skolan. Därför köper vi i dag, precis som Andréa Hedin säger, platser på folkhögskolor som ett alternativ. I dag använder vi inte alla platser som vi köper, så det finns möjlighet att använda och nyttja det avtalet mer. Jag ser inte att det som föreslås i motionen skulle vara någon lösning. Det blir mer ett slag i luften, skulle jag säga.

När vi står här och pratar om folkhögskolor kan jag inte låta bli att säga att det blir lite magstarkt att nu plötsligt få höra hur viktigt det är med folkhögskolornas roll. Under den här mandatperioden har vi nämligen behövt se hur folkbildningen fått rejäla neddragningar från regeringen. Det handlar om studieförbunden men också om folkhögskolorna, som får både minskade anslag och urholkningar av de anslag som de har. Vill man säkerställa att folkhögskolorna ska kunna utgöra en väg även i framtiden behöver man se till att stötta folkhögskolorna. Mot den bakgrunden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 167

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Fru ordförande och fullmäktige! Jag ska hålla ett litet anförande senare, men jag kunde inte låta bli att ta chansen att gå upp och säga några ord i en replik till Arvid Vikman Rindevall.

Alla vi som sitter i den här salen vet hur otroligt komplex situationen i våra skolor är. Det finns många elever som av olika orsaker inte klarar skolgången. Att ens påstå att ni har en lösning på det tycker jag nästan är lite oförskämt mot alla de ungdomar som faktiskt har det jättetufft att komma till skolan. Det rör sig förhoppningsvis inte om en jättestor grupp, men det rör sig ändå om ganska många barn och ungdomar. Vi borde öppna vartenda fönster som finns för att möta de här ungdomarna. De ser väldigt olika ut, men det är en förhållandevis liten grupp.

Att man inte möjliggör detta för de elever som behöver det här alternativet gör mig bekymrad, minst sagt. Det här är en väldigt utsatt grupp som man skulle kunna möta med väldigt små insatser. Men ni anstränger er inte ens för att se till att fylla de här platserna.

Anförande nr 168

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag tror inte att någon här inne uppfattade det som att jag sa att vi klarar varenda ungdom i dag och ser till att alla klarar skolan; så vet vi att det inte ser ut. Men jag sa att ett av våra absolut viktigaste och mest prioriterade områden, som vi också har skjutit till mycket resurser till och utvecklat arbetssätten för, är att se till att söka upp varenda en som hoppar av skolan och framför allt stärka arbetet så att vi kan komma till dem mycket tidigare.

Jag var ute för bara några veckor sedan med våra uppsökarteam. Så fort någon hoppar av skolan åker vi hem till dem, knackar på dörren och erbjuder dem det bästa tänkbara

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

möjliga stöd som vi har i den här staden för att kunna se till att de kommer tillbaka till sina studier. Detta arbete har vi stärkt ännu mer i och med budgeten för i år.

Jag delar inte din bild vad gäller de platser som vi har, Isabel. Vi köper i dag platser som motsvarar det behov som vi ser, och vi fyller inte platserna. Skulle vi se ett större behov vore det inga problem att utöka detta.

Anförande nr 169

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Arvid Vikman Rindevall vet mycket väl att Moderaterna i den här salen är väldigt välvilligt inställda till folkhögskolorna, just för att vi vill kunna stötta gymnasieelever. Vi driver på och önskar att ni ska använda dem för att stötta fler personer som vill komma ut i den verksamhet som är kopplad till aktivitetskravet.

Jag blir glad när du pratar om KAA-arbetet. Det är väldigt bra. Du säger att det är för att komma tillbaka, men alla vill ju inte tillbaka till gymnasieskolan. Vi har en liten grupp som faktiskt inte kommer till sin rätt där, och det är dem det här handlar om. Jag är helt övertygad om att de allra flesta inte vet att den här möjligheten finns. Min motfråga blir: Har du undersökt det? Visste man att den här möjligheten fanns är jag helt säker på att det hade gått åt fler än fem platser.

Anförande nr 170

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Tvärtemot vad du säger, Andréa Hedin, tror jag att det är ganska många som blir förvånade när de får höra att Moderaterna tycker att folkhögskolorna har en viktig roll. Men jag håller med.

Jag har förvånats över er hållning i den här salen. I arbetsmarknadsnämndens budget föreslår ni en 14-procentig neddragning och refuserar alla insatser som vi har gjort. Men det finns ett konkret förslag i årets budget, och det rör en liten satsning om någon enstaka miljon på just folkhögskolorna. Det finns alltså i alla fall någon hos er som verkar tänka och se det uppdraget. Däremot är det lite felplacerat. Ansvar för folkhögskolornas ekonomi ligger framför allt på staten, men där har man inte tagit det ansvaret. Tvärtom har man slungat in folkhögskolorna i nedläggningar och stora ekonomiska utmaningar i hela landet. De andra som har möjlighet att finansiera folkhögskolorna är regionerna. Vill ni stärka folkhögskolorna och se till att det funkar bättre tycker jag att ni får gå tillbaka till regeringen och ta ert ansvar som parti.

Anförande nr 171

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! Vi måste så mycket vi kan kreativt söka nya vägar att nå utbildningsmålen för elever som av olika skäl inte kunnat göra sig själva rättvisa i den vanliga skolmiljön. Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, psykisk

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

ohälsa, svåra hemförhållanden eller tidigare skolmisslyckanden kan för sig eller i kombination göra utmaningen att klara skolan övermänsklig.

För oss är motionens förslag att staden ska genomföra ett försök att mer strukturerat använda utbildningsplatser hos folkhögskolor ett sätt att lägga till fler verktyg i vår verktygslåda – verktyg som alltid är tillgängliga när behovet uppstår. Finns platserna kommer betydligt fler personer att kunna få den här möjligheten.

När andra vägar till att klara gymnasiet har visat sig för svåra för en elev kan en ny miljö och en annan pedagogisk metod vara det som lever över hindret. Möten med andra i en upplevt mer vuxen miljö har i många fall även visat sig öka motivationen när känslan av misslyckanden bland jämnåriga fått sjunka undan.

I dag är det för få minderåriga som får fullgöra sin skolgång på det här sättet. Bara en knapp handfull per år får den möjligheten i dag i Stockholm. Staden borde mer aktivt placera elever i denna form än vad som är fallet i dag. Folkhögskolan erbjuder ett alternativ som inte finns i stadens egna verksamheter, med mer individuellt anpassat lärande och en pedagogik som främjar delaktighet. Att använda fler av dessa utbildningsplatser är en investering i både individens framtid och samhällsekonomin. Att förebygga arbetslöshet och socialt utanförskap skapar bättre förutsättningar för ett Stockholm där arbetslinjen och frihet gäller för alla.

Samtidigt ser Centerpartiet med oro på hur folkbildningen och folkhögskolorna under de senaste åren fått kraftigt minskade anslag och resurser. I den nationella debatten och inte minst av regeringen har folkhögskolan upprepat beskrivits i förklenande och direkt felaktiga ordalag. Vi är glada att Stockholm gemensamt kan gå en annan väg genom att visa på folkhögskolornas viktiga bidrag och unika kompetenser. Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 172

M a r i a L j u s l i n (V): Herr ordförande! Jag tackar för en viktig motion. Folkhögskolan och folkbildningen ligger mig väldigt varmt om hjärtat. Det är också roligt att debattera det här med en moderat.

Jag håller med föregående talare angående det viktiga alternativ som folkhögskolorna kan utgöra. Motionen lyfter också ett viktigt problem, med unga människor som av olika anledningar inte finner sig till rätta i den ordinarie gymnasieskolan. Det kan handla om neuropsykiatriska funktionsvariationer, psykisk ohälsa eller tidigare skolmisslyckanden. För dessa unga kan folkhögskolorna spela en avgörande roll. Precis som motionären lyfter handlar det om en breddad verktygslåda, som folkhögskolorna kan utgöra. Folkhögskolan utgör också en viktig del av den svenska folkbildningstraditionen och har under lång tid fungerat som en andra chans för människor som inte lyckats i det ordinarie utbildningssystemet.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Men det går ju heller inte att komma undan eller ifrågasätta att Moderaterna, som väckt den här motionen, sitter i en regering som har skurit ned kraftigt på just anslagen till folkbildningen och folkhögskolorna under de senaste åren. Det här har ju lett till att folkhögskolor runt om i landet tvingats minska sin verksamhet, säga upp personal och i vissa fall lägga ned utbildningar. Det innebär också att de utbildningsmiljöer som motionen pekar ut som en lösning i själva verket har fått sämre förutsättningar att ta emot fler deltagare. Det är en politik som riskerar att slå sönder och att slå särskilt hårt mot just de grupper som motionen beskriver: unga individer som behöver en andra chans. Folkhögskolor rapporterar att de behövt skära ned på pedagogiskt stöd för deltagare i behov av extra hjälp, just det stöd som kan vara avgörande för att undvika ännu ett skolmisslyckande.

Stockholms stad arbetar redan i dag på flera sätt för att nå unga som inte fullföljer gymnasiet. Genom kommunens aktivitetsansvar, KAA, bedriver man ett aktivt uppsökande arbete för unga upp till 20 år som inte studerar eller arbetar för att ge de individerna individuellt stöd, vägledning och olika vägar tillbaka till just arbete eller studier. Utöver det här finns det insatser inom Jobbtorg Stockholm där unga vuxna kan få stöd att närma sig arbetsmarknaden eller återuppta studier.

Staden samarbetar också redan i viss utsträckning med folkhögskolor. Men möjligheterna att köpa fler platser påverkas i hög grad av de nationella förutsättningarna för folkbildningen. Det är därför helt enkelt svårt att bortse från de neddragningar för folkbildningen som nu görs på statlig nivå och som går i motsatt riktning mot den ambition som motionen ger uttryck för. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 173

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Ordförande! Hej, Maria! Vi brinner för dessa frågor tillsammans och har pratat om dem hundra gånger i de här talarstolarna. Jag delar ju din oro för utvecklingen för både våra folkhögskolor och våra studieförbund. Jag sitter inte i regeringen, som du vet, utan jag sitter här. Jag kanske inte alltid instämmer i allting som sägs där.

Oavsett det undrar jag: Varför är ni så obenägna att öppna dörren till folkhögskolorna, vilken onekligen finns? Du uttrycker dessutom att vi har de bästa här i Stockholm. Jag tror att det finns många i hela landet. Ni säger att ni vill bredda utbudet och ge större möjligheter till elever som behöver det här. Varför agerar ni inte på det här med folkhögskolorna? Varför ger ni inte de möjligheterna? Varför öppnar ni inte det fönstret, så att fler kan förstå att det här är en väg framåt för de elever som har det tuffast just nu?

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 174

M a r i a L j u s l i n (V): Herr ordförande! Stort tack, Isabel! Jag vet att både Liberalerna och Centerpartiet är väldigt seriösa i de här frågorna i den här församlingen. Jag litar helt på intentionen, och jag tycker absolut att frågan är väldigt relevant. Det pågår diskussioner inom staden om att utveckla detta och utöka möjligheten att köpa fler platser. Det handlar om att minska utanförskap och öka förutsättningarna för fler unga att komma in på relevanta vägar in i studier, till exempel genom folkhögskolorna. Men det går såklart inte att bortse från att ett pressat ekonomiskt läge för staten och folkhögskolorna, med ett sänkt antal platser, utgör en svår situation som påverkar Stockholms stads möjligheter att utöka samarbetet. Vi har dock ett gott samarbete. Vi stänger inte några dörrar på det sättet, utan det pågår diskussioner.

Anförande nr 175

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Jag tycker mig se ett tydligt mönster här: När majoriteten känner någon form av stress och press vad gäller de förslag som vi lägger fram från den här sidan försöker man göra allt man kan för att driva det till någon form av nationell debatt, trots att vi här inne är valda av stockholmarna, Maria Ljuslin. Du säger att staden på grund av den nationella politiken plötsligt inte kan köpa platser. Jo, det är väl klart att man kan göra det! Det är klart att man kan köpa platser för fler elever om det finns en övertygelse om att vi skulle hjälpa de eleverna på det sättet.

Sedan säger du i en bisats att ni tittar på precis den här frågan om att köpa fler platser. Men då hade det ju varit klädsamt att gå upp och diskutera det: Vad kul med den här motionen – vi går i samma tankebanor! Hur skulle det kunna se ut?

Min fråga är: Om ni nu tänker så, hur skulle det kunna utformas?

Anförande nr 176

M a r i a L j u s l i n (V): Folkhögskolorna har i över hundra år stått för en väldigt framgångsrik väg för Sverige, Andréa Hedin. Jag tror att du är ganska säker på var vi på vänstersidan står när det gäller folkbildningens och folkhögskolornas möjligheter och förutsättningar. Det handlar om att ha den här flexibiliteten och att ha ökade möjligheter att komma in i ett positivt sammanhang.

Vi har vår struktur i Stockholms stad och jobbar jättebra med de här frågorna. Det handlar om uppsökande arbete. Vi har redan det här med KAA, där vi fångar upp unga. Tack vare att vi har det här starka uppsökande arbetet har vi nu i Stockholms stad nått många fler än vi gjort tidigare.

Man kan inte säga att vi stänger dörren till folkhögskolorna och inte alls möjliggör för unga att komma in. Det stämmer ju inte. Vi har ett väldigt utvecklat och framgångsrikt

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

arbete under den här mandatperioden med den här majoriteten för att nå så många unga som möjligt och få så många unga som möjligt att komma in i ett positivt sammanhang och känna att de har en väg in. Vi ska undvika att det blir ännu ett skolmisslyckande.

Folkhögskolan är absolut en relevant väg att gå. Vi ska utöka platserna om det finns behov av det. Men det är inte den enda vägen att gå. Det är inte så att vi lämnar det andra, utan vi tittar på hur vi kan stärka strukturen överlag.

Anförande nr 177

L i s a C a r l b o m (MP): Ordförande! Den rödgröna majoriteten i Stockholms stad är inte bara väldigt handlingskraftig utan också samspelt. Jag kommer att upprepa lite av det mina kollegor i andra partier har sagt, men jag tror att det tål att höra.

För oss i Miljöpartiet är visionerna om en likvärdig skola och ett hållbart samhälle tätt sammankopplade. Vi vet att en genomförd skolgång är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn mot utanförskap och psykisk ohälsa. Därför är varje insats som kan fånga upp de ungdomar som av olika anledningar inte finner sig till rätta i den traditionella gymnasieskolan av yttersta vikt.

Jag gläder mig åt att ni i Moderaterna lokalt uppmärksammar folkhögskolorna och hur viktiga de är för folkbildningen. Desto mer oroande är det att se den utveckling som nu sker på nationell nivå. Samtidigt som vi debatterar folkhögskolans betydelse här i Stockholm ser vi hur regeringens minskade anslag för folkbildningen slår hårt mot folkhögskolornas förutsättningar. Det här är en kortsiktig politik som riskerar att montera ned det stöd som krävs för att nå de mest utsatta grupperna.

I Stockholm väljer vi en annan väg. Vi sätter skolan först. Under mandatperioden har vi genomfört en kraftfull utbyggnad av särskilda undervisningsgrupper i grundskolan och höjt den socioekonomiska ersättningen för att öka likvärdigheten. För de ungdomar som ändå riskerar att falla mellan stolarna har vi stärkt det kommunala aktivitetsansvaret och infört särskilda elevteam med lärare, kuratorer och specialpedagoger. Vårt fokus ligger på att behålla ungdomarna inom statens professionella stödstrukturer i stället för att slussa dem vidare till folkhögskolor. Resultaten talar för sig själva. Under det gångna året gick hela 56 procent av de inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret vidare till studier.

Det stämmer att vi i dagsläget har en budgeterad möjlighet att köpa utbildningsplatser på folkhögskolan när andra alternativ är uttömda. Det är en viktig säkerhetsventil. Men vår bedömning är att de omfattande insatser som vi nu gör inom ramen för stadens egna verksamheter ger oss bäst möjligheter att följa och stötta varje enskild elev hela vägen till målet. Vi ska inte bygga ut parallella system när våra egna förstärkta insatser nu visar så goda resultat. Vi ska fortsätta arbeta systematiskt för att förebygga avhopp och erbjuda individanpassade lösningar. Men vi kan inte blunda för att statens nedskärningar försvårar det viktiga komplement som folkhögskolorna utgör.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 178

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Det hade ju varit klädsamt med en liten dos ödmjukhet från Lisa Carlbom, som säger att man sätter skolan främst. Skolresultaten har sjunkit under den här mandatperioden. De sjunker framför allt bland unga tjejer. Vi har fortfarande ett skyhögt antal hemmasittare. Incidentrapporteringen av hot och våld har ökat från 9 000 per år till 15 000 per år. Jag tycker därför att det vore klädsamt att ha en annan ton i debatten.

Här väcks en motion med en tydlig idé om hur vi kan utöka verktygslådan. Vi har en grupp som vi inte når i dag. De hade kunnat erbjudas platser på folkhögskola om man hade visat nyfikenhet för det. I stället säger man: Nej, det kan vi inte köpa – vi har inte undersökt om behovet finns, men det är gott som det är.

Anförande nr 179

L i s a C a r l b o m (MP): Att incidentrapporteringarna ökar kan faktiskt vara positivt, Andréa Hedin. Jag vill gärna se fler incidentrapporteringar och fler lex Sarah-anmälningar – mer av allt som gör att man uppmärksammar avvikelser och gör att man sedan faktiskt kan göra någonting åt dem. Det behöver alltså inte innebära någonting dåligt, utan det kan också innebära att man har fått fler lärare och mer skolpersonal som kan anmäla sådant som händer.

Det är svåra tider att växa upp i, men vi har tagit vårt ansvar. Vi har skjutit till väldigt mycket extra resurser till skolorna. Vi har också stärkt de särskilda undervisningsgrupperna och det kommunala aktivitetsansvaret. Jag instämmer alltså inte i din syn på skolan. Jag tycker att vi har gjort väldigt mycket positivt och att det går i rätt riktning.

Anförande nr 180

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Ordförande och fullmäktige! Jag tackar Andréa Hedin för en väldigt viktig motion, som jag verkligen gick igång på. Vi har ju idag i Stockholm en växande grupp unga som inte klarar av att gå i skolan. Det handlar inte om brist på vilja. Det handlar om elever som inte klarar att fungera i den traditionella skolmiljön. Jag har träffat många av de här ungdomarna. Många har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Det är också fråga om elever med psykisk ohälsa eller svåra hemförhållanden. En del av dem bär på upprepade skolmisslyckanden. När skolan inte fungerar för dem riskerar de att helt hamna utanför utbildningssystemet.

Vi i Liberalerna ser det här problemet, som är allvarligt både för den enskilda individen och för samhället. Vi vet att unga som lämnar skolan utan fullständiga gymnasiebetyg löper betydligt större risk att hamna i långvarig arbetslöshet och utanförskap. Därför behöver vi fler vägar tillbaka till utbildning.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Folkhögskolorna erbjuder en pedagogik som ofta fungerar mycket bättre för just de här eleverna. Undervisningen är mer individanpassad. Den bygger mer på delaktighet och ger större utrymme för att möta varje elev där den befinner sig, inte minst de elever som vi har i våra resursskolor. För många unga kan också miljöombytet vara avgörande. Man får börja i ett nytt sammanhang, där man inte redan är definierad av sina tidigare misslyckanden. För vissa kan det till och med vara en lättnad att få studera med vuxna för att komma ifrån den tonårsproblematik som ofta finns i skolor.

Problemet i dag är att tillgången till de här möjligheterna är mycket begränsad. Endast två till tre ungdomar per år får chansen att gå i folkhögskola genom stadens försorg. Då är det ändå utbildningar som finansieras av staten. Det är uppenbart att det här inte motsvarar behovet. Genom att köpa fler utbildningsplatser på folkhögskolor kan Stockholms stad öppna en dörr för fler av de här ungdomarna. Det handlar inte om att ersätta stadens egna verksamheter utan om att komplettera dem med de alternativ som i dag saknas på våra befintliga enheter.

Det är dessutom en klok investering. Varje ung människa som får möjlighet att fullfölja sin utbildning ökar chanserna till arbete och egen försörjning. Det stärker både individen och samhällsekonomin. Ett Stockholm där arbetslinjen gäller måste också vara ett Stockholm där fler unga får en verklig chans att lyckas. Därför tycker jag att det är tråkigt att motionen bemöts på det sätt som sker. Jag yrkar bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 181

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag tackar för anförandet, Isabel Smedberg-Palmqvist. Jag hade själv kunnat säga mycket av det du sa. Precis som jag sa i mitt anförande är folkhögskolorna en viktig del i vår verktygslåda. Vi jobbar förstås först och främst med att förebygga skolavhopp om det någon som är nära att hoppa av eller precis har hoppat av. Då har vi allt fokus på att försöka se till att den eleven kommer tillbaka. Funkar inte det har vi möjlighet att använda ungvux, en studieform som är en del av komvux och där man också studerar med vuxna, men även folkhögskolan.

Jag vill ställa en fråga. Som jag sa i ett tidigare anförande är tillgången begränsad, och det är uppenbart att det här inte möter behovet. Det är sant som du säger – vi har använt två tre platser per år. Vi har en grundbudget med en ram för fem platser som går att använda, men det når vi inte upp till. Men det finns alltså en tillgång och en möjlighet. Vad är det som gör att du anser att det finns ett annat behov? Det känns som att du misstänkliggör staden lite när det gäller vilken syn man har på folkhögskolan. Hjälp mig gärna att förstå om det är någonting vi behöver jobba med här!

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 182

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Då tycker jag inte att du snälltolkar mig särskilt bra, Arvid. Det är inte alls det som det handlar om. För mig handlar det om att jag tycker att vi i Stockholms stad ska öppna dörren för de här eleverna och visa på de möjligheter som finns för dem att gå på folkhögskola. Jag har mött många elever, och jag tänker just nu på en flicka som jag känner och som jag träffade när jag var skolborgarråd. Hon klarade inte att gå i vanlig gymnasieskola. Hon är otroligt intelligent och smart och social på alla möjliga sätt, men skulle behöva få en plats i en folkhögskola. Jag vet inte om det fortfarande är aktuellt för henne, för det var ju ett tag sedan jag mötte henne.

Det finns elever med särskilda behov som har gått i våra resursskolor men som verkligen skulle vara betjänta att få plats på en folkhögskola. Då tycker jag att vi i Stockholm har skyldighet att marknadsföra den möjligheten, så att föräldrarna ser att det finns ett fönster som är öppet och förstår att det finns en väg framåt för deras barn.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 30 Motion om att motverka skuggsamhället

Anförande nr 183

M a u r i c e F o r s l u n d (KD): Herr ordförande! Bakgrunden till den här motionen är att stadens riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd anger att personer som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd har rätt till försörjningsstöd från kommunen. Vänstermajoriteten bereder nu dessutom ett förslag till reviderade riktlinjer som har behandlats av socialnämnden och där denna reglering i allt väsentligt kvarstår.

Kristdemokraterna delar såklart uppfattningen att det kan finnas situationer då en person behöver bistånd för att en akut nödsituation ska avhjälpas. Det gäller även för personer som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd. Men det bör då röra sig om ett oplanerat och tillfälligt behov av hjälp och ytterst vara ett led i att personen ska rätta sig efter det beslut som har fattats i migrationsprocessen. Det perspektivet saknas helt i stadens riktlinjer.

Kristdemokraterna beklagar den tvetydighet som stadens riktlinjer därmed innebär. Att ge personer utan uppehållstillstånd rätt till ekonomiskt bistånd samtidigt som personen håller sig undan från avvisning eller utvisning eller i övrigt inte följer reglerna för rätten att vistas i Sverige motverkar den reglerade migrationen. Det bidrar till att upprätthålla ett skuggsamhälle, där människor kan vistas i Sverige utan att fullt ut vara en del av det ordinarie samhället, potentiellt under lång tid. Det kan leda till utsatthet för den enskilde. I längden skadar det också medborgarnas förtroende att staden underlättar för personer att vistas i Sverige utan uppehållstillstånd.

Vi beklagar också att vänstermajoriteten i svaret på motionen argumenterar utifrån barnkonventionen för att staden fortsatt ska ha den här inriktningen. Vår uppfattning är att den enskildes grundläggande behov av trygghet och rättssäkerhet inte är tillgodosedda i en tillvaro som papperslös. Det gäller inte minst i fråga om barn. Det mest medmänskliga staden kan göra är att bidra till att papperslösa så snabbt som möjligt reder ut sin legala status, vare sig det innebär att man stannar i Sverige eller lämnar landet.

Jag kan konstatera att regeringen i december förra året lade fram en lagrådsremiss om ett reformerat försörjningsstöd. Där ingår det förslag om att en enskild som inte vistas lagligen i Sverige endast ska ha rätt till sådant ekonomiskt bistånd som behövs i akuta situationer. Detta föreslås träda i kraft den 1 januari nästa år. Med det kommer den här frågan förhoppningsvis att få sin lösning, men för tiden fram till dess yrkar jag bifall till motionen.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

Anförande nr 184

Borgarrådet O j a n n e (S): Herr ordförande! Av socialtjänstlagens förarbeten framgår det tydligt att det alltid är en skyldighet för vistelsekommunen att göra insatser vid akuta nödsituationer. Där skulle den här debatten kunna ta slut. Vi skulle också kunna påpeka att Högsta förvaltningsdomstolen slagit fast att en kommun bör tillämpa 4 kap. 2 § socialtjänstlagen när den ger bistånd för just den grupp som motionen lyfter. Det blir inte heller några större förändringar ens med den lagstiftning som är på gång. Det här kommer att kvarstå även i framtiden.

Jag tycker att det är lite intressant när kristdemokrater är uppe och talar om den här punkten. Det är inte så många som vet – och inte så många som tror det heller kanske – att jag rörde mig mycket i den frikyrkliga världen under min uppväxt. Jag har spelat i Pingstkyrkans bandytag, där vi bad före matcher och träningar och så vidare. Jag kan min bibel ganska väl. I Matteusevangeliet står det: Jag var främling och ni tog emot mig. Det är det som står i biblarna hos oss andra. Men i den kristdemokratiska bibeln finns en fortsättning i form av en bifras: Vad fan gjorde ni det för?

Gud kräver inte storverk av oss. Allt Gud säger är: Ge mat till den hungrige, ge vatten till den törstande, hjälp den hemlöse och ge kläder till den som fryser! Det är det budskap som utgör den kristna grundvärderingen. Ingenstans i Paulus brev står det: Sparka på den som ligger!

(O r d f ö r a n d e n : Jag vill ge dig en reprimand för att du svor och dessutom lade en svordom i någon annans mun. Men Maurice Forslund får försvara sig själv.)

Anförande nr 185

M a u r i c e F o r s l u n d (KD): Jag tackar ändå borgarrådet för citatet ur Matteusevangeliet. Jag bidrar gärna till att vi får in kristna värderingar i debatten. Det är alldeles utmärkt.

Självfallet är det så att vi ska ha tydliga vägar in i samhällsgemenskapen. Det förutsätter att det finns en möjlighet att integreras för personer som kommer till vårt land. Det förutsätter i sin tur att vi har ordning och reda i migrationspolitiken. Motsatsen till det är att ha en kravlös migrationspolitik som leder till utanförskap med hög arbetslöshet, parallellsamhällen och värderingar som avviker väsentligt från svenska värderingar. Det leder ytterst till en gängkriminalitet som är betydligt svårare än någonting som vi tidigare upplevt i Sverige och i Stockholm. Anser inte borgarrådet att det är avgörande att man ska ha uppehållstillstånd och en legal grund för sin vistelse i Sverige?

Anförande nr 186

Borgarrådet O j a n n e (S): Herr ordförande! Ledamoten behöver inte berätta för mig om skuggsamhället. Jag har under min tid som facklig ombudsman sett på nära håll

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

hur företagare i Stockholm utnyttjar många papperslösa människor under gräsliga slavförhållanden. Jag har bemannat Fackligt center för papperslösa, där vi har hjälpt många av de här personerna att få ut den lilla rätt de ändå har under tiden de är här. Det här är en grupp människor som jag har engagerat mig för under hela mitt yrkesverksamma liv. Jag skäms när jag hör hur etablerade partier som tidigare haft en varm människosyn väljer att sparka på människor som har det så här svårt. Jag tycker inte att det anstår er att sjunka så här lågt, Maurice Forslund.

Anförande nr 187

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! I grunden handlar den här frågan om konsten att tillgodose den enskildes rätt att få hjälp i en extremt utsatt situation utan att den enskildes utsatthet permanentas. Vad betyder då det? Jo, det är självklart att en familj, ett barn eller en vuxen ska få akut nödbistånd för att inte fara illa i det akuta skedet. Men lika självklart är det för Moderaterna att det akuta nödbiståndet inte ska övergå i långvariga insatser för personer som har fått avslag på sin asylansökan och vistas i Sverige illegalt, eftersom det leder till att Stockholms stad medverkar till att bygga ut ett skuggsamhälle där människor riskerar att fara oerhört illa.

Frågan aktualiserades igen för bara några veckor sedan, när ett ärende om nya riktlinjer för försörjningsstöd kom upp i socialnämnden. Från majoriteten lägger man nu fram riktlinjer som understryker rätten till både bidrag och bostadslösningar för människor som faktiskt inte ska uppehålla sig i Stockholm utan ska få hjälp av Migrationsverket att återvända. Att Sveriges största kommun så tydligt tar avstånd från den nationella migrationspolitiken och asylpolitiken, som innebär att ett ja är ett ja och att ett nej är ett nej, är både allvarligt och problematiskt och väcker många frågetecken vad gäller vilket ben Socialdemokraterna egentligen står på.

Med det sagt ser jag det som absolut nödvändigt att efter nästa val få justera riktlinjerna för ekonomiskt bistånd. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 188

L i s a C a r l b o m (MP): Ordförande! Borgarrådet Ojanne citerade ur en väldigt bra bok som jag själv har läst flera gånger. Det finns också något som kallas för barnkonventionen och som Sverige har skrivit på. Det är FN:s konvention om barnens rättigheter. Det finns några centrala ståndpunkter i den – fyra viktiga grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn.

Den första är att alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Den andra är att det vid alla beslut som rör barn i första hand ska beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Den tredje är att barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Den fjärde är att barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör dem. Tre av de här principerna, kan man verkligen säga, handlar om att barn ska kunna få nödbistånd till mat. Det är alltså inte något permanent bidrag som

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

går till familjerna år ut och år in, utan det handlar om ett nödbistånd just för att barn ska få mat och få sina grundläggande rättigheter tillgodosedda.

Även om ni i Kristdemokraterna inte vill ta till er det budskap som finns i Bibeln så kanske ni kan ta till er FN:s barnkonvention. Det tycker jag känns ganska viktigt.

Anförande nr 189

M a u r i c e F o r s l u n d (KD): Jag tackar för anförandet, Lisa Carlbom. När det gäller våra internationella åtaganden är det såklart så att det är godtagbart att ställa krav på laglig vistelse i Sverige som villkor för att få bistånd när det krävs på grund av andra legitima intressen. Att upprätthålla en reglerad migration är ett sådant annat legitimt intresse. Det är allmänt erkänt att det är på det viset.

När det gäller barnkonventionen: Som jag var inne på tidigare tillvaratas barnets bästa genom att man lämnar nödbistånd i akuta nödsituationer och genom att man verkar för att barnet och dess familj får en laglig vistelse och legaliserar deras status. Jag kommer tillbaka till detta. En förutsättning för att vi ska ha en långsiktigt hållbar migrationspolitik och en möjlighet att integreras in i samhället är att man har ordning och reda i migrationspolitiken.

Anser ni i Miljöpartiet att det finns en poäng med att ha uppehållstillstånd, Lisa Carlbom? Anser ni att det finns en poäng i att man ska ha legal vistelse i Sverige?

Anförande nr 190

L i s a C a r l b o m (MP): Absolut så gör vi det. Så jag skulle vilja yrka på att vi ger alla papperslösa barnfamiljer asyl i Sverige. Vad sägs om det?

Anförande nr 191

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack så jättemycket för ordet! Jag ska fatta mig väldigt kort. Jag skulle kunna ställa mig här uppe och prata om de skuggsamhällen som har legitimerats i vårt samhälle, inte bara nationellt utan inte minst här i Stockholms stad, på grund av Socialdemokraterna. Jag skulle kunna prata om alla de människor som har hamnat i värderingsmässiga parallellsamhällen, inte minst på grund av en naiv socialdemokratisk syn på inte minst värderingsfrågan. Jag skulle också kunna prata om riskerna och bristerna när kommuner skickar tvetydiga signaler kring vad som ska gälla när en människa inte längre har rätt att stanna i vårt samhälle.

Men jag kommer inte att prata om de sakerna. Jag vill bara gå upp här och säga att jag förväntar mig en mycket högre nivå på debatten av högsta ansvariga politiker för de här frågorna. Jag förväntar mig en mycket högre nivå från ansvarigt socialborgarråd, som alltså är ansvarig för de här skuggsamhällena, ansvarig för de här parallellsamhällena och ansvarig för den här tvetydiga bildsättningen om vad som ska

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

gälla för människor som inte längre har rätt att befinna sig i vårt land. Den här debatten, de människorna och framför allt svensk och stockholmsk politik förtjänar en mycket högre nivå än vad Alexander Ojanne klarar av att hålla.

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

§ 31 Motion om kartläggning och uppsökande verksamhet för personer med funktionsnedsättning som varken arbetar eller studerar

Anförande nr 192

Kristin Jacobsson (C): Den här motionen handlar om att säkerställa att ingen person faller mellan välfärdens maskor. I dag vet ingen med säkerhet hur många stockholmare med funktionsnedsättning som varken arbetar eller studerar. Flera remissinstanser har pekat på samma sak: Insatserna är många, men det uppsökande arbetet når framför allt dem som redan är i någon form av kontakt med systemet, vilket gör att det är de som står längst från arbetsmarknaden och som inte studerar som riskerar att fortsätta att vara i princip osynliga.

Vår motion kritiserar inte de insatser som redan görs. De är viktiga, och de behövs. Men det handlar om att komplettera dagens arbete, skapa sig en större förståelse för målgruppen och säkerställa att ingen faller mellan stolarna. Människor som saknar sysselsättning riskerar såväl social isolering som psykisk ohälsa, samtidigt som samhället går miste om kompetens, drivkraft och arbetskraft. Det är ett högt pris, både för individen och för staden.

Ordförande! Stockholm ska vara en stad där alla människor har möjlighet att vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. För att nå dit ser vi i Centerpartiet ett behov av bättre kartläggning, utveckling av ett mer systematiskt uppsökande arbete och ordentlig uppföljning. Det räcker inte med att hoppas att människor ska hitta systemen själva. Ibland måste även systemen hitta till människorna. Jag yrkar bifall till vår motion och vår reservation.

Anförande nr 193

Arvid Vikman Rindevall (S): Ordförande! Jag vill börja med att säga att jag verkligen instämmer i det som motionären är ute efter här. Det handlar om vikten av att personer med funktionsnedsättning som varken arbetar eller studerar får rätt stöd, så att man ökar deras möjligheter att bli självständiga och självförsörjande. Just därför är rätten till arbete och försörjning ett av våra nio fokusområden i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, och just den här målgruppen är en av de tre prioriterade grupperna för hela arbetsmarknadsnämndens arbetsområde.

Vi har gjort stora åtaganden den här mandatperioden för att stärka just det här arbetet. Det handlar delvis om en nyligen gjord omläggning av vår enhet som jobbar med personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa. Vi har precis i årets budget gjort en enorm satsning på 7,2 nya miljoner kronor till våra insatser Iwork och Alfa, där man jobbar med de här grupperna. Vi har Bron, som vi har utvecklat och satsat på. Vi har IPS psykos, IPS beroende och IPS unga – jag beklagar alla förkortningar, men jag kommer inte att läsa ut dem. Det här är evidensbaserade metoder som vi vet ger

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

fina resultat. Vi har i år gett ett uppdrag för daglig verksamhet för att öka incitamenten och se till att fler får möjlighet att komma in i arbetsmarknadsinsatser därifrån. Vi har utvecklat något som heter lärkedjan. Vi jobbar också mycket med OSA-anställningar, Samstart och så vidare.

Det här täcker Kristin också, tycker jag – hon säger att hon ser att staden gör mycket bra arbete på det här området. Men jag kan också konstatera att staden i dag har ett väl utvecklat uppsökande arbetssätt, vilket är den andra frågan, just gentemot den här målgruppen. Jag tror att det är viktigt att de insatserna riktas rätt och att det görs utan att det upplevs som stigmatiserande. Det är därför vi fokuserar på individanpassade insatser, men också på att följa den strategi som vi har tagit fram om en universell utformning av de här insatserna. Annars hamnar man i samma utmaning som många remissinstanser gjort när de tittat på den här motionen och sagt: Vilka i den stora målgruppen personer med funktionsnedsättning tänker sig Centerpartiet, och hur kan man säkerställa att man träffar just dem? Det viktiga för oss är att arbeta brett. Vårt uppdrag gäller alla som är långt ifrån arbetsmarknaden på vårt område.

Avslutningsvis vill jag säga att jag tycker att det här är bra och välkomnar det. Men jag tror att det vi behöver prata mer om är hur vi stärker de här insatserna. Motioner med förslag om att vi ska kartlägga mer och ägna oss åt uppsökande verksamhet, vilket vi redan gör, tror jag inte vi behöver. Jag hade i stället välkomnat att Centerpartiet stått bakom vårt förslag i årets budget om de stora satsningar som vi gör på det här området. Men det gjorde man alltså inte. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 194

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Jag tackar för svaret, Arvid Vikman Rindevall. Jo, vi står bakom de insatser som görs. Men vi måste också rikta fokus mot dem som inte syns i den här statistiken och som inte nås av insatserna. Det kan aldrig vara stigmatiserande att mötas av en utsträckt hand. Jag förstår inte den tveksamma inställning vi ser från er när det gäller att ta reda på hur stor gruppen som det rör sig om är och hur väl nuvarande insatser berör eller passar dem. Om arbetet som bedrivs i dag är så heltäckande och når alla som ska nås borde en kartläggning också bekräfta det. Varför är ni så tveksamma? Varför är ni så starkt emot det?

Anförande nr 195

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag tackar så mycket för repliken, som ger mig möjlighet att vara lite tydligare.

Jag menar att vi har koll på, söker upp och jobbar med hela gruppen som är långt ifrån arbetsmarknaden, även dem som har försörjningsstöd och som socialtjänsten också uppmärksammar. Men vi gör ju ingen särskild statistik där vi skriver att en viss person har en viss typ av funktionsnedsättning. Bedömningen är att vi faktiskt inte får jobba

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

på det sättet. Vi behöver i stället jobba brett uppsökande med hela gruppen som är långt ifrån arbetsmarknaden. Där kan vi konstatera att det är många som har någon typ av diagnos och många som har någon typ av funktionsnedsättning. Så är det också inom vuxenutbildningen i stort.

Då tycker jag att vi behöver ha det politiska fokuset på insatser som vi vet är verkningsfulla. Som jag sa blir det mycket förkortningar när jag pratar om insatser, men det är för att det här är evidensbaserade metoder som vi har valt att satsa mer på, då vi ser att de ger effekt. Sedan kan vi fortsatt göra mer. Det är ju därför vi även det här året har gjort viktiga satsningar i budgeten. Det tänker jag inte sluta göra. Jag ser fram emot att vi kan göra ännu mer för den här gruppen i Stockholm.

Anförande nr 196

M a r i a L j u s l i n (V): Herr ordförande! Jag tackar för ännu en viktig motion från Centerpartiet. Motionen lyfter en viktig fråga: Hur säkerställer vi att personer med funktionsnedsättning får det stöd som behövs för att de ska kunna närma sig arbete eller studier? Det handlar självklart om en ambition som vi verkligen delar. Alla människor ska ha möjlighet att delta i arbetslivet och samhället på lika villkor.

Men staden har redan ett omfattande arbete riktat till de grupper som motionen berör, vilket jag tror att ni vet. Det har nämnts även i kväll. Precis som vi pratat om tidigare i kväll – nu finns risk för att jag upprepar vad Arvid sagt – finns för unga under 20 år kommunens aktivitetsansvar, KAA, där staden aktivt söker upp unga som inte studerar eller arbetar. Arbetet är individanpassat och inkluderar också samverkan med skola, socialsekreterare, socialtjänst och andra aktörer. Jobbcoach, studie- och yrkesvägledare och kuratorer möter ungdomarna där de befinner sig, ibland bokstavligen hemma.

För unga upp till 29 år arbetar staden genom Jobbtorg Stockholm för att nå personer som varken arbetar eller studerar. Det sker i gott samarbete med både civilsamhällesorganisationer och andra aktörer som möter målgruppen. Utöver det finns det specialiserade verksamheter för personer med funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa. Det är fråga om bland annat Jobbtorg Stockholm, Iwork, Alfa och Bron, som Arvid nämnde nyss. De här verksamheterna arbetar aktivt just med personer som tillhör målgrupperna för LSS och socialpsykiatri och syftar till att hjälpa människor att hitta, få och också behålla ett arbete eller gå vidare till studier.

Vi har också implementerat lärkedjan under den här mandatperioden, med fokus på att unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning ska få rätt förutsättningar och möjligheter till långvarig etablering på arbetsmarknaden. Arbetet kompletteras dessutom av projekt och samarbeten med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Stockholm. Det handlar också väldigt mycket om arbetslivsinriktad

Bilaga 2.

Yttranden 2026-03-09

rehabilitering inom psykiatrin. Vi har många olika insatser som gör att vi möter målgruppen på många olika sätt.

Utmaningen ligger alltså inte i att hitta målgruppen, för det gör vi. Det vi ser är inte att vi skulle behöva ytterligare en kartläggning. Det är inte det som stärker gruppen. Det som vi behöver göra är snarare att stärka de verksamheter där man nu jobbar för att få in unga och andra vuxna i arbete eller studier. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.